PRZEGLĄD TREŚCI

25 tomów

DODATKU MIESIĘCZNEGO DO „GAZETY LWOWSKIEJ"

„PRZEWODNIKA NAUKOWO - LITERACKIEGO"

(1872 — 1892)

dokonany przez

Dra FRANCISZKA KRČEKA

Dodatek nadzwyczajny do »Przewodnika nauk. i lit.« za rok 1895.

L W Ó W.

Z drukarni Władysława Łozińskiego. — Zarządca W. J. Weber.

1 8 9 5.

Choć przegląd niniejszy, — będący li częścią ogólnej bibliografii czasopism polskich, rozpoczętej przezemnie przed kilku laty, — nie może objąć dziejów *Przewodnika naukowo-literackiego*, do której chce być materyałem, za wskazaną rzecz uważam kilka uwag poniższych.

Po dwukrotnej przerwie wznowiony w r. 1872 „Dodatek miesięczny do *Gazety lwowskiej*, poświęcony historyi, statystyce i ekonomii krajowej“, po 13 zeszytach (= 3 tomy po 4 zeszyty r. 1872 i zesz. I. z r. 1873) zmienił szatę zewnętrzną, treść i redaktora. Nazwę mianowicie otrzymał dzisiejszą [1]), drukowany odtąd na lepszym papierze w zeszytach o większej znacznie objętości [2]). Zmiana treści, pozostająca w jak najściślejszym związku z osobą nowego redaktora, Władysława Łozińskiego, który objął kierownictwo *Gazety lwowskiej* i *Dodatku* po Adolfie Rudyńskim, najlepiej uwidocznia się przez porównanie rocznika 1872 z 1873. Tam historya zastąpiona była monografiami galicyjskich miejscowości ze zbioru A. Schneidera (nr. 108, 121, 464 przeglądu) i dokumentami, ogłaszanymi z aktów grodzkich i ziemskich krakowskich (nr. 17—19 i 23), na statystykę zaś i ekonomię prócz rozpraw autora *Verkehr- u. Handelsverhältnisse Galiziens*, St. Nowińskiego, prof. T. Pilata, T. Romanowicza i wyjątku ze sprawozdania prof. Altha (nr. 446, 448, 449, 452, 454, 488) złożyły się tylko sprawozdania doroczne zakładów dobroczynnych, finansowych, naukowych, wychowawczych itp., fundacyi, przedsiębiorstw itd. (prw. nr. 364, 381, 382, 395, 398—402, 405, 411, 412, 445, 450, 451, 453, 496). Poza ramy, zakreślone napisem, wybiegły dwa szkice Chłędowskiego (nr. 233—4).

Z zeszytem drugim r. 1873 wyrugowano owe sprawozdania liczbowe z *Przewodnika*, odsyłając je napowrót do *Gazety lwowskiej*, gdzie je odtąd prawidłowo p. n. „Gospodarstwo i handel“ czytamy. Natomiast nauki dziejowe rozwielmożniły się w nowym miesięczniku, zainauguro-

---

[1]) Wprawdzie na tytułowej karcie zajaśniał nowy napis dopiero z II. tomem t. r., ale nagłówki stron już od zesz. 2 r. 1873 (t. j. zesz. 1 Przewodnika) mają napis dzisiejszy.

[2]) Rok 1872 obejmuje ogółem do $47\frac{1}{2}$ ark., 1873 prawie 60 (951 str. ciągłej w obu tomach paginacyi), 1874 już $66\frac{1}{2}$ (t. I. 480, II. 581), 1875 str. 1156 i odtąd po rok 1880 chwieje się między 1450—60, wreszcie 1881 przekracza 1200.

wane rozprawa premiera ówczesnej wiedzy naszej dziejopisarskiej, Augusta Bielowskiego, obok którego już od nru 4 spotykamy się ze znanym podpisem *L—e*. Nauki te pojmowano w jak najszerszym zakresie, o ile znajdowali się pracownicy, a jak zapobiegliwą, staranną i ruchliwą musiała być redakcya, wnoszę z pocztu współpracowników w pierwszem półroczu, który stanowią prócz wspomnianych: Kubala, Łepkowski. Małecki, R. Pilat, Reifenkugel, Siemieński, K. Stadnicki, Wisłocki i sam redaktor. Obok nauk dziejowych, choć skromniej, występują prawne, uprawiane przez prof. Bilińskiego i T. Pilata, oraz Bron. Łozińskiego. Do dziedziny nauk przyrodniczo-technicznych należą dwa artykuły (nr. 485 i 497). Wprowadzono też ważny dział nowy, który dopiero nadał *Przewodnikowi* cechę czasopisma — mam tu na myśli rubrykę, zrazu zwaną jużto „Notatkami bibliograficznemi i literackiemi“ i „Zapiskami krytycznemi“, już też „Przeglądem krytycznym“ (1873—6), a po przerwie 1877 r. wznowioną p. n. „Kronika literacka“, która do r. 1882 nie różni się niemal od swego poprzednika. Zmiana jej nastąpiła z rocznikiem XI. (1883), — mianowicie ożywiono ją, pomieszczając wiadomości krótkie o nowo wydanych dziełach polskich i obcych itp., — a wyprzedziła nie o wiele inną, bo zmianę redaktora. Albowiem obecny redaktor, p. Adam Krechowiecki, objął kierownictwo *Przewodnika* z nr. 123 *Gazety lwowskiej* t. r.

Mówić na tem miejscu o jego zasługach byłoby niestosowną rzeczą nietylko z tego względu, że działalność redaktorska jego jeszcze nie zamknięta, ale także dlatego, że słowom moim możeby kto podsunął pobudki, których nawet podejrzenia chciałbym uniknąć. Nie mogę jednak przemilczeć tego, co mi najważniejszem się wydaje. Oto ożywienie „Kroniki“ oddziałało na dział rozpraw, wprowadzając weń większą rozmaitość przez podtrzymywanie równowagi między grupami nauk dziejowych, prawnych i przyrodniczych, nie bardzo przedtem przestrzeganej. Nadto objętość roczników od r. 1883 ledwie 4 razy (1883, 1885, 1888, 1890) nie dosięgła 1200 stronic, zresztą przekracza tę liczbę stale, a w r. 1889 doszła nawet do 1247. Że to umożliwiło pomieszczenie większej liczby rozpraw i to o większych rozmiarach, niż poprzednio, nie potrzebuję wyjaśniać. Zresztą po tak gruntownej reformie, jaką przeprowadził redaktor poprzedni, następcy pozostały tylko poprawki drobniejsze tak, że punkt ciężkości jego reform pada na *Gazetę lwowską*, o czem szerzej pomówię w „Skorowidzu“ do niej za lata 1873—1892.

A teraz objaśnienie zewnętrznej strony mego przeglądu. Spisy artykułów, w pewnem czasopiśmie przez szereg lat umieszczanych, których pierwowzór stanowią prace Estreichera, bezsprzecznie są wielkiem ułatwieniem dla każdego, gdy pracując nad rzeczą szczegółową, pragnie się przekonać, czy i kiedy ogłoszono w danem czasopiśmie artykuł, związany z jego przedmiotem. Ale jakże często napis rozprawy mało, a raczej zamało mówi! Stąd braki, potrzeba poprawek, przeróbek, dodatków i t. d. Krokiem naprzód — bo nie ostatnim — jest podawanie krótkiej treści rozprawy, gdzie to wskazane, a jeszcze dalszym: ugrupowanie artykułów według treści. Te dwa sposoby połączyłem i sądzę, że przy zaprowadzonych normach techniczno-drukarskich i abecadłowem uszykowaniu kwestyj, poruszanych w *Przewodniku naukowo-literackim*, no-

wość, ta, do której zaprowadzenia skłoniły mię własne doświadczenia z dotychczasowymi spisami, okaże się praktyczna, o co mi głównie chodzi.

Szkielet układu przedstawia się następująco:

I. Rozprawy [1]).

A. Dzieje (z naukami pomocniczemi, a to): Archeologia *a)* starożytna *b)* polska, Cel nauki, Chronologia, Dyplomatyka, Dzieje państwowe *a)* obce, *b)* polskie (z dwiema obszerniejszemi grupami: Monografie miejscowości i rodzin), Dzieje polskie, Dziejopisarstwo, Genealogia, Heraldyka, Historyozofia.

B. Piśmiennictwo: I. Poezya: 1) przekłady *a)* staro- *b)* nowożytnej, 2) utwory oryginalne; II. Proza: III. Dzieje: 1) metoda badań 2) opracowania dziejów piśm. *a)* staro- *b)* nowożytnego i śrdw. α) obcego i to: 1) ogólniejsze rzuty 2) monografie, β) polskiego z takimiż poddziałami.

C. Sztuka: I. Dzieje *a)* obcej *b)* polskiej, II. Estetyka.

D. Oświata, Cywilizacya (z nagłówkami: Bibliografia, Biblioteka, Dzieje ośw. *a)* w Polsce *b)* zagranicą).

E. Wychowanie, Szkolnictwo.

F. Filozofia, Logika, Psychologia.

G. Nauki prawne: 1) Dzieje, 2) Ekonomia, 3) Nauki społeczne i polityczne, 4) Prawo *a)* austryackie: α) cywilne β) karne γ) publiczne, *b)* kościelne, *c)* międzynarodowe, *d)* polskie, *e)* słowiańskie, 5) Statystyka.

H. Nauki przyrodnicze: Antropologia, Astronomia, Etnografia, Fizyografia, Fizyologia, Geografia, Geologia, Hydrografia, Hygiena, Meteorologia, Praca.

I. Nauki techniczne.

II. Kronika literacka (i krytyka) działy A—I (rozumie się bez poddziałów, któreby tu raczej zawadą niż pomocą były), nadto zaś: *K.* Językoznawstwo, *L.* Czasopisma, encyklopedye, kalendarze, katalogi. *M.* Miscellanea — wszystko to spis abecadłowy dzieł, omówionych lub zaznaczonych w *Przeg. naukowo-liter.* z podaniem rocznika i zeszytu (przy recenzyach i strony) — wreszcie: *N.* Luźne wiadomości.

Ponieważ wszelką kategoryzacyę przeprowadzać można tylko, przymrużywszy jedno oko, by drugie nie widziało drgań organizmu, wciskanego siłą — mocą w pewne ramy, z góry wiem, że co do poszczególnych pozycyj spotkają mię zarzuty; ale mogę zapewnić, że nad każdą sumiennie się — i nie raz — zastanawiałem i ostatecznie umieściłem ją tam, gdzie bez obrażenia układu najprędzej jej każdy będzie szukać. W dodatku liczne poczyniłem odsyłacze, — choć nie zaprzeczam, że przydałoby się ich może więcej. Zatrzymałem się w tym zapędzie jednak ze względu na rozmiary przeglądu, które i tak urosły mi pod ręką.

Ograniczenie miejsca było też powodem do użycia znaków i skróceń następujących. Oznaczam roczniki *Przeg. naukowo-liter.* liczbami

[1]) Do rozpraw wciągam też niejeden artykuł, który ze względów ubocznych tylko pomieszczono w „Kronice literackiej".

rzymskiemi i oddzielam od zeszytów, wyrażonych liczbami arabskiemi przecinkiem, podczas gdy kropka dzieli zeszyt od stronic. Przez rocznik I. rozumiem tom II. z r. 1873, gdyż tom I. t. r. ma jeszcze okładkę z napisem „Dod. mies (znaczę D.) r. II. t. I.“ R. 1872, posiadający trzy tomy znaczę: D. I. I. (wzgl. II. III.). R. 1874 liczy 2 tomy, osobno liczbowane, i dlatego je oddzielam; poza tem jednak nawet, gdzie dzielą tomy mimo ciągłej paginacyi, uznaję tylko roczniki.

Rozpraw napisy podaję w całości, bo znaku = używam li dla oszczędzenia miejsca zamiast wyrazu jednego lub kilku, stanowiących nagłówek, a powtarzających się w napisie rozprawy, np. pod nagłówkiem „Ateny“ czytam: „1. Wycieczka do =“ (tzn. Aten); jeśli szyk wyrazów tych w nagłówku i tytule rozprawy jest odmienny, pierwszy wyraz nagłówka odpowiada ostatniemu w tytule, a inne, poprzedzić go mające, kładę w nagłówku we właściwym im szyku po przecinku, np. „Napierski, Kostka“ w tyt. „152. =“ (tzn. K. N.). Liczbuję rozprawy po kolei, co ułatwia odsyłacze, o ile takowe do liczb, a nie do nagłówków się odnoszą; jeśli nagłówek w odsyłaczu podany bez liczby w nawiasie, szukać go należy w obrębie najbliższej, wyższej grupy, w której mieści się odsyłacz. Nie liczbuję polemik i uwag w sprawie artykułów, pomieszczonych w *Przew. nauk.-liter.*, oznaczając je krzyżykiem (†). Gwiazdka wreszcie przed liczbą bieżącą (*) uprzedza, iż istnieje odbitka danego artykułu.

Treść artykułów od siebie podaję w nawiasach graniastych, a w razie, jeśli artykuł przedrukowano w zbiorowem wydawnictwie jakiemś i wydawnictwo to było mi przystępnem, dodaję ustęp, zaczynający się od „prw.“, a zawierający napis wydawnictwa, tom i stronę. Nie należy więc sądzić, bym wszystkie odbitki i przedruki wyczerpał — podaję to, do czego dotrzeć bezpośrednio lub pośrednio mogłem. W treści uwzględniam głównie te punkty, których poruszenia w artykule niktby się po napisie nie spodziewał; czasem dla ułatwienia poszukiwań dodaję do takiego punktu (osoby, rzeczy itp.) stronę, gdzie zachodzi.

Inne skrócenia, jak np. „a—iczne“ w dziale archeologii zam. „archeologiczne“ — w dziale antropologii zam. „antropologiczne“, lub napisów dzieł, wspominanych lub ocenianych w *Przew. nauk.-liter.*, nie potrzebują — sądzę — usprawiedliwień.

Rzecz kończą dwa spisy. I) rozpraw według nazwisk autorów II) spis tych, którzy dostarczyli ocen dzieł i wyjaśnienie inicyałów, użytych przez nich.

We Lwowie 1 kwietnia 1894.

Dr. Fr. Kr.

I. ROZPRAWY.

A. Dzieje.

Archeologia starożytna:

Ateny **1.** *Dzieduszycki W.*, Wycieczka do = st—ych. III. I, 6. 513—29 i II, 7—12; 613—28; 714—41; 804—34; 903—17: 1005—35 i 1123—50. [6—8, I. Ziemia i podania: 9—10, II. A. przed Medem: 11—2, (III.) A. za Periklesa: omawia st—ości publ. i pryw. Prw. „Ateny" 1878, str. 1—133].

Badania w r. 1885 p. II. A. Schliemann.

Herkulanum **2.** *Sas dr.*, Dwa grody śmierci. (H. i Pompeje). XIII. 9—12. 856—62: 943—54; 1032—47 i 1150—80. [Prw. Italiana 1887, rozdz. IV. 189—301] p. też 4.

Modele **3.** *Liske X.*, = a—iczne. D. II. I, 4. 294—300. [Z powodu i o A. Müllera: D. Ausrüstung d. röm. Heeres].

Pompeje p. 2 i 4.

Rolnictwo p. 408—10.

Wezuwiusz **4.** *Sas dr.*, W. i jego historya. XIII. 1—3 i 5—6. 85—90; 175—83; 268—80; 466—74 i 567—72. [Dzieje zasypania Herk. i Pomp. i dalsze aż do ostatnich czasów. Prw. Italiana 1887, rozdz. III. 117—88].

Archeologia polska:

Badania **5.** *Martynowski K. F.*, Polskie = a—iczne za r. 1873 II. II, 11—2. 456—69 i 515—33. [Omówione prace Glogera, Jagmina, Kirkora, Lubomirskiego, Przezdzieckiego, Przyborowskiego, Sadowskiego, Stawiskiego, Zawiszy].

*† *Gloger Z.*, Do Redaktora PNL. we Lw. III. II, 7. 680 [przeciw ocenie swej rozprawy].

6. *Sokołowski M.*, = na Rusi galicyjskiej. X, 12. 1057—27 i XI, 1. 1—14. [Zacharjewicza: 1) Wykopaliska w Załukwi, 2) Obraz św. Jana Chrzciciela w Buczaczu].

Broń **7.** *Łoziński Wł.*, Zbrojownia Lubomirskich. D. II. I, 3. 210—9. [Przeważnie napisy z kling tego zbioru].
Buczacz p. 6.

Cmentarzysko pogańskie **8.** *Martynowski K. F.*, = w Trościańcu. Notatka a—iczna. III. II, 8. 758—66.
Dybków p. 11.
Jarosław p. 13.
Konserwatorskie czynności p. 14.

Krzemieniec **9.** *J. D. K.*, Rzut oka na starożytną przeszłość =. XIX, 5. 435—9. [Szkic pobieżny dziejów K. od r. ok. 1000].
Leżachów p. 11.
Mapa p. 13.
Pogaństwo p. Cmentarzysko, Zabytki.
Rogawski Karol p. 312.
Rudka p. 11.
Ruś galicyjska p. 6.
San p. 11.

Sieco * **10.** *Mierzyński A.*, Co znaczy =. Studyum a—iczno-literackie. XIX, 8—9. 741—7 i 817—22. [Wyraz stpruski, już od X. w. dający się stwierdzić, = *Zigo* (pierw. *zig*, kroczyć, wędrować), oznacza kapłana, chodzącego od wsi do wsi celem odbywania praktyk religijnych między ludem].
Sieniawszczyzna p. 11.
Trościaniec p. 8.

Wykopaliska **11.** *Martynowski K. F.*, = z Sieniawszczyzny. Notatka a—iczna. II. I, 6. 457—66. [Nad Sanem, w Dybkowie, Leżachowie, Rudce i Wylewie].
Wylewa p. 11.

Wystawa * **12.** *Pawłowicz E.*, = a—iczno-bibliograficzna Instytutu stauropigijskiego. XVII, 11. 1042—7.

Zabytki **13.** *Łepkowski J. prof.*, Z teki ś. p. A. Przezdzieckiego. List... (z Jarosławia ²⁷/₈ 1871) o odkryciu w okolicy tego miasta = z czasów pogańskich. — O mapie a—icznej. D. II. I, 6. 476—80.

* **14.** *Potocki M.*, = starożytne w Galicyi. (Sprawozdanie z czynności konserwatorskich do utrzymania i restauracyi dawnych pomników za czas od r. 1870—4). II. II, 12. 554—77. [Uwagi o stylu bizantyńskim, które dodano w odbitce, tu opuszczono].
Załukiew p. 6.
Zbrojownia Lubomirskich p. 7.

Cel nauki:

* **15.** *Wojciechowski T. dr.*, Co to jest historya i po co się jej uczymy? (Wykłady wstępne h—i polskiej na wszechnicy lwow. w kwietniu i maju 1883). XI, 7. 577—608. [Poj-

mując h. ze strony formalnej jako dochodzenie genezy, a jako jej przedmiot dz. narodów, wyszczególnia następne żywioły dziejowe: lud, naród, społeczeństwo — jako działaczy — i kulturę, naukę, oświatę, przemoc, państwo — jako treść dziejów. Kończy omówieniem stanowiska człowieka w dziejach, ich celu i pożytku].

Chronologia:

Początek roku w latopisach, p. 73.

Dyplomatyka:

Dokument ks. Konrada mazowieckiego

16. *Kętrzyński W. dr.*, = z r. 1203. (Z powodu rozprawy B. Ulanowskiego: O uposażeniu bpstwa płockiego). XV, 4—5, 289—98 i 385—94. [Odpow. na wywody U-go przeciw zdaniu autora o fałszerstwie tego dokumentu, wypowiedzianemu w rozpr. nr. 55, a tu powtórzonemu; na końcu polemika co do osoby Krystyna Pomianowicza].

Dokumenty i źródła ogłoszone w PNL

a) zbiorowo:

17. D y dotyczące dawnej ekonomii samborskiej. D. I. I, 1—4: 44—57; 102—21; 163—72; 237—46 i II, 5. 57—64. [Pochodzą z arch. dóbr kor. i znajdowały się w odpisach w registraturze Dyr. skarbu we Lwowie; wydanie z poprawk. i zmienioną pisownią (prócz imion własnych). Jest ich 16: I. Spytek z Melsztyna sprzedaje sołtysostwo w Strzałkowicach na pr. magdeb. 5/6 1395, a Warneńczyk potwierdza akt 21/5 1442; II. Aleksander darowuje 29/5 1505 odźwiernemu Chwietkowi Biel Bielinki; III. Zygmunt potwierdza rezygnacyę Siekierczyc, na rzecz Dubrawskiego przez St. Tarnowskiego uczynioną 20/10 24; IV. 26/7 30 pozwala tę wieś król. wykupić Uruskim; V. potwierdza 20/12 31 rozgraniczenie, dokonane 2/9 między starostwami drohobyckiem i samborskiem a Uniatyczami; VI. pozwala zastawić Hordynię 12/7 32 u Dersznaka; VII. 4/10 daje jemu i synom Siekierczyce i Hordynię w dożywotnie posiadanie; VIII. 1/9 35 oddaje je w dziedziczne posiad. P. Kmicie; IX. 25/4 37 orzeka w spr. królewskich wsi: Byliny, Bylinki, H. i S.; X. 12/5 z pow. nieprawnego posiadania S. wydaje dekret; XI. 22/5 w spr. wykupna dóbr samborskich; XII. potwierdza 10/3 38 Dersznakowi dzierżawę; XIII. 22/5 spory o dobra samb. między Boną a St. Odrowążem przekazuje osobnej komisyi: XIV. 19/6 każe zwrócić O-wi ze skarbu 217 grzyw.; XV. i XVI. 26/11 potwierdza wyroki komisyi].

18. *Łuszczyński B.*, D—y z archiwum aktów grodzkich i ziemskich b. województwa krakowskiego. D. I. I, 2—3. 121—2; 173—84; II, 6—8. 124—8; 195—8; 257—61; III,

10—2. 109—28; 177—92; 241—56 i II. I, 1. 49—64. [1) Z. August wyznacza pensyę Ł. Górnickiemu 1565; 2) tenże temuż 21/6 60; 3) toż 15/2 61; 4) Zborowscy szkołę zakładają 65; 5) opat tyniecki daje w dożywocie Bodzanów Janowi Knicie 20/5 63; 6) Zyg. III. poręcza Seb. Lubomirskiemu zwrot pożyczki (po polsku) 20/4 91; 7) uwalnia ks. cieszyńskiego od cła za woły i sól t. dnia 92; 8) potwierdzenie dokumentu Sieciecha przez komisarzy król. 20/6 1682; 9) król w spr. B. Paprockiego 5/4 01; 10) nadaje sól Janowi Czygan ze Słupska 28/7 1592. — T. II: 11) mandat król. co do drogi cłowej przez Myślenice 30/5 93; 12) przyw. Zyg. dla drów i prof. wszechn. krak. 11/8 35; 13) Z. Aug. do radziec bocheńskich w spr. podwód 29/5 63; 14) król nagradza plebana oświecim. za naprawę drogi 7/12 94; 15) ustanawia porządek robocizny w Kleszczowie (pol.) 20/7 91; 16) poleca surowszy pobór czopowego od szlachty, handlującej winem (pol.) 29/6 95 (oblata równoczesna); 17) daje wyrąb drwa i chróst z lasów żarnowieckich Korycińskim 2/5 92; 18) wynagradza pazia i dworzanina swego Krzyszt. Kochanowskiego 30/5 95; 19) St. Batory nadaje M. Dębińskiemu Bebel w Infl. za czyny heroiczne 5/3 85; 20) tenże F. Kaniczowi Rosenblat i Stumpen t. dn. i r.; 21) testament Mik. Faneli 1/5 89. — T. III: 22) mandat króla do rajców krak. i ławy na Garbarach, by pozwolili rusznikarzowi St. Szotowi szynkować piwa zamiejscowe 12/6 96; 23) St. Batory zatwierdza testament (tu podany) rotmistrza Andrzeja de Bari 6/11 81; 24) Zyg. III. nadaje H. Gotfrydowi dostawę srebra do mennic 28/6 96; 25) uniwersał Pawła III. pap. na rzecz Żydów 12/5 40 26) zezwolenie król. dla akademii krak. szynkowania piwa w jej kamienicy 4/1 96; 27) mandat król. wzgl. naprawy zamku w Wieliczce 6/8 t. r.; 28) Z. Aug. przyznaje P. Korytce prawo poboru myta w Korabnikach 25/2 64; 29) mandat król. do rajców krak., aby żydom nie bronili najmować sklepów 31/10 97; 30) przyw. erekc. Opatkowic 16/7 57; 31) przywilej na 2 jarmarki tamże 12/12 t. r.; 32) przyw. dla Jana Januszowicza na druk ksiąg kośc. 18/4 90; 33) założenie wójtostwa Podobin przez Ratułda na Skrzydlnej, potwierdz. przez Zyg. I. 14/8 18; 34) mandat król. w spr. cła od wołów zimowanych cz. powołoszczyzny 1/4 1600 35) Warneńczyk nadaje Mitarzę J. Frydrychowicowi 3/10 1410 (oblata tegoż nadania 1411); 36) Zyg. III. nadaje starostwo śniatyńskie M. Zebrzydowskiemu 21/1 1596; 37) wstrzymuje wydanie Kroniki J. Bielskiego 5/10 97; 38) w spr. dowozu towarów z Turcyi, Wołoszy i Multan 9/7 1602; 39) potwierdza fundacyę ołtarza w Pajęcznie 12/8 t. r.; 40) w spr. danin poddanych Lipnika i Stracorki 1/7; 41) Jan Zemelius dr. fil. i med., zapisuje 1000 duk. dla 2 profesorów wszechn. krak. 30/7; 42) Klaryski w St. Sączu nadają

wójtostwo Olszanke Pielszom $^{17}/_{4}$ 1594; 43) Bona przypomina rajcom samborskim, że nabywanie domów przez Rusinów sprzeciwia się prawu zwycz. $^{16}/_{5}$ 53 (oblata $^{23}/_{11}$); 44) Zyg. III. zakazuje sprzedaży Dziejów Długosza $^{20}/_{12}$ 1615: 45) zezwala na fundacyę Rogoźnik w Nowotarskiem $^{26}/_{7}$ 1595; 46) Batory zatwierdza kupno młyna w Zimnej Wodzie $^{24}/_{3}$ 81; 47) Zyg. III. zastawia Jadowniki i Marszkiewice u Fr. Wesseliniego $^{20}/_{4}$ 90: 48) uwalnia corocznie 500 wołów ks. bawarskiego i palatyna reńskiego od cła $^{25}/_{7}$ 89; 49) mianuje A. Junga, porucznika piechoty szkockiej, rządcą i dyrektorem Szkotów w Polsce $^{20}/_{3}$ 1604: 50) Batory zezwala na wykup wójtostwa jaworowskiego od spadkobierców A. Górki $^{8}/_{2}$ 1584: 51) Zyg. III. uwalnia mieszczan ropczyckich od podatków i daje im budulec z pow. pogorzeli $^{30}/_{6}$ 1605; 52) zezwala na ustąpienie wójtostwa Bandrow w star. przemyskiem $^{18}/_{3}$ 1600; 53) ks. Konrad nadaje klasztorowi tynieckiemu szyb soli i prawo łowienia bobrów $^{15}/_{7}$ 1242: 54) Z. Aug. odnawia zniszczony czasem przywilej F. Terleckiego na wójt. Starzawę $^{25}/_{3}$ 1572. — R. II. t. 1: 55) dok. Bolesława w pol. 1262; 56) ugoda P. Odrowąża ze Z. Oleśnickim 1435: 57) nadanie sołtystwa 1608; 58) zezwolenie na fundacyę Łopuszanicy 1532; 59) opiekunowie T. Zamojskiego wynagradzają M. Michalskiego (pol.) 1654: 60) Zyg. III. nadaje N. Targ 1593: 61) sprzedaż Ściborca wobec ks. krakowskiego Bolesława 1252; 62) ugoda o Ściborzyce 1329: 63) Z. Aug. zezwala na założenie Krościenka 1562; 64) mandat król. do żupnika boch. 1609; 65) uniwersał o fałsz. monecie 1610].

19. Rewizya praw, przywilejów, miastom, wsiom służących, oraz na wójtostwa, kniastwa, sołectwa, wolnictwa, mielnictwa, sołtystwa. Przez Najjaśn. monarchów królów polskich nadanych, w ekonomii samborskiej dobrach stołu JKMci Pana Miło: znajdujących się, ex Praescripto Instrumentu Prześwietnej Komisyi JKMci Skarbowej w Warsz. dn. $^{4}/_{12}$ r. nin. 1766 wydanego, przezemnie niżej wyrażonego odprawiona. D. I. I, 3—4. 153—63; 231—6; II, 5—8. 51—6: 114—23; 183—94; 242—57 i III. 9. 51—64. [Wsi: Wołcze, Żukotyn, Dniestrzyk dubowy, Rozłucz, Przysłop, Szumiacze, Jabłonka wyżna i niżna, Mielniczna, Tureczka matenczyna i stopusiańska, Rypiana, Smereczka. — II: Łomna, Michnowiec. Mszaniec. Grąziowa, Płoskie, Gałówka, Bystre, Łopuszanka olechnowa, Lipie, Haszczów, Wołczym; dalej (t. j. od str. 184) dok—y: 1) dekret asesorski $^{16}/_{8}$ 1765; 2) Aug. III. w spr. wójt. w Dniestrzyku dub. $^{9}/_{6}$ 58; 3) toż w Rozłuczu $^{30}/_{10}$ 61; 4) toż w Szumiaczu $^{29}/_{10}$ 54: 5) kniastwo w Jabłonicy wyż. $^{15}/_{11}$ 58; 6) cessio wójt. tamże 1760; 7) skrypt T. Krzywiełczyca Jabłońskiego $^{10}/_{2}$ 61; 8) manifestatio S. Jabłoński t. r.; 9) contractus resignationis tertiae sortis 62; 10) wójt. w J. niż. $^{24}/_{5}$ 55;

11) prawo tamże na 3 łany $^{14}/_{12}$ 54: 12) wójt. w Tur. mat. $^{5}/_{1}$ 60; 13) woln. w Łomnej $^{24}/_{7}$ 61; 14) kn. w Miehn. $^{4}/_{11}$ 57; 15) w Lipiu $^{14}/_{2}$ 07; 16) toż $^{25}/_{2}$ 62: 17) w Płos. $^{15}/_{2}$ 62; 18) wójt. w Mszańcu $^{24}/_{11}$ 22: 19) tamże drugie t. dn. i r.; 50) tamże i w Wołoszynowej Woli $^{11}/_{10}$ 54; 21) woln. w Hasz. $^{6}/_{7}$ 1678; 22) toż $^{11}/_{8}$ 1759. — III: 23) dok. Izabeli węg. dla Łopuszanki ol. 1556; 25) wójt. tamże $^{24}/_{3}$ 1722; 26) toż $^{9}/_{4}$ 59: 27) drugie t. dn. i r.; 28) woln. tamże $^{24}/_{7}$ 61; 29) wójt. w Grąziowej $^{22}/_{3}$ 23; 30) tamże $^{30}/_{7}$ 58: 31) woln. tamże $^{3}/_{1}$ 26; 32) wójt. tamże, dok. Jana Bukowskiego, potwierdz. $^{20}/_{6}$ 57: 33) Tabela generalna, podpisana przez podskarb Kozłowskiego $^{27}/_{5}$ 1767].

b) luźnie:

ok. 1076 wykaz *castrorum* i *telonea eppi Plocensis* p. 55.
1282 ks. Mściwój nadaje Pomorze Przemysławowi p. 33.
1315 erekcya kośc. bestwińskiego sfałsz. p. 28.
41 listy Benedykta papieża w spr. Rusi czerw. p. II. *A* Filewicz.

20. *Dr. W. W.*, Przywilej Kazimierza W., dany Żydom m. Lwowa i całej Rusi, potwierdzony przez Wład. Jagiełłę we Lwowie dnia 30. września 1387 r. I, 9. 717—27. [Z odpisu XV. w. w rpsie BO nr. 50].

1397 Jagiełło p. 119.
8 erekcya kośc. w Iwkowie sfałsz. p. 28.
1426 $^{24}/_{10}$ Ziemowit, Trojden i Władysław ks. mazow. p. 106.
8 $^{5}/_{12}$ list Witołda do w. mistrza p. 197.
— „ „ „ Zygmunta „ „
29 „ Jagiełły „ „ „ „
30 „ Witołda do w. mistrza „ „
— $^{22}/_{7}$ „ Zygmunta do Witołda „ „
39 $^{3}/_{5}$ akt konfederacyi Spytka z Melsztyna p. 88.
60 $^{10}/_{1}$ ust. ziemska ks. oświec. i zator. p. 433.
87 lokacya Trzcianki na pr. wołoskiem p. 112.
99 $^{9}/_{4}$ ust. z. oświec. i zat. czeska p. 433.
1504 $^{21}/_{5}$ uchwała ziemi sanockiej p. 187.
06 ust. wojenna lubelska p. 187.
— spis długów arcybpa Zb. Oleśnickiego p. II. A. Korytkowski.
08 $^{1}/_{9}$ ust. ziem. ośw. i zat. czeska p. 433.
14 „ „ „ „ „ „
21 czeska transakcya w spr. Chrząstowic p. 115.
3 $^{14}/_{1}$ decretum nobilitatis czeskie p. 433.
4 $^{11}/_{2}$ ust. ziem. ośw. i zat. czeska p. 433.
30 „ „ „ „ „ „ „
— $^{11}/_{1}$ rota przysięgi pisarza i służebnika po czesku p. 433.
31 ust. ziem. ośw. i zat. czeska p. 433.
3 czeski kontrakt kupna p. 433.

1536 $^{27}/_{6}$ ust. ziem. ośw. i zat. czeska p. 433.
42 De praescriptione bonorum p. 438.
51 $^{17}/_{9}$ i $^{6}/_{10}$ lauda ośw. i zat. czeskie p. 433.
9 ordynacya adwokacka p. 438.
62 $^{1}/_{2}$ list króla do R. Sanguszki p. 169.
6 dok. Z. Aug. dla Kossowy p. 115.
7 akt w spr. Chrząstowic p. 115.
8 „ rozgraniczenia (polski) p. 115.
9 $^{13}/_{6}$ i $^{17}/_{9}$ listy M. Radziwiłła do R. Sanguszki, $^{28}/_{3}$ list ziemian podolskich w spr. Unii, $^{31}/_{9}$ i $^{10}/_{10}$ listy Chodkiewicza do S. i $^{25}/_{12}$ raport S. do Ch. p. 169.
74 H. Walezego potwierdz. Chrząstowic Myszkowskiemu p. 115.
8 oblata listu A. Żydowskiemu służącego p. 116.
80 $^{2}/_{9}$ Batory mianuje Ridolfina pułkownikiem p. 166.
1 $^{31}/_{1}$ „ do „ „ „
— $^{14}/_{8}$ uniwersał J. Zamojskiego p. 166.
85 maj, list L. Camera do Batorego p. 166.
1600 $^{13}/_{6}$ „ J. Potockiego do Dominikanów p. 114.
08 układ w spr. Kossowy p. 115.
10 $^{12}/_{8}$ testament J. Potockiego p. 114.
21 suplika brańców tatar. i rejestr p. 193.
— $^{22}/_{9}$ list J. Sobieskiego do ks. Zbaraskiego p. 193.
— 2 opisy wyprawy chocimskiej p. 193.
— skrypt, dany Wewellemu p. 193.
— asekuracya. Kozakom dana p. 193.
— instrukcya dla posłów kozackich p. 193.
23 $^{10}/_{3}$ list M. Wybranowskiego do T. Zamojskiego p. 147.
— instrukcya do pobierania wina za ekscesy p. 119.
25 podział spadku Kossowy p. 115.
28 i 29 listy Zygm. III. do Kisiela p. 83.
— $^{19}/_{3}$ list Sz. Szymonowicza p. 331.
32 $^{15}/_{5}$ i $^{20}/_{8}$ list Wład. IV. do Kisiela p. 83.
33 $^{19}/_{5}$, $^{9}/_{8}$, $^{12}/_{9}$ i $^{3}/_{12}$ list Wład. IV. do Kisiela p. 83.
— $^{8}/_{9}$, $^{3}/_{11}$ i $^{20}/_{11}$ list Koniecpolskiego „ „ „ „
— świadectwa, dane Kisielowi od szlachty p. 83.
— 2 relacye o Ałłabiowie p. 83.
— $^{20}/_{10}$ list Kisiela do szlachty p. 83.
36 $^{23}/_{5}$ „ Z. Wybranowskiego do P. Daniłowicza p. 147.

21. *Kubala L. dr.*, Droga króla Władysława IV. do Baden i kongres w Nikolsburgu, opisany przez Jakóba Sobieskiego. VI, 1—2. 49—78 i 134—50. [Od st. 54 dyaryusz S—go tej podróży 1638 r. z rpsu hr. Włodz. Dzieduszyckiego].

1639 $^{20}/_{10}$ asekuracya król. franc. od Rplitej p. 74.
44 testament Wyśmierskiego p. 77.
5 $^{17}/_{5}$ i $^{17}/_{6}$ list Stempkowskiego do J. Ossolińskiego i naodwrót p. 100.
— dyskurs Koniecpolskiego o zniesieniu Tatarów p. 156.

1646 dwie mowy sejmowe J. Ossolińskiego p. 156.
— $^{28}/_{9}$ list J. B. Zimorowicza p. 331.
— $^{6}/_{10}$ list Jer. Wiśniowieckiego o ustąpieniu ze Lwowa p. 153.
9 dyaryusz oblężenia Zbaraża p. 199.
— list Miaskowskiego do królewicza Karola p. 199.
— $^{19}/_{8}$ rewers hana na *pacta* p. 199.
51 $^{20}/_{6}$ list M. Radockiego do Napierskiego p. 152.
— $^{22}/_{6}$ uniwersał do chłopów p. 152.
— listy do Zdanowskiego i Łętowskiego p. 152.
— $^{4}/_{12}$ suplement na sejmiki p. 97.
2 wyrok marszałkowski i uniwersał infamii na Radziejowskiego, list R—go do króla p. 165.
— suplika M. i St. Radziejowskich p. 97.
— dyaryusz sejmu p. 97.
— $^{14}/_{3}$ list prymasa do króla p. 97.
— 2 listy ze sejmu p. 97.
3 informacya o Wołoszy arcbpa Gębickiego p. 196.
— list króla do senatorów p. 196.
— „ kanclerza do bpa Gniewosza p. 196.
— odpowiedź Gniewosza królowi p. 196.
— list JMP. sandomir. do JMP. zawichoj. p. 196.
7 $^{18}/_{6}$ dok. J. Kazimierza dla Starejsoli p. 148.
66, 67 $^{5}/_{2}$ i 4 dok—y Jakóba Sobieskiego p. 77.
— $^{27}/_{2}$ list J. B. Zimorowicza p. 331.
— $^{29}/_{12}$ uniwersał Jana Sobieskiego p. 116.
7 $^{4}/_{6}$ list B. Zimorowicza p. 331.
9 $^{21}/_{6}$ „ „ „ „
78 list Żydowskiej do męża p. 115 i 147.
80 $^{12}/_{4}$ list F. Jordana dat. Żydowskiego p. 147.
2 $^{26}/_{1}$ „ J. Opalińskiego do Żydowskiego p. 147.
3 rejestr szkód w Łękach przez wojsko uczynionych p. 116.
6 i 7 $^{30}/_{4}$ listy J. Wielopolskiego do A. Żydowskiego p. 147.

22. Spisek w r. 1688. V, 8. 767—8. [List Jana III. w tej spr. z Warsz. $^{20}/_{5}$].

1692 $^{26}/_{9}$ list St. Jabłonowskiego do króla p. 117.
3 $^{16}/_{4}$ „ króla do A. Żydowskiego p. 115 i 147.

23. Prawo nadane mieszczanom tarnopolskim przez królewicza Jakóba Ludwika. D. I. III, 12. 237—41. [$^{3}/_{8}$ 1693 z potwierdz. następnymi].

1694 $^{30}/_{11}$ rozkaz St. Jabłonowskiego dla Brandta p. 117.
7 $^{19}/_{4}$ list M. Kazimiry do A. Żydowskiego p. 115 i 147.
— $^{15}/_{5}$ instrukcya dla posłów oświec. i zator. na elekcyę p. 116.
— $^{31}/_{7}$ list Bielińskiego do Bogusza p. 117.
1701 $^{24}/_{8}$ akt rewizyi archiwum kor. p. 116.
2 $^{25}/_{12}$ list króla do A. Żydowskiego p. 115 i 147.

1704 list marsz. Lubomirskiej do A. Żydowskiego p. 147.
— pamiętnik St. Poniatowskiego p. 78.
08—10 pamiętnik bezim. o Karolu XII. p. 78.
10 $^{29}/_{12}$ list króla do Sieniawskiego p. 52.
11 relacya Glowera o Kamieńcu p. 52.
— $^{28}/_{1}$ relacya Kiesewettera o Poznaniu p. 52.
2 $^{25}/_{8}$ list Sieniawskiego do A. Żydowskiego p. 147.
4 $^{16}/_{9}$ „ St. Chrościńskiego do A. Żydowskiego p. 147.
? 2 listy w spr. ateusza Łyszczyńskiego i spirytysty Marc. ks. Lubomirskiego p. 147.
16 2 relacye Sedlitza o wypadkach poznań. p. 52.
8 $^{7}/_{9}$ list M. Potockiego do bpa Sierakowskiego p. 207.
? kwit regimentarza Lanckorońskiego p. 147.
20 $^{3}/_{4}$ list Posadowskiego do króla prus. p. 49.
— $^{9}/_{4}$ „ Fryd. Wilh. I. „ „ pol. „ 49.
i $^{24}/_{4}$ odpowiedź.
22 skarga proboszczów katol. w Prusiech p. II. A. Chotkowski.
40 3 relacye o Kamieńcu p. 52.
6 postanowienie zapłaty % z obornego p. 115.
? kontrakt o rolę p. 115.
8 $^{10}/_{8}$ list króla do Koca p. 147.
53 list do króla p. Bielińskiego p. 147.
— $^{26}/_{5}$ ordynacya lwowskiej kancel. grodzkiej p. 430.
64 $^{8}/_{9}$ i $^{14}/_{9}$ listy St. Aug. do króla franc. i sułtana p. 175.
— $^{16}/_{9}$ manifest Branickiego p. 175.
— $^{2}/_{10}$ list Branickiego do króla p. 175.
9 $^{8}/_{3}$ relacya o konf. bar. w Żwańcu i Okopach p. 117.
? $^{7}/_{4}$ list do T. Wilkońskiego w spr. konfed. bar. p. 147.
72 $^{15}/_{2}$ „ bpa Krasińskiego „ „ „ „ „

24. *Polkowski X.*, Trzy listy ks. Ignacego Sołtyka. VI, 3—5. 285—8; 382—4 i 475—80. [Ze zbiorów po Fr. Grünbaumie, w których też znalazły się resztki archiwum kołłątajowskiego, podaje 3 listy bpa S. do ks. J. Olchowskiego, oficyała konsyst., z Kaługi 1772 w sprawach bpstwa i dyecezyi].

25. *L—c*, Relacye Gereta, rezydenta toruńskiego na dworze polskim. R. 1772. II. I, 1. 1—16. [L. 1765—9 ogłoszone w Dzien. pozn. 1868, 1769—71 w Dzien. liter. 1868—70. Wspominani tu: Anhalt, Benoit, Bibikow, Branicki, Choisi, Czartoryscy, Dołgoruki, Domhart, Drewicz, Jabłonowski woj., Jegolin, konfed. barska, król, Kwilecki, Lange, Lassocki, Markow, Mazowiecki, Miączyński, Ogiński z żoną, Opeska, Pac, Panin, Pułaski, Repnin, Romanius. Rowicki, Saldern, Sołtyk kaszt., Stakelberg, Staniszewski, Suwarow, Szembek, Zaremba].

26. *J. K. Z.*, Dyaryusz czterech pierwszych dni sejmu extraordynaryjnego warszawskiego w r. 1773. XIV, 10. 949—57. [Spisany przez jednego z posłów i z papierów rodzinnych wyd. 949—56: obejmuje czas $^{19}/_{4}$ do $^{23}/_{4}$. Dod. „Wiersz na zaczęcie sej-

mu 1773 r., zawierający pochwałę tych posłów, którzy się sprzeciwili zatwierdzeniu rozbioru", z innego rpsu].

1778 26/9 kurenda dziekana sławińskiego p. 28.
84 list króla do M M. Deszerta p. 174.
7 nota króla do carowej p. II. L. Russ. Revue.
8 15/1 list Kaunitza do ks. Czartoryskiego p. 126.

27. *Dr. J...*, Miscellanea. (Materyał do objaśnienia początku konfederacyi targowickiej i drugiego podziału Polski). III. 10—1. 967—8 i 1057—64. [Z arch. reszetyłowskiego 1) list Potiemkina do Bułhakowa 8/9 1790; 2) wyj. z listu Kossakowskiego do B. Kochowskiego 22/2 91; 3) list P—a do carowej t. r.; 4) „Zamiary wzgl. Polski" 18/3 1790 ręką P—a. Na końcu o Szcz. Potockim].

1793 19/4 i 16/7 listy J. Deszerta do króla p. 173; prw. 41.
95—7 dziennik Bezborodki pobytu St. Augusta w Grodnie p. 173.
— ?, 29/1 i 26/10 listy St. Aug. do posłów i carowej p. 173.
— listy Suwarowa i Repnina doń i do niej p. 173.
7 12/2 list króla do J. Deszerta p. 174.
1802 17/11—22/3 03 dziennik H. Kołłątaja p. 282.
12 mianowanie ks. A. Czartoryskiego marszałkiem sejmu p. 128.
— list jego do ks. Bassano p. 128.
— 29/10 pismo doń od konfederacyi i 6/11 odpow. p. 128.
— akces do konfederacyi p. 128.

Dyplomaty tynieckie p. Podrobienia.
Fałszerstwa p. Dokument (16), Morawski St., Podrobienia.
Kodeksy dyplomatyczne p. Wydawnictwo.

Morawski, Stanisław **28.** *Kętrzyński W. dr.*, =. Przyczynek do historyi fałszerstw w Polsce III. 7, 656—69. [Podano kurendę dziekana J. Kozbiałowicza 26/9 1778 w spr. dok—ów erekcyjnych, sfałszowanych przez M—go, których 2 przykłady z 1398 i 1315 tu przytoczono; kończy rzecz wykaz 83 dok—ów sfałsz.].

Podrobienia ***29.** *Kętrzyński W. dr.*, O podrobionym przywileju kardynała Idziego z r. 1105. II. I, 2. 81—97.

30. *Tenże*, O prz—u k. Idz. z r. 1105. XVII, 4—5. 316—30 i 400—19. [Z pow. rozpraw drów F. Papéego i F. Piekosińskiego].

***31.** *Tenże*, Podrobione dyplomaty tynieckie. II. I, 3. 161—86. [Z 33 d—ów XIII. w. uznaje 17 za podrobione, z reszty kilka za podejrzane].

32. *Tenże*, O prz—u Jana arcybiskupa gnieźn. XVIII, 10. 865—73. [P. ten z r. 1154 uznając za podrobiony, podaje w wątpliwość założenie klasztoru jędrzejowskiego przez wystawcę dokumentu].

Dzieje państwowe:

a) obce:

b) Polski:

49. *Jarochowski K.*, Próba emancypacyjna polityki = i intryga Posadowskiego, rezydenta pruskiego w Warsz. 1720. VI, 1—3. 1—21; 97—115 i 193—210. [Prw. Nowe opow. i studya hist. 1882. 319—76. Podane: listy P. do króla prus. Fryd. Wilh. I., tego ost. do króla pol. i odpowiedź].

50. *K.*, Kandydat do tronu. IX, 9. 833—54. [Jan Odrowąż Pieniążek, kand. po śmierci Sobieskiego].

51. *Jarochowski K.*, Rada senatu wyszogrodzka i zabiegi polityczno-dyplomatyczne po zajęciu Warszawy w mies. wrześniu 1704. (Ustęp z III. t. Dz.—ów panow. =). XI, 7—8. 628—38 i 695—709. [Prw. Opow. i stud. hist. Ser. nowa 1884. 67—99. Przebieg akcyi Aug. II.].

52. *Tenże*, Kamieniec i Poznań po A—owej restauracyi. XII, 3—4. 193—208 i 289—310. [L. 1711 i nast. Prw. Opow. j. w. 357—403. Podano: list króla $^{20}/_{12}$ 1710 do hetm. Sieniawskiego, 2 relacye Glowera o stanie K. 1711 i trzecią 1740, list Kiesewettera do króla $^{28}/_{1}$ 1711 i relacye Sedlitza o wypadkach pozn. 1716].

53. *Tenże*, Epizod Rakoczowy w dz—ach =. XIII, 1—5. 1—15; 97—109; 193—205; 289—303 i 385—402. [Na pierwszym planie obok R. stoi M. hr. Berczenyi; rolę opiekunów R. odegrali w Polsce: woj. bełska Helena Elż. z Lubomirskich Sieniawska, agent franc. Bonac i woj. kij. Józef Potocki. Epizod obejmuje 1703—18. Prw. „Z czasów saskich“ 1886. 187—325].

Biskupstwo lwowskie * **54.** *Lisiewicz Z. dr.*, Walka o bpstwo. Epizod z dz - ów kościoła wschodniego. XVI, 7—8. 633—49 i 736—55. [Część zapowiedzianego dzieła pn. Stosunki Kościoła prawosł. na Rusi czerw. w w. XVII. Walka ta wywołana śmiercią bpa lwow. wschodn. A. Żeliborskiego 1667 r., toczyła się między kandydatami: Szumlańskim i Świstelnickim, a zakończyła zwycięstwem pierwszego stanowczo dopiero po 6 latach]

Biskupstwo płockie **55.** *Kętrzyński W. dr.*, Założenie i wyposażenie =. XIV, 5—6. 385—92 i 481—8. [Zdaniem au-

tora założył je ok. 1076 Bolesław Śmiały i z tego czasu pochodzi akt, wydany na str. 485—8, obejmujący wykaz *castrorum*, przeznaczonych na wyposażenie bpstwa, i *thelonea eppi*.

Biskupstwo przemyskie p. Jaśliska (112—3), Radymno (118).

Bitwa nad Jałowicą p. 196.
Świętą p. 184.

Bitwa pod Byczyną *56. *Nacher T.*, =. XI, 4—5. 338—50 i 438—66. [Wykaz i ocena źródeł aż do str. 448 (!); zresztą zajmuje opis bitwy, tudzież chwil przed nią i bezpośrednio po niej].

Bitwa pod Pilawcami p. Klęska.
Warną p. Klęska (85).
Wilkiszkami p. 73.
Zborowem p. 199.

Bolesław Chrobry p. 160.

Bolesław Krzywousty **57.** *Bielowski A.*, Urodziny = i śmierć matki jego Judyty. D. II. I, 2. 65—70.

58. *Małecki A.*, Panowanie =. D. II. I, 6. 417—26 i II, 7—8. 497—513 i 607—27. [Między innemi stara się uzasadnić podział jego przedśmiertny].

59. *Tenże*, Testament =. IV, 1. 1—33. [Obok tej głównej kwestyi porusza i prostuje mnóstwo innych np. Borysa, Piotra Włastowica itp.].

Bolesław Śmiały p. 160, 355.

Bona p. 183.

Borek p. 202.

Branicki p. 25, 162, 175.

Bunt p. Gdańsk, Palej.

Byczyna p. Bitwa.

Cechy p. Brzozów (109), Radymno (118) itd.

Cenzura pierwsza p. Miechowita (220).

Charakterystyka Jana Kazimierza p. 75.
Kazimierza W. p. 80.
Zygmunta Augusta p. 206.

Chłapowski, Dezydery **60.** *Lisicki H.*, Jenerał = (napisał X. Kalinka C. R. Krak. 1885). XIII, 11—2. 1021—31 i 1135—49. [Wiele o Chłopickim, Skrzyneckim i in.].

Chłopicki p. Legiony, 60.

Chmielnicki p. Wyprawa żwaniecka, Oblężenie Lwowa, Zbaraża.

Chocim p. Wojna.

Chodkiewicz Hryhory i Iwan p. 169, 192.
Karol p. Wojna chocimska.

Chomętowski Stanisław p. 352.

Cikowski p. 115.

Ciołek, Stanisław **61.** *Prochaska A. dr.*, Zabiegi C—a o infułę. XI. *9—12, 787—805; 881—97; 988—1004 i 1097—

577—91; 673—90; 769—80; 865-85; 961—83 i 1057—96. [Po wstępie, w którym podano źródła, rzecz rozłożona na 6 rozdz., których głównymi przedmiotami są: pierwszy pobyt W—a u Krzyżaków, unia krewska, wojna białoruska, program polityczny zakonu i J—y, stosunek W—a do Skirgiełły, wznowienie państwa litewskiego. Każdy z nich znów rozpada się na §§. i tak I. nr. 1—2: ucieczka W—a, chrzest Towciwiłła (1382), ojcowizna W—a, Zakon wobec niego, stanowisko, chrzest i lenno W—a (1383—4), targi z J—a, rok 1384, powrót na Litwę, Andrzej połocki; II. nr. 3: wcielenie Litwy (1385), schizma w unii krewskiej, wyprawa krzyżacka (1385), lenno Andrzeja połock., powrót W—a do katolicyzmu; III. nr. 4—6: państwa współzawodniczące, wyprawa Andrzeja, odsiecz z Krewia, pognębienie Smoleńska, wojna mosk.-nowogrodzka, zdobycie Połocka; IV. nr. 6—8: proces W—a i stanowisko Urbana VI. (1386—8), Robin v. Elzen, pierwszy zjazd ugodowy, transumpty inflanckie (1388), misya Lingwena w Nowogrodzie (1388—9), dążenie do pokoju z Zakonem; V. nr. 8—10: J. wobec W—a i zmiany na Wołyniu 1386, J. wobec Sk—y, W. otrzymuje Wołyń 1387, bezprawia jego 1387—8, zjazd lubelski 1389, opozycya W—a; VI. nr. 10—11: klęski polityczne 1390, Wallenrod i Sędziwój z Szubina (877—82), kandydatura Wigunta na W. Ks. Lit. (1391), klęska wojenna i powrót Lingwena (1391—2), powołanie W—a. Od str. 976 *dodatki:* I. o dzieciach W—a, II. o braciach, III. lenno na N. Malborgu, IV. bitwa pod Wilkiszkami 1384, V. Fiedor Daniłowicz Ostrogski, VI. czy Jerzy Swiatosławicz wydawał dokument w Sandomierzu ²²/₅ 1386, VII. kniaź a posadnik, VIII. Sprawa Sintena, IX. o stryholnikach, X. o początku roku w ruskich latopisach z końca XIV. w., mianowicie od 1 marca].

p. 20, 90, 184, 200.

Jagiellonowie p. Anna. Koalicya.

Jałowica p. Bitwa.

Jan Olbracht p. 220.

Jan Kazimierz **74.** *Kubala L. dr.*, Królewicz =. IV, 9—11. 769—93; 865—8 i 961—78. [Prw. Szkice I. 1—72. Rozdz. I. młodość, II. strażnikiem kor., III. pułkownikiem ces., IV. w więzieniu, V. koszta uwolnienia, VI. powrót do ojczyzny, VII. kardynałem. Kończy ze śmiercią Wład. IV. Rzecz oparta na Wassenberga „Carcer Gallicus". Podano: asekuracyę od Rpltej królowi franc. ²⁰/₁₀ 1639 i przemowę królewicza J. K. do panów polskich].

75. *Czermak W. dr.*, =. Studya nad jego życiem i charakterem. XVII, 9—12. 812—20; 913—22; 1021—31 i 1159—83. [Jestto cz. I. obszerniejszego studyum, w którem przyrzeka odsłonić całe rusztowanie dowodowe szkicu,

drukowanego w Kwart. hist.; przedstawia tu J. K—a jako „człowieka samego w sobie i w stosunku do otoczenia“ na podst. „materyału faktów charakterystycznych“ tzn. nietylko czynów, ale i słów króla, tudzież sądów o nim współczesnych ludzi, choć przyznaje, że to nie wystarcza do należytego poznania J. K—a].
p. Napierski, 107.
Jan Sobieski p. tam.
Jerzy Świątosławicz p. 73.

Język urzędowy na Rusi Czerwonej * **76.** *Lisiewicz Z.*, = między r. 1340—1506. XIV, 3. 245—56. [Przejrzawszy przeszło 2000 dokumentów odnośnych, z których po rusku wystawiono 47 (i to ostatni z r. 1430), po niem. kilkanaście, resztę zaś po łacinie, przychodzi autor na podst. tej okoliczności, że 25 pochodzi od panujących, 1 od duchownego, pozostałe od urzędników i osób prywatnych na Rusi, do wniosku: 1) 1340—1430 używali niektórzy urzędnicy ruscy i królowie w stosunkach z R. cz. w pismach urzędowych obok łac. ruskiego języka tylko wyjątkowo, osoby zaś prywatne początkowo dość często, z czasem coraz rzadziej posługują się j. r—im w dokumentach; 2) po 1430 ustaje używanie urzędowe j. r. w województwie r—iem wogóle. Wartość rozprawy podnosi spis (249—56) 47 drukowanych r—ich dokumentów, odnoszących się do dziejów R. cz., a wydanych 1340—1506, z podaniem wydawnictw, w których są ogłoszone].
Jordan F. p. 147.
Judyta, żona Wład. Hermana p. Bolesław Krzywousty.
Kamieniec 1711 r. p. 52.
Kandydat do tronu p. Pieniążek.

Karmelitanki bose we Lwowie **77.** *Szaraniewicz I. dr.*, Rozbiór rękopiśmiennej księgi: Zapisy =. XIII, 5—7. 403—11: 495—509; 591—604 i sprost. 676. [Nadbitka. W nrze 5. prawie tylko o Augustyanach we Lw., dalej o klasztorze K—ek, uposażeniu, dobroczyńcach (między nimi Sobieskich i J. St. Jabłonowskim), na podst. księgi, z której podano mnóstwo aktów i wypisów, jak bullę Urbana VIII. (592—4), 4 akty wystawione przez Jakóba Sobieskiego (498—9), testament Wyśmierskiej z r. 1644 (595—7), dokum. z 1666 i $^5/_2$ 1667 (598—601), statuty i konstytucye, dotyczące klasztorów (601—4)].

Karol XII. w Polsce **78.** *Kantecki K.*, = i w Turcyi. V, 2—6. 136—73; 228—50; 332—45; 456—68 i 533—59. [Prw. Szkice i opowiadania 1883, 102—224; wydał tu 2 niedokończone pamiętniki: 1) Stan. Poniatowskiego, ojca St. Augusta, a generała K—a i 2) bezimiennego z l. 1708—10].
Katarzyna Jagiellonka p. Sumy neapolitańskie.
Kazanowski Adam p. Album (253), Ossoliński (156).

Kazimierz Sprawiedliwy * **79.** *Gorski K.*, Stosunki = z Rusią. III, 6—8. 572—84; 649—56 i 750—7.

Kazimierz Wielki **80.** *Szujski J.*, Charakterystyka =. IV, 5—6. 385—99 i 481—500. [Prw. Opow. i roztrz. Warsz. 1882, 1—32].

* **81.** *Leniek J. dr.*, Kongres wyszegradzki w r. 1335. XII, 2—4. 177—84; 247—71 i 356—66. [W 3 rozdz. omawia roszczenia czeskie, sprawy szląską i pomorską, pierwsze dwa lata rządów K. W., sprawę karyncką, wreszcie sam kongres].

p. 20.

Kazimierz Jagiellończyk **82.** *Papée F. dr.*, Przełom w stosunkach miejskich za =. XI. 6, 481—93.

Kicki Jan p. 176.

Kijów p. Wojewodowie.

Kisiel, Adam **83.** *K. P.*, Pierwsze lata publicznego zawodu = (1628—35). II. I, 2. 98—124 [Na podst. korespondencyi K—a 1628—34 rękopiśmiennej i innych rpsów nakreślono tu życie jego, a następnie szerzej owych lat kilka. Ogłoszono zarazem z tego zbioru 15 aktów, mianowicie listy: Zygmunta III. doń, jeden z r. 1618 (101), drugi w spr. synodu partykular. nieunickich Rusinów 1629 (101—2); Władysława IV. 6 listów do K—a: $^{15}/_{5}$ 1632 (103), $^{29}/_{8}$ (=), $^{19}/_{5}$ 1633 (107), $^{9}/_{8}$ (108), $^{12}/_{9}$ (108—9), $^{3}/_{12}$ (119); hetmana Koniecpolskiego do K—a 3 listy: $^{8}/_{9}$ 1633 (110), $^{3}/_{11}$ 1634 (121) i $^{20}/_{11}$ (122—3); nadto świadectwo dane K—owi przez szlachtę czernichowską w dzień św. Andrzeja 1633 (111), relacyę przyjścia Ałłabiowa pod Czernichów i odejścia (112—5), relacyę Roińskiego, który uszedł stamtąd (115—6) i list K—a do obywateli czern—ich i kijowskich $^{20}/_{10}$ 1633 (117—9). Prw. Pułaski, Szkice i opow. 1887, 189—236].

Klasztory **84.** *Małecki A.*, = i zakony w Polsce w obrębie wieków średnich. III. I, 6. 489—512 i II, 7 i 9. 585—612 i 777—803. [Przechodzi je w nast. porządku: I. najdawniejsze: Benedyktyni, Kanonicy laterańscy, Cystersi, Premonstratenzi; II. zakony krzyżowe i rycerskie: Templaryusze, Joannici, Miechowici, Krzyżacy; III. zakony żebracze: Dominikanie, Franciszkanie, Markowie, Augustyanie, Paulini, Karmelici, Bernardyni. Ważna uw. dla folkloru str. 493]. p. Augustyanie, Bazylianie, Dominikanie, Karmelitanki, Reformaci.

Klęska bukowińska p. 220.

pilawiecka p. 321.

Klęska warneńska **85.** *Prochaska A. dr.*, List Andrzeja de Palatino o =. X, 2. 97—113. [Podano w przekładzie wstęp listu tego $^{16}/_{5}$ 1445 do kard. Ludwika i omówiono stosunek opisu Długosza do niego. Prw. List A. de P. itd. Lwów 1883, 1—21].

*

odkrycie i smutny epilog. Wzmianki o Aksamitowskich, Barsie, Czerwińskich, Chłopickim, Łaźnińskim, Prozorze, Rożnieckich, Suchorzewskim, Wybickim, Wyszkowskim i Targowiczanach. Spis źródeł na końcu. Prw. Nowe opow. hist. 1878, 329—384].

Lenno pruskie * **95.** *Bostel F.*, Przeniesienie = na elektorów brandenburskich. XI. 6 i 8—9, 557—72; 756—62 i 826—60. [Rozwój spr. od wstąpienia na tron Zyg. Augusta do 1612, poprzedzony szkicem dziejów Prus (od sekularyzacyi) i Brandenburgii].

Lenno Witołda na Malborgu p. 73.

mazowieckie p. 164.

Leszczyńska Marya p. 42.

Leszczyński, Stanisław **96.** *Finkel L.*, Elekcya L—go w r. 1704 wedle broszur współczesnych. XII, 1. 40—59. [Uzupełnienie dzieła Jarochowskiego, które pomija literaturę broszurową, nad wyraz bogatą i „nadającą tchnienie czasu wypadkom"]. p. 157.

Liberum veto, Pierwsze **97.** *Kubala L. dr.*, =. III. II, 8 i 10. 681—713 i 873—902. [Prw. Szkice II. 77—130. Przebieg wyborów sejmikowych i sejmu, na którym poruszono sprawę Radziejowskiego, aż po 2. marca 1652 i omówienie autorstwa owego „veto". Podano w tekscie: suplement na sejmiki $^4/_{12}$ 1651, suplikę M. i St. Radziejowskich, list prymasa do króla $^{14}/_3$ 1652. W dod. dyaryusz krótki sejmu, 2 listy ze sejmu: o Kozakach i o nowinach warsz.]

Lingwen p. 73.

Litwa 1812 r. p. 128.

Lublin p. Podkomorzy, Sejm, Zjazd.

Lubomirska marsz. p. 147.

Lubomirski p. Wojna chocimska.

Marcin p. 147.

Lwów p. Augustyanie, Karmelitanki, Oblężenie, Starostowie, Żydzi na Rusi, *Sztuka* (340).

Łaski, Hieronim * **98.** *Hirschberg A. dr.*, = Cz. I. XIV, 9—12. 769—79; 865—75; 961—78 i 1057—97. Cz. II. XV. 1—12. 23—38; 126—35; 218—34; 324—37; 417—24; 481—94; 577—98; 673—93; 769—77; 865—87; 961—82 i 1057—1101. [Cz. I. po wstępnych uwagach o Ł—ich i wzroście znaczenia tej rodziny, przebiega młode lata H—a, pobyt w Bernie, pielgrzymkę do Ziemi św., ożenienie aż do pierwszych dostojeństw; odtąd, t. j. od pierwszej misyi jego dyplomatycznej (1520) aż do udania się do Carogrodu (1528) z ramienia Zapolyi, na szerokiem tle ówczesnych stosunków politycznych Europy i Polski omówione jego losy, bliższe poznanie Roterdamczyka Erazma, zatarg z Górką Andrzejem, sprawa starostwa malborskiego

skwą, tudzież o Złotej Hordzie. Prw. Stosunki Polski z Tatarszczyzną od poł. XV. w. t. I, 1—193].
Miączyński p. 25.
Miasta p. Stosunki.
Mieczysław I. p. 159, 160.
II. p. 160.
Miedzyleski Wawrzyniec p. 98.
Michał Korybut Wiśniowiecki **104.** *Szujski J. dr.*, Pierwsze związki polskie z hr. (!) St. Paul de Longueville. Dwa rozdziały z dz—ów króla M—a. X, 4—5. 289—312 i 385—414. [Akcya przeciw królowi, podjęta przez Sobieskiego, Morsztyna i in. Prw. Dzieła, Ser. II. t. VIII, 188—231].

105. *Tenże*, Opat Paulmiers i dalsze stosunki polskie z ks. St. Paul de Longueville. 6—7, 481—99 i 577—613. [Akcya agenta franc. i związki z Morsztynem, Sobieskim, Grzymułtowskim i in. Prw. j. w. 232—85].
p. też 358.
Mińsk p. Zjazd.

Monografie miejscowości:

Bełz * **106.** *Papée Fr. dr.*, Zabytki przeszłości m. =. (Sprawozd. z wycieczki naukowej). XII, 2—3. 97—105 i 209—17. [Dod. str. 215—7 dokument z $^{24}/_{10}$ 1426 w Sokalu, wystawiony przez Ziemowita Trojdena i Władysława ks. mazow., ograniczających posiadłość Gotharda z Falencic między Sokalem a Radziechowem].
Benczyn p. 150.
Biała * **107.** *Bartoszewicz J.*, Zamek bialski. VIII, 1—8. 1—24; 97—128; 193—224; 289—320; 385—405; 501—16; 628—52 i 721—52. [Na wstępie o posadzie miasteczka i pierwszych właścicielach jego, Kiszkach, od zesz. 2. o Białe pod Radziwiłłami, mianowicie w rozdz. II. o ks. Sierotce, Aleksandrze, Michale i Katarzynie z Sobieskich, Karolu i Annie z Sanguszków, o Wilskim, pobycie Jana Kazimierza w B., Reformatach, Bazylianach, Załuskim i Sobieskich; III. sprawa o dobra neuburskie, IV. w. lit. chor. ks. Hieronim, V. ks. Karol „Panie Kochanku", VI. ks. Dominik. Od zesz. 7 rozd. VII. dzieje akademii bialskiej, o której już nieco w rozd. II., a której akt założ. z planem itd. podano str. 628—52, zakończone kroniką szkoły 1782—96. Na str. 389 z rpsu podany nagrobek dla Jacka Maćkiewicza 1782, 747 o wierszu Kniaźnina na obchód rocznicy wied., 751 obchód konstyt. 3 maja w akad. b—ej].

Borynicze **108.** *Dembińska hr. z Borkowskich*, Monografie hist.-statystyczne miejscowości w Galicyi. =. D. I. I, 119—29. [Ze zbioru Ant. Schneidra, mnóstwo dat statyst.].

Brzozów **109.** *Prochaska A.*, Z przeszłości =. XVII, 1—4. 43—59; 160—79; 254—67 i 343—55. [Cz. I. zawiera dzieje miasta, II. dzieje walki o przywileje m—a i cechów na podst. AG sanockich O Orzechowskim St. 51].

Chrząstowice p. 115, 150.

Czesybiesy p. Jezupol (114).

Dzikie pola **110.** *K. P.*, =. V, 3—4. 251—72 i 346—69. [Dzieje kresów dnieprowych i urządzenie w XV—XVI. w., przyczem na podst. źródeł naszkicowane: system obrony ówczesnej na Ukrainach, początki kozaków czerkaskich i kaniowskich i środki obronne starostów. Prw. Pułaski, Szkice i poszuk. hist. Krak. 1887. 1—68].

Dźwinogród **111.** *Schneider A.*, = pod Lwowem i jego dawne historyczne znaczenie. D. I. III, 151—66 i 225—37.

Gierałtowice, Hałcnów p. 150.

Jaśliska **112.** *Prochaska A.*, =, miasteczko i klucz bpów przemyskich. XVII, 1—7. 59—77; 181—8; 263—70; 368—75; 464—73; 563—72 i 650—62. [Nr. 1—2 zawierają właściwe dzieje miasteczka; dalsze są tylko streszczeniem lustracyi Sierakowskiego 1747 r. Założone 1366 r. przez Węgra, Jana de Hanselino, pod nazwą Honstadt, t. j. Wysokie miasto, wkrótce otrzymało nazwę dzisiejszą, uprzywilejowane wielce przez Kazimierza W. Lustracya dostarcza ciekawych danych do dz—ów cechów, gospodarki gminnej, osiedlania żydów po miasteczkach itd. Str. 660—2 dokument lokacyjny Trzcianki (Zawadki) na prawie wołoskiem 1487 r.].

113. *Bostel F.*, Przyczynek do dz—ów =. XVIII, 9. 801—19. [Z odnalezionej w rpsie 432 BO księgi miejskiej J. 1584—1688 spożytkował tu materyał w kierunku podniesienia wybitnych cech miasteczka, t. j. katolickiego charakteru jego i handlu wina *en gros;* dodatkowo o fortyfikacyi J. i nadużyciach dzierżawców].

Jezupol * **114.** *Czołowski A.*, Z przeszłości = i okolicy. XVII, 9—12. 821—35; 923—32; 1046—50 i 1184—245. [Dzieje nietyle m—a i okolicy, a więc i mieszczaństwa, ile rodów, przez których ręce przechodziła J—szczyzna od 1437, kiedy J., — wówczas zwany Czesybiesy i dopiero 1597 ochrzczony po dzisiejszemu, — otrzymali Buczaccy, po nich zaś kolejno Kamienieccy, Tęczyńscy, Zborowscy, Potoccy Pilawici, Prażmowscy, Jabłonowscy, wreszcie Dzieduszyccy. Rzecz oparta na AGZ halickich i archiwum Dominikanów j—skich. W odb. dodano cztery dokumenty 1588, 1591, 1600 i 1658; tu zaś (1191) list Jak. Potockiego do Dominikanów w J. 13/6 1600 i (1192—4) jego testament 12/8 1610].

Kopytówka p. 150.

Kossowa **115.** *Wybranowski A.*, Monografie miejscowości galicyjskich. =. D. II. II, 8—12. 649—55; 727—32; 813—6: 903—6 i 952—7. [Dokumenty tu ogłoszone: 1) potwierdzenie przywilejów K—y przez Zyg. Augusta 1566 (650—2), 2) potw. nabycia Chrząstowic p. Wawrz. Myszkowskiego przez H. Walczyusza 1574 (653—4), 3) czeska tranzakcya 1521 w spr. Chrz. (649—50), 4) cz. kontrakt ich kupna 1533 (w dok. 2. włączony), 5) akt 1567, dowodzący, że Mik. Brycki-Wężyk posiadał wtedy Chrz., 6) akt polski St. Cikowskiego 1568 (727—9), 7) pol. akt podziału spadku 1625 (729—32), 8) układ Porembskich 1608 (813), 9) postanowienie zapłaty z $^0/_0$ obornego pro a. 1746 (905—6 i 952—3), 10) kontrakt o rolę w Chrz. (953—4), — ostatnie 2 ważne ze względów gospodarczych. Nadto listy: 1) Jana Sobieskiego 1693 do Andrzeja Żydowskiego, chor. ziem. i podstar krak. (815), 2) Maryi Kazimiry doń 1697 (815), 3) Augusta II. 1702 (816) i 4) żony A. J. Żydowskiego 1678 po polsku, ciekawy do dziejów ośw. niewiast ówczesnych (903—4). O Ad. Gorczyńskim, który wiele aktów kossowskich darował W. Hance i Z. Helclowi].

116. *Tenże*, Archiwum k—wskie. II. II, 8—9. 168—71 i 272—8. [A. to dziś w Wybranówce; podano zeń: 1) 1578 oblatę listu A. Żydowskiemu służącego (po polsku), 2) uniwersał Jana III. $^{29}/_{12}$ 1666, 3) rejestr szkód, poczynionych przez chorągiew Armasza w Łękach 1683, 4) instrukcyę, daną posłom ks. oświec. i zator. na elekcyę $^{15}/_{5}$ 1697, 5) akt rewizyi archiwum w zamku krak. $^{24}/_{8}$ 1701].

p. 150.

Krzemieniec p. 9.

Łączany p. 148.

Ochojna p. 150.

Okopy ś. Trójcy * **117.** *Finkel L.*, =. (Dwa epizody z dz—ów Polski). XVII, 3—6. 243—53; 345—55: 433—41 i 517—29. [Twierdza ta kresowa, założona przeciw Turkom kamienieckim 1692 r. przez J. St. Jabłonowskiego z polecenia Jana III., straciła swe znaczenie z odzyskaniem Kamieńca 1699 r. i choć 1700 r. wyniesiono ją do godności miasteczka, nadając jej przywilej na jarmarki, przypomniała się wszystkim dopiero 1769 r., gdy do O-ów schronił się przed Rosyanami Pułaski z konfederatami i ledwie po kilkomiesięcznej obronie z nich wypartym został. Dod. str. 525—9 zawiera: list St. Jabłonowskiego do króla $^{26}/_{5}$ 1692, rozkaz hetmana J. dany Brandtowi $^{30}/_{11}$ 1694, list Bielińskiego podkom. do Bogusza chor. lwow. $^{31}/_{7}$ 1697 i relacyę o klęsce konfed. bar. w Żwańcu i Okopach $^{8}/_{3}$ 1769. W odb. dodano rycinę i 2 plany].

Owsianka, Podłęże p. 148.

Paszkówka, Promnik, Przybowiec p. 150.

Radymno 118. *Prochaska A.*, =, miasteczko i klucz bpów przemyskich. XIX, 9—12. 769—77; 865—74; 977—86 i 1057—79. [W 4 rozdz. opowiada dzieje m—a, w V. rozpatruje przywileje cechów tamtejszych].

Skole i Tucholszczyzna * 119. *Papée Fr. dr.*, =. XVIII, 5—12. 448—56; 543—58; 633—42; 741—7; 820—38; 923—37; 1016—26 i 1140—64. [Wzorowa monografia ludoznawczo-fizyograficzna i dziejowa, oparta co do drugiego kierunku na archiwum namiestnictwa, AGZ., aktach zarządu dóbr i sądu w Skolem i kościelnych na T. Głównie i najszerzej omawia w rozd. II. wykończenie osadnictwa (1550—1660), którego początkom (1397—1550) poświęcony rozd. I., i urządzenie T—y, poczem doprowadzając rzecz aż do 1890, kreśli rozwój handlowy i przemysłowy od XVII. w. W dod.: 1) nadanie braciom Mykowi i Iwankowi Wołochom pustkowia nad Oporem przez Jagiełłę po łac. 5/3 1397 (1158—62) i 2) instrukcya do wybierania win za różne ekscesy poddanych włości t—ej ok. 1623 (1162—4)].

Spiż 120. *Dzieduszycki M.*, =. IV, 7—10. 598—607; 690—709; 838—43 i 925—46. [nr. 7. rozd. I. Spiż do 1412; 8. II. Układ 1412 i następstwa, III. pod rządem pol. w XV. w.; 9—10. IV. wiek XVI, V. od Lubomirskich do 1773].

Starasól p. 148.

Staresioło pod Lwowem 121. *Schneider A.*, =. Monografia h—yczna. D. I. II, 1—2. 13—15 i 65—80.

Stryj 122. *Bostel F.*, Z przeszłości = i starostwa st—go. XIV, 7—8. 600—15 i 697 720. [W 15 pierwszych rozdz. według pewnych działów (np. r. X. o żydach) dzieje m—a od XIV. w. do chwili zajęcia Galicyi przez Austryę, w 2 ostatnich odtąd, — wszystko to na podst. AGZ.].

Studzienica 123. *J. Antoni dr.*, Losy kresowego miasteczka. Opowiadanie z przeszłości. IV 8—9. 727—36 i 822—37. [Dzieje tej posiadłości Potockich, przyczem niejeden szczegół o właścicielach. Prw. Nowe opowiadania hist. Lwów 1878. 83—143]

Suliborowice p. 150.

Tłuczania p. 148.

Tucholszczyzna p. Skole.

Tykocin p. 275.

Monografie rodzin:

Abdankowie p. Konopkowie.

Bohusze p. 226.

Buczaccy p. 114, 132.

Czartoryscy 124. *Łoziński Wł.*, Książę-humorysta. Obrazek obyczajowy z końca XVIII. w. D. II. I, 4—5. 283—94 i 402—13. [Ks. Adam C., GZP.].

125. *J. Antoni dr.*, = i Repnin (1794—7). V, 5—6. 385—403 i 481—503. [Rzecz, oparta na opracowaniach, podanych w naczółku, dotyczy GZP i Adama Cz—go. Prw. Opow. hist. Ser. III. t. I.].

126. *Dębicki L.*, Książę feldmarszałek. XII, 3. 231—46. [Ustęp o tym „protoplaście polityki polsko-austryackiej" z dzieła „Puławy". List Kaunitza doń $^{15}/_{1}$ 1788 (239). Prw. Puławy, I. 343—68].

127. *Tenże*, Z kroniki politycznej Puław r. 1796—1806. 9—10. 822—33 i 937—49. [Drugi ustęp z tegoż dz. Prw. j. w. I. 103—31].

128. *Tenże*, Z teki politycznej Puław. R. 1812. XIII, 6—7. 481—94 i 577—90. [Warsz. i P. po kampanii 1809, Fryderyk August w P., Cz—y w Warsz., stan Litwy, zjazd w Mińsku, Aleksander I. w Wilnie, ks. J. Poniatowski w Paryżu, GZP marszałkiem sejmowym (akt nomin. str. 493), konfederacya i rozczarowanie, wpływ kampanii rosyj. na nasze społeczeństwo. Podano: list ks. de Bassano (579), akcesy do konfed. (581—3), pismo od konfed. do GZP z $^{29}/_{10}$ 1812 i odpowiedź tegoż $^{6}/_{11}$ (587—8). O ks. Konst. Cz—im 585—6. Prw. j. w. II. 137—72].

p. 25, 133, 162, 175, 267-9, 285, 329, 348, 371.

Dembińscy p. 133.

Deszertowie p. 148, 174.

Dzieduszyccy p. 114.

Herburtowie **129.** *Stadnicki K.*, O = w XIII. i XIV. w. II. II, 7. 83—90. [Rodzina ta pochodzi z Fuellstein na Szląsku; 3 bracia H—owie 1370—9 osiedli w dolinie Strwiąża, gdzie założyli wieś Fulsztyn, pamiętni gniazda rodz. Nadb. w BO z licznemi dopiskami autora].

Jabłonowscy * **130.** *Kętrzyński W. dr.*, O = h. Prus. III. IV, 11. 979—1000. [Wywodzi ich z Jabłonowa w Prusiech i wykazuje przodków wybitniejszych XV—XVI. w.].
p. 114.

Jazłowieccy p. 132.

Kaleczyccy, Sasinowie **131.** *Gloger Z.*, Silva rerum =. IV, 12. 1146—8. [Uzupełnienie wiadomości o nich, podanej przez G—a w Kron. rodz. 1875 nr. 3, na podst. zbioru rozmaitości, dokonanego przez jednego z rodziny w XVII. w., z którego tu wydrukano dwa wiersze].

Kamienieccy p. 114.

Kiszkowie p. Biała (107).

Kobyzewicze p. 144.

Konopkowie, Abdankowie **132.** *Stadnicki K. hr.*, Wspomnienie o = buczackich i jazłowieckich. D. II. I, 3. 145—9.

Krasiccy **133.** *Chłędowski K.*, Dwa pokolenia. VII, 9—10. 769—87 i 885—901. [Jedno pokolenie to najmłodszy brat bpa Antoni, konfederat barski, przyjaciel Mohorta, i jego żona Róża, wielka lubowniczka kwiatów. Listy bpa do nich, stosunki ich z Drużbacką, E. Kuropatnickim, życie na dworze dubieckim wychowanie synów: Ksawerego, Ignacego i Jana, który służył u Szczęsnego Potockiego, i córek: Katarzyny i Anny, — sąsiedztwo. List Stan. Augusta do tejże Anny, późniejszej Charczewskiej (770), o ks. Siarczyńskim (786). Drugie pok. o 20 lat późniejsze stanowią Maciej i Teofila z hr. Stadnickich; ich stos. z Sieniawą i Czartoryskimi, z Nienadową i Dembińskimi, zabawy domowe, malarz Prek, teatry amatorskie, Adam Kłodziński i jego komedyjki, odgłos walki klasyków z romantykami w sporze K—ej z A. Mierem o Mickiewicza (893—4), St. Starzeński (894—5), T. Zaborowski, Ksawery K. i jego stosunki z Polem].

Larysze p. 226.
Lubomirscy p. 120.
Paszkowscy p. 150.
Połowcy p. Rożynowscy.
Porembscy p. 115, Żydowscy.
Potoccy p. 114, 123, 162.
Prażmowscy p. 114.

Radziwiłłowie **134.** *M. R.*, Z archiwum nieborowskiego. (Obrazki społeczeństwa i życia z ostatnich lat przeszłego i pierwszych bieżącego stulecia). XVI, 7—9. 590—9; 688—96 i 820—34. [Nr. 7—8 rozd. I: Ostatnia wojewodzina wileńska. Prw. Ost. wojewodzina wileńska 1892, str. I—XVIII i rozd. I. w odm. szyku i obszerniej; nr. 9. II.: Dom R—ów kleckich w przeddzień drugiego rozbioru Polski. Prw. tamże rozd. II].

135. *Tenże*, Stosunki = z dworem rosyjskim i pruskim w czasie ost. rozbioru. (Z arch. niebor.) 10—12. 945—53; 1034—41 i 1109—40. [Prw. Ost. woj. wil. rozd. III—V].

136. *R.*, Nieborów i Puławy w pierwszych latach po ost. rozbiorze Polski. (Notatki z a. n.). XVII, 1—5. 41—58; 171—80; 254 62; 356—67 i 453—63. [Malarz Orłowski z listu współcz. str. 45, Piramowicz 53, karykaturzysta Płoński 54, Ogiński muzyk 173—6, Delille 356—7. Prw. j. w. rozdz. VI—IX].

137. *Tenże*, Wspomnienia r. 1809. (Z a. n.) 6. 547—62. [Str. 561 wiersz Niemcewicza, $^{6}/_{6}$ 1810 wpisany w księgę pamiątek Arkadyi. Prw. j. w. rozd. X].

138. *Tenże*, Wspomnienia z r. 1811 i 1812. (Z a. n.) 7. 639—49. [Ancillon 646, Humboldt K. 646, Kleist 644, Niemcewicz 640, ks. Ant. Radziwiłła muzyka do Fausta Goethego 646—9. Prw. j. w. rozdz. XI].

139. *Tenże*, Wspomnienia z czasów wielkiej wojny. 8—9. 741—60 i 846—58. [Płoński obłąkany 743—4, ks. Józef Poniatowski 854 i nast., Wielądek 847. Prw. j. w. XII—XIII.].

140. *M. R.*, Obrazki z życia w l. 1814 i 1815. (Zapiski z a. n.) XVIII, 1. 54—75. [Prw. j. w. rozdz. XIV—XV].

141. *R.*, Z arch. nieborowskiego. (R. 1815. — Obrazki Wołynia. — Proklamowanie Królestwa kongres.) 2—3. 128—37 i 239—48. [Kniaziewicz 131—4, Stecki 136. Prw. j. w. rozdz. XVI—XVII].

142. *Tenże*, Wspomnienia z pierwszych lat istnienia Król. kongres. (Zap. z a. n.) 4. 311—33. [1815—6; między źródłami rps. pamiętników jen. z Bispingów Kickiej. Prw. j. w. rozdz. XVIII—XIX].

143. *M.*, Ostatnie lata życia ks. wojewodziny wileńskiej. (Zap. z a. n.) 5. 417—47. [Helena z Przezdzieckich Radziwiłłowa † $^1/_4$ 1821; str. 440 wiad. współcz. o chorobie 7-letniego Zygmunta Krasińskiego. Prw. j. w. XX—XXI]. p. Biała (107), Album (253).

Rożynowscy, Połowcy **144.** *Rawita F.*, Losy wielkiej fortuny na kresach. XIX, 5—7. 459—66; 543—50 i 646—52. [O rodzie tym książęcym, którego wymarcie wywołało długotrwały proces o spadek po nim tj. tzw. Połowszczyznę i Rożynów. Także o rodzie Kobyzewiczów ciekawe szczegóły].

Ruccy, Strusie, Szeligi p. 226.

Tęczyńscy p. 114.

Werszowcy p. 226.

Wężykowie p. 115, 150.

Wiśniowieccy **145.** *K. P.*, Książęta = w XVI. w. V, 1—2. 59—80 i 122—35. [Michał Wasylewicz W. Zbaraski 1474—1514, jego synowie: Iwan, Fiedor i Aleksander; Michał Aleksandrowicz i Aleksander Michajłowicz. Mnóstwo cytatów z rpśmiennych dok—ów].

Wybranowscy **146.** *Wybranowski A.*, Ze starych wspomnień. Z teki p. chorążego krak. XVIII, 7—8. 621—32 i 731—40. [O chor. W—im jeszcze najmniej, więcej o sąsiadach i krewnych n. p. Stan. Szembeku, Raczku, N. Smarzewskim, Nalujowskim, autorze dziwacznego dzieła w rpsie, nawet o Voltairze i Rousseau 736—7. Ciekawsze są szczegóły o budowie dworów szlacheckich wiejskich w XVII—XVIII. w., o wyprawach prababki autora z d. Cieńskiej (1726) i matki (1805), podanie lud. o powstaniu Zatora (622), pieśń konfeder. z r. 1768 (629) i czterowiersz ze zbioru „Probatio calami“ chor—go. Prw. Dawne dzieje. Krak. 1893, 43—70].

147. *Tenże*, Z domowego archiwum. (Korespondencya p. chorążego) XIX, 2. 55—75. [Listy: 1) Woje. W. do Tom. Zamoyskiego, wojew. kij., $^{10}/_6$ 1623; 2) Zygm. W. do P.

Daniełowicza $^{23}/_{5}$ 1636; listy do chor. Żydowskiego: 3) Franc. Jordana $^{12}/_{4}$ 1680; 4) J. Opalińskiego $^{26}/_{1}$ 1681; 5) i 6) J. Wielopolskiego z 1686 i $^{30}/_{4}$ 1687; 7) Jana III. $^{16}/_{4}$ 1693; 8) Maryi Kazimiry $^{19}/_{1}$ 1697; 9) Augusta II. $^{25}/_{12}$ 1702; 10) ks. marsz. Lubomirskiej 1704: 11) Sieniawskiego hetm. kor. $^{35}/_{8}$ 1712; 12) St. Chróścińskiego $^{16}/_{9}$ 1714; 13) ? w spr. ateusza Łyszczyńskiego; 14) o ks. Marc. Lubomirskim, niedowiarku i literacie, któremu się duchy ukazywały (!); 15) żony z d. Piegłowskiej w niedz. wielkanocną 1678. Dalej kwit regimentarza Lanckorońskiego z czasów Augusta, list Franc. Bielińskiego do Augusta III. 1753, Augusta następnie do Koca $^{10}/_{6}$ 1748, z czasów konfed. barskiej: list do T. Wilkońskiego $^{7}/_{1}$ z Częstochowy i odpis listu bpa Krasińskiego z $^{15}/_{?}$ 1772 (69—75). Prw. Dawne dzieje. Krak. 1893, str. 71—97].

148. *Tenże.* Jeszcze o starych aktach. „Czupernosów $^{15}/_{11}$ 1891." XX, 4—5. 324—30 i 419—33. [Testamenty W—ich z XVII w., akty z XV—XVII w., dotyczące działów wsi: Tłuczani, Łaczan, Podłeża i Owsianki, o ekonomii samborskiej i Starej Soli — do której odnośny dok. J. Kazimierza $^{18}/_{6}$ 1657 str. 424—5 — o soli suchedniowej (421—2), modach w XVIII w., sądownictwie, dowcipach konsyl. Zakrzewskiego itd. Listy Deszertów 1769—72, do J. Zamojskiego (428), list Karpińskiego $^{22}/_{10}$ 1765 do pani Cieńskiej ze Lwowa (427), o wierszach do Kościuszki itp. Dzieje archiwum kossowskiego (429—30) i A. Goczyński. Prw. Dawne dzieje. 99—126].

Zawisze p. 226.

Zborowscy p. 114.

Żydowscy **149.** *Tenże,* Z domowego archiwum. (Porembscy i =). X, 3. 283—8.

150. *Tenże,* Z domowego archiwum. (O kilku miejscowościach i rodzinach z okolic Krakowa). XIII, 7. 654—60. [Paszkowscy, Wężykowie, Żydowscy i in.; Benczyn, Chrząstowice, Gierałtowice, Hałcnów, Kopytówka, Kossowa, Ochojna, Paszkówka, Promnik, Przybowiec, Suliborowice. O A. Gorczyńskim str. 659].

Mońtowicz Jerzy p. 192.

Morski O. p. 254.

Mroziński jen. p. 254.

Mścisławski Michał kniaź p. 192.

Myszkowski Wawrz. p. 115.

Nalewajko, Semen **151.** *J. Antoni dr.,* =. Opowiadanie z końca XVI. stulecia. VII, 10—1. 865—84 i 984—1002. [Wyprawa Żółkiewskiego przeciw swawoli jego r. 1596, schwytanie N.* i ścięcie $^{11}/_{4}$ 1597. Prw. Opowiadania hist. Ser. VI. 1887. 109—65].

Napierski, Kostka **152.** *Kubala L. dr.*, =. Epizod h—czny z czasów Jana Kazimierza. D. II. I, 2. 103—23. [Prw. Szkice I. 305—32. O K. i jego wspólnikach: rektorze szkoły paraf. w Pcimiu, Marc. Radockim (list jego do K. z $^{20}/_{6}$ 1651 tu podany) i St. Łętowskim, sołtysie ze star. Dunajca (listy K—i doń i do W. Zdanowskiego tu pod.) · nadto podano tu uniwersał Kostki do chłopów $^{22}/_{6}$ 1561 wiersz „Oblężenie gniazda Lwiego" i inne wyciągi z rpsu Golińskiego i dyaryusza Oświecima].

Niemirowicz Jędrzej p. 192.

Niszczycki Piotr p. 183.

Oblężenie Lwowa w r. 1648 **153.** *Tenże*, =. VII, 7. 577—602. [Prw. Szkice I, 73—102. Podano tu list Jer. Wiśniowieckiego z $^{6}/_{10}$ 1646].
p. Zbaraż.

Obrządek słowiański w Polsce p. 161.

Obsadzanie stolic bpich * **154.** *Lisiewicz Z. dr.*, O = w P. (Epoka piastowska). XIX, 7—12. 604—13; 699—714; 796—804; 897—906; 1001—12 i 1153—73. [Zadaniem tej pracy jest przy pomocy materyału źródł. rzucić trochę światła na jedno z ważnych zagadnień prawno-dziejowych. Pominięto z umysłu bpstwo wrocł. Część tu ogłoszona jest pierwszą, druga obejmie czasy Jagiellonów i dalsze. Rozdz. I. sięga po czasy Grzegorza VII., rozdz. III. zaczyna od końca XIII. w.].

Ogiński hetman p. 25, 136.
Michał Klemens p. Legiony.

Oleśnicki Zbigniew p. 88.

Opaliński J. p. 147.

Opeska starościna p. 25.

Order Niepokal. Pocz. PM. p. 156.

Organizacya kościoła **155.** *Kętrzyński W. dr.*, O = w Polsce do połowy w. XII. XIX, 5—9. 467—74; 561—9; 662—9; 758—65 i 842—8. [Rozbiór dzieła prof. Abrahama pod tym napisem głównie co do zakładania bpstw].

Osadnictwo p. Mazowsze, Skole (119).

Ossoliński, Jerzy * **156.** *Kubala L. dr.*, =. Część I. VI, 4—8. 289—314; 385—406; 481—502; 577—600 i 673—93. Część II. VII, 1—7. 46—64; 145—60; 251—66; 317—34; 432—42; 537—50 i 625—35. Cz. III. VIII. 1—6 i 8—10. 48—75; 153—66; 236—51; 345—62; 443—60; 550—67; 753—68; 811—32 i 927—36. Część IV. IX. 2—12. 150—68; 232—49; 336—47; 448—61; 552—65; 643—52; 756—61; 823—32; 953—68; 1061—80 i 1172—202. [Odb. nie jest dosłownym przedrukiem, a nadto posiada na końcu t. I. dodatki, których w PNL niema. Część I. obejmuje t. I. 1—114; cz. II. = I. 115—244;

III. = I. 244—313 i t. II. 1—149; IV. = II. 150—408 tzn. I. obejmuje młodość O—go (1595—20), ożenienie i poselstwo do Anglii 1621, do Rzymu 1633 i dalsze 2 lata po pakty sztumdorfskie, II. poselstwo do Ratyzbony 1636, sprawę morskich ceł i kawaleryi (1637), sejm 1638, stosunki dworskie i domowe O go 1639—40, poselstwa do Gdańska i elektora, sejm 1643; III. poczyna się śmiercią Cecylii Renaty, małżeństwem Wład. IV. z M. Ludwiką i opisuje *colloquium charitativum*, plan króla wojny tureckiej, sejmy 1646—7 i inne wypadki aż do śmierci Wład. IV. Część IV. obejmuje czas od bezkrólewia aż do śmierci bohatera monografii, rozwodząc się nad sejmem konwokacyjnym, elekcyą, układami z kozactwem i wyprawą zborowską. Źródła skrzętnie cytowane, a nadto mnóstwo podano w całości listów, mów itp., np. w cz. III. Koniecpolskiego „Dyskurs o zniesieniu Tatarów krymskich“, 2 mowy O—go na sejmie 1646 itd. itd.].

p. 100.

Ostrogski Fiedor Daniłowicz p. 73.

Konst. Wasyl p. 192.

Oświecim p. 152, 354—5.

Otto z Pilczy p. 176.

Ożarowski, Jerzy **157.** *Szujski J.* = i kard. Fleury. IV, 4. 310—36. [O. był posłem stronnictwa Leszczyńskiego we Francyi; oparte gł. na zbiorze BJ, zawierającym negocyacye 1734—5. Prw. Roztrząsania i opow. hist. 1875 i Dzieła. S. II. t. VI. 166—191].

Pac Jerzy p. 192.

marszałek p. 25.

Palej **158.** *J. Antoni dr.*, Bunty =owe. VI, 2—3. 175—92 i 256—71. [Część I. tylko, obejmująca l. 1688—1702].

Piastowie p. Bolesław, Henryk, Kazimierz, Mieczysław, Władysław Biały, Obsadzanie stolic bpich, Urzędnicy kancelaryjni, 208 (małżeństwa z Rurykowiczami).

Pieniążek Jan p. 50.

Pierwotna Polska **159.** *Małecki A.*, Wewnętrzny ustrój w =. III. I, 1—2. 1—18 i 97—112. [Rozbiera pytania o przyjęciu chrztu przez Mieszka, lennictwie jego wobec Niemiec, naturze władzy monarszej i duchownej, różnicach społecznych i rozwoju poszczególnych stanów, powołując się często na analogie czeskie].

160. *Tenże*, Rozgląd w dziejach wewnętrznych =. 3. 193—225 i II, 11—2. 969—1004 i 1065—1101. [W dwu ostatnich nrach napis: R. w dz. i polityce =. W zesz. 3. rozpatruje panowanie Mieszka i Bolesława I, w 11—2 dochodzi aż do tego punktu w panowaniu Bol. III, na którym się kończą wszystkie jego trudy około Pomorza].

161. *Tenże*, Kościelne stosunki w =. III, 4 5. 297—318 i 393—412. [Porusza tu pytanie „założenia pierwszych biskupstw“ w P. i drugie „czy i o ile na ziemi polskiej za czasów bolesławowskich panował także i słowiański obrządek?“ Odpowiedź stanowi wykazanie, iż dowody, dotychczas za tem przemawiające, nie wytrzymują krytyki].

Plany reform p. Zygmunt I.
Płock p. Biskupstwo.
Podkomorzy lubelski ostatni p. Dłuski (429 a).

Polityka rosyjska w Polsce **162.** *J. Antoni dr.*, = 1572—62. IV, 5—7. 433—55; 529—45 i 608—20. [O p—e posłów ros. Grossa, Wejmarna, ks. Wołkońskiego i Wojejkowa przeważnie na podst. źródeł ros. Wiele szczegółów o Branickich, Czartoryskich, Potockich i in.].

Połock p. 73.
Pomianowicz Krystyn p. 16.
Pomorska sprawa p. 81.
Poniatowski, Józef ks. p. 128, 139.
Stanisław p. Karol XII.
St. August p. Stanisław August.
Posadowski p. 49.

Poselstwa obce w Polsce **163.** *Kubala L. dr.*, P—o Puszkina w P. w r. 1650. V, 1—2. 19—33 i 173—92. [Prw. Szkice I_2, 185—230].
p. 162.

Poselstwa polskie zagranicą p. 100, 104, 156, 173, 177, 183.
Potocki Jakób p. 114.
Józef p. 53.
Michał p. 207.
Szczęsny p. 27, 41, 133.
Poznań 1711 r. p. 52.
Prażmowski prymas p. 358.
Proces p. Jadwiga, Radziejowski.
Prozor p. Legiony.
Prusy p. Stosunek, 102, 130, 217.
Przemysław ks. wpolski p. 33.

Przyłączenie Mazowsza **164.** *Lukas St.*, = do Korony polskiej. III, 8—9. 767—71 i 844—72. [Przebiegłszy rozwój stosunku lennego Mazowsza do Polski od czasów Łokietka, opisuje bezpośrednie następstwa śmierci Stanisława i Janusza ks. mazow. (1524 i 1526) i drogę, którą Zygmunt I. doszedł do celu].

Przyłączenie Oświęcimia i Zatoru p. 433.
Przymierze z Francyą p. Zygmunt I.
Pułaski Kazimierz p. 25.
Putiatycz Dymitr kn. p. 192.
Raczek p. 146.
Rada senatu wyszogrodzka p. 51.

Radziejowski **165.** *Kubala L. dr.*, Proces =. III, 1—4. 19—32; 113—29; 246—55 i 364—75. [Prw. Szkice II, 1—66 Omówiwszy genezę gwałtu publicznego, jakiego dopuścił się Słuszka na służbie R—go, przedstawia sprawę jego przed sądem marszałkowskim, następnie trybunałem kor. aż do wyroku na podst. aktów procesu. W dod. wyrok marszałkowski; list R—go do króla i uniwersał infamii].
p. 97.

Radziwiłł, M. Krzysztof **166.** *Sawczyński H.*, = i Lew Sapieha na podst. ich korespondencyi. XV, 5—9. 425—34; 536—45; 631—44; 721—31 i 814—21. [Na podst. Scriptores RRPol. t. VIII, gdzie jest koresp. obu tych mężów i J. Zamojskiego, którego listy tu pominięto z powodu niezupełności ich, $^{15}/_{10}$ 1571 — $^{23}/_{2}$ 1633].

Radziwiłł, Jerzy p. 192.
Mikołaj p. 169.
wojewoda wileński p. 175.

Reformaci p. Biała (107).

Reszka Stanisław p. Sumy neapolitańskie.

Rezydenci obcy: francuski p. 175.
pruski p. Posadowski.
rosyjscy p. 162.
toruński p. Geret (25).

Ridolfino, Dominik **167.** *K. Th.*, =, pułkownik w służbie Rplitej polskiej w XVI. wieku. VI, 7—8. 645—58 i 732—48. [Na końcu podano 2 pisma St. Batorego, mianowicie nominacyę R—a na pułkownika $^{2}/_{9}$ 1580 i list do Jana Gieorii w spr. R—a $^{31}/_{1}$ 1581, okólnik J. Zamojskiego $^{14}/_{8}$ t. r. i list Liliusa Camera do króla na wieść o śmierci R—a z maja 1585].

Roiński p. 83.

Rowicki p. 25.

Rożnieccy p. Legiony.

Ruś czerwona p. Jerzy Świątosławicz, Język, Starostowie, Stosunek, Świdrygiełło, Żydzi.

Rzeczpospolita krakowska **168.** *Mieroszewski J.*, Dzieje =, spisane przez ówczesnego senatora.. Cz. I. XIV, 1—10; cz. II. 11—2. 45—52; 140—9; 225—35; 347—54; 452—61; 542—9; 639—45; 741—9; 825—33; 922—7; 1025—33 i 1125—45.
Włościanie p. 416.

Sanguszko, Roman **169.** *Prochaska A.*, = (hetman polny litewski). XVII, 8—12. 681—94; 784—800; 877—88; 972—85 i 1116—35. [Rzecz oparta na obfitej korespondencyi arch. sławuckiego, z której podano: 1) list króla Z. Aug. do R. S. $^{1}/_{2}$ 1562 (691), wyciągi z mnóstwa innych tegoż króla; 2) list tajny Mik. Radziwiłła do R. S. $^{13}/_{3}$ 1569 w spr. Unii; 3) tegoż z $^{17}/_{3}$ t. r.; 4) ziemian podolskich

szczegółowo pobyt St. Aug. tamże, podając koszty utrzymania dworu; dziennik wypadków od $^{12}/_{1}$ 1795 do $^{12}/_{2}$ 1797, redagowany przez hr. Biezborodkę, tu podany z objaśnieniami, następnie listy Repnina do carowej, króla do posłów zagr. i carowej $^{29}/_{1}$ i $^{26}/_{10}$ 1795, odpowiedź na ten ostatni p. Suwarowa, liścik Repnina doń. Opowiadanie kończy się z końcem r. 1795. Życie towarzyskie w tym roku w Gr. szczegółowo opowiedziane].

* **174.** *Kantecki K.*, Sekretarz =. Wspomnienie przeszłości. III, 12. 1102—22. [Po wstępie genealogicznym rodziny Deszertów opowiada żywot Józefa Deszerta, sekretarza królewskiego (* 1760 † 1838). Przytoczono: 1) list króla do Mich. D—a, ojca jego, $^{9}/_{1}$ 1784; 2) do Józefa D—a $^{12}/_{2}$ 97; 3) listy J. D—a do króla $^{19}/_{4}$ i $^{16}/_{7}$ 93; 4) czterowiersz Ign. Badeniego z pow. tych listów, tchnących gorącą miłością ojczyzny].

175. *Meinert G.*, Wyniesienie na tron =. Podług źródeł franc. XIII, 1—12. 32—54; 121—36; 220—35; 314—29; 419—29; 519—24; 614—22; 702—11; 806—11; 911—22; 994—1002 i 1076—88. [Rozpatrzywszy położenie mocarstw, wpływ mających na losy Rplitej, tudzież jej samej, charakteryzuje kandydatów: Poniatowskiego, Czartoryskiego i Branickiego, opisuje ich zabiegi, intrygi dyplom. rosyj. i franc., zwł. Monet'a, Paulmy'ego i Hennin'a, politykę stronnictw, kroki Radziwiłła i wojew. ruskiego Aug. Czartoryskiego, przebieg sejmów konwok. i elekcyjnego, wreszcie wybór i koronacyę. Podane: 2 listy P. do króla Francyi $^{8}/_{9}$ i sułtana $^{14}/_{9}$ 1764 (1001—2), manifest B. „do obywateli-republikanów“ z $^{16}/_{9}$ (1077—8), list jego do króla $^{2}/_{10}$ (1079). Wykazuje na końcu błędy polityki franc.]. p. 25, 133, Autografy (254), Zamach p. 436.

Staniszewski sędzia p. 25.

Starostowie ruscy i lwowscy **176.** *Dzieduszycki M.*, =. III, 5. 428 - 45. [Jestto po raz trzeci opracowana rzecz, która pierwotnie ukazała się 1869 w „Dod. do Gazety lwow.“, 1871 zaś w „Unii“; oparta na AGZ II—V. Obejmuje 54 osoby od Ottona z Pilczy (1351) do Jana Kickiego (1773)].

' na kresach p. Dzikie pola (110).

Stefan Batory p. Ridolfino.

Stempkowski, poseł do Rosyi p. 100.

Stosunek Polski do:

Austryi **177.** *Smolka St. dr.*, P. i A. w l. 1526 i 1527. V, 1—6. 1—18; 81—105; 193—212; 289—312; 440—55 i 560—8. [Praca ta uzupełnia badania prof. Liskego w tym kierunku przeważnie na podst. niewydanych materyałów ces. arch. wiedeń., mianowicie w zupełnie nowy sposób przedstawia zjazd hajnburski i zwołanie sejmu węg. 1526, dokładniej poselstwo bpa Fryd. Kammerera do Polski, nawza-

jem Krzyckiego do Węgier itd. aż do układów z Ferdynandem w marcu 1527. Prw. Szkice II. Po bitwie mohackiej. 91—213].

178. *Chłędowski K.*, Traktat handlowy między A. a P. z r. 1775. VIII, 4. 321—31.

Czech p. Husyci, Kongres wyszegradzki, Zjazd łucki.

Danii p. Czarniecki.

Francyi **179.** *Czermak W. dr.*, P. F. a Szwecya w XVII i XVIII w. XV, 3—4. 255—66 i 362—9. [Obejmuje okres 1662—1741 na podst. Recueil des instructions données aux ambassadeurs et ministres de France, tom „Suède“ wyd. p. A. Geoffroy, 1885].

p. Koalicya, Michał Korybut, Przymierze.

Hiszpanii p. Sumy neapolitańskie.

Multan **180.** *Morgenbesser A.*, P. i M. (Z pow. dz. F. A. Wickenhausera: Bochotin od. Gesch. d. Stadt Cernäuz u. ihrer Umggd. Wien 1874). II. II, 9. 218—40.

181. *Prochaska A.*, Sprawy wołoskie w w. XV. XVI, 9—12. 787—96; 901—12; 1006—16 i 1057—73. [Na podst. W. Ulanieckiego: Materyały dla istorii atnoszenij Rosyi, Polszy, Mołdawii, Wałachii i Turcyi].

p. Wyprawa żwaniecka.

Prus **182.** *Kętrzyński W. dr.*, Pr. a P. przed przybyciem Krzyżaków. IX, 3—4. 264—76 i 348—69. [Zestawiwszy wiadomości źródłowe o stosunkach i walkach Polaków z Prusakami przed XIII. w., rozbiera społeczne i polityczne stos. dawnych Pr—ów, poczem kreśli dzieje ziemi gołędzkiej, sasińskiej, lubawskiej i chełmińskiej, dowodząc, że ostatnia zawsze była polską; wreszcie stara się dojść powodów, które skłoniły Konrada do sprowadzenia Krzyżaków].

p. Lenno.

Rusi p. Kazimierz Sprawiedliwy.

Szwecyi p. Francya (179).

Tatarów p. Machmet i Mendli Girejowie.

Węgier p. 177.

Wołoszy p. Multany, Skole (119), 220.

Stosunki kościelne p. Pierwotna Polska.

miejskie p. Kazimierz Jagiellończyk.

społeczne p. Pierwotna Polska, Prusy (182).

Suchorzewski brygadyer p. Legiony.

Sumy neapolitańskie * **183.** *Kantecki K.*, =. Cz. I. VII, 6—9; Cz. II. 11—2. 500—14; 592—611; 681—710; 788—805; 1003—34 i 1121—60. Cz. III. VIII, 3—4. 224—35 i 332—44. [Ostatnie chwile Bony († $^{20}/_{11}$ 1557), poselstwo M. Kromera do cesarza, ks. Wysockiego do Neapolu i Wojc. Kryskiego do Brukseli w sprawie spadku po niej (na podst. rpsu BO nr. 155), krętactwa Filipa hiszp., łotrostwa Pappacody, poselstwo Wolskiego 1561 do Hiszpanii, zabiegi ks. Ad. Konarskiego, nieszczere i przebiegłe stano-

1884. 1—40, które jednak nie są ścisłym przedrukiem, bo uległy licznym poprawkom. Przedstawia tu dziejowego W—a i Dorotę pustelnicę zupełnie odmiennymi od mickiewiczowskiego Alfa i Adony].
p. 73.

Warna p. Klęska.

Warszawa 1796 **189.** *Wisłocki Wł. dr.*, W. na początku r. 1796. IV, 10—2. 908—24; 1020—34 i 1103—15. [Opis szczegółowy zabudowań, placów, gmachów publicznych, zamku, bibliotek na podst. dziełka rpśmnego M. J. Hubego z Torunia, dyrektora szkoły kadetów, pn. Topographische Nachrichten v. d. Stadt W. Ciekawe dzieje korpusu kadetów, szczegóły o mieszkańcach, przemyśle, teatrze, żydach itp.].

Warszawa 1824—9 p. 352.

Wigunt p. 73.

Wilkoński T. p. 147.

Wilno 1774—7 p. 358, 1812 p. 128, 1824—9 p. 352.

Wiśniowiecki Jeremi p. 153.

Witołd p. 68, 73, 184, 200.

Władysław Biały * **190.** *Leniek J. dr.*, =. XV, 2. 136—57. [Na podst. źródeł p—ich i obcych zestawia wiadomości o tym Piastowiczu kujawskim, który był zrazu mnichem cysterskim, następnie braciszkiem benedykt. w Dijon, a po śmierci Kazimierza W. zrzekłszy się praw do tronu ugodą $^{15}/_{5}$ 1377, mimoto po śmierci Ludwika wystąpił jako kandydat i nawet w tym celu postarał się u papieża o zwolnienie od ślubów zakonnych ($^{27}/_{10}$ 1382). Celu nie dopiął, ale też odtąd słuch o nim ginie; umarł $^{1}/_{3}$ 1388 w Strassburgu, pochowany w Dijon]. † *Bartkowski J.*, List do Redaktora PNL we Lwowie. Pasyż $^{25}/_{5}$ 87. XV, 4. Kr. lit. 383—4. [Broni swej rozpr. o Wład. B. przeciw zarzutom dra L.].

Władysław Herman p. 160.

Władysław Warneńczyk * **191.** *Kwiatkowski S.*, Ostatnie lata Warneńczyka. XI, 1—2. 38—77 i 131—68. [Od objęcia rządów na Węgrzech].
p. 85, 88.

Władysław ks. mazow. p. 106.

IV. p. 21, 74, 156, 193, Album (253).

Włastowic Piotr p. 59.

Wojewodowie kijowscy **192.** *K. P.*, = w w. XV. i XVI. IV, 7. 621—42. [Od r. 1471 t. j. Marcina Gastołda h. Abdank, po którym idą Iwan Chodkiewicz, Jerzy Pac, Dymitr kn. Putiatycz, Michał kn. Mścisławski, Iwan kn. Gliński, Jerzy Montowtowicz, Jędrzej ks. Holszański, Jerzy Radziwiłł, Jędrzej Niemirowicz, Janusz ks. Dubrowicki, Fryderyk Hlebowicz ks. Proński, Chodkiewicz Hryhory aż do Konst. Wasyla Ostrogskiego t. j. 1608 r.].

Wojewodowie malborscy p. Łoś.

Zakony p. Klasztory.
Zakrzewski p. 148.
Zamojscy **197.** *Zr.*, Mureta, Grocyusza, Opica wiersze na cześć =. XIX, 9. Kr. lit. 860—3. [Przedruk wierszy, znajdujących się na końcu dzieła: M. Opitii (sekretarza i dziejopisa Wład—a IV.) Variarum lectionum liber, Wrocł. 1690].
Zamojski Jan p. 167.
Zamojski, Jędrzej **198.** *Schmitt H.*, =. Szkic h—czno-biograficzny. I, 10—2. 737—51; 817—29 i 931—44. [O kanclerzu kor., którym był od grudn. 1761 do $^{15}/_{10}$ 1767, późniejszym członku Kom. eduk., ordynacie i autorze Księgi ustaw, ułożonej z polecenia sejmu 1776, lecz odrzuconej 1780]. p. 148.
Zamojski Tomasz p. 147.
Zaremba konfederat p. 25.
Zbaraski ks. p. 193.
Zbaraż **199.** *Kubala L. dr.*, Oblężenie = i bitwa pod Zborowem. II. II. 7—9. 1—23; 97—119 i 193—217. [Prw. Szkice I. 103—83. I. Obóz pod Zbar., II. szturm i oblężenie, III. odsiecz, IV. bitwa pod Zbor., V. traktaty z hanem, VI. z Chmielnickim, VII. pod Zbar. Zaczyna się relacyą o wyprawie współcz.; rzecz oparta na dwu dyaryuszach, z których krótszy z rpsu ogłoszony w dod. — gdzie nadto podano list Miaskowskiego do królewicza Karola b. obszerny i rewers hana $^{19}/_{8}$ 1649, — i na Kochowskiego Rocznikach].
Zborów p. 156, 199.
Ziemowit ks. mazow. p. 106.
Zjazd lubelski (1389) p. 73.
Zjazd łucki **200.** *Prochaska A.*, Z. monarchów w Łucku. II. I 3—6. 187-201; 270—88; 376—89; 451—6 i II, 7. 57—74. [Rozebrawszy przedstawienie Długosza i nowszych dziejopisarzy polityki Witołda i ces. Zygmunta, podaje przebieg zjazdu (1429) i spraw, które go głównie zajmowały (jak np. husycka), poczem szkicuje dalszą działalność Witołda i jego stanowisko wobec Czech aż do śmierci. W dod.: 2 listy W—a do w. mistrza Pawła v. Rusdorff (po niem.) z $^{5}/_{12}$ 1428 i 1430, łaciński do Zygmunta z r. 1428, Jagiełły do tegoż 1429 i Zygmunta do W—a $^{22}/_{7}$ 1430].
Zjazd w Mińsku p. 128.
Zofia, żona Jagiełły p. 220.
Zygmunt I. **201.** *Hirschberg A. dr.*, Dziesięć pierwszych lat panowania =. Studyum h—czne na podst. kroniki J. L. Decyusza. II. 1, 4—5. 241—63 i 351—75.
* **202.** *Tenże*, Przymierze z Francyą z r. 1524. Ustęp z dz—ów polityki polskiej za =. IX, 10—2. 878—95; 989—1008 i 1102—26. [Geneza przymierza, która sięga r. 1519, rozwój stosunków aż do r. 1526, kiedyto z wyborem Zapolii i Ferdynanda upadło współzawodnictwo o kor.

czeską i węg., a nastała potrzeba zbliżenia się do Austryi ze wzgl. na Bar i Moskwę. Obszernie przedstawione poselstwa H. Łaskiego, Dantyszka i Borka. Str. 1007 list P. Tomickiego do A. Rincona, posła franc.].

203. *Pułaski K.*, Sprawy tatarskie w P. Stosunki = z Machmet Girejem, hanem perekopskim (1515—23). XV, 10—2. 888—98; 983—99 i 1102—28.

204. *Blumenstok A. dr.*, Plany reform skarbowo-wojskowych w pierwszej połowie panowania Zygmunta Starego. XVI, 1—5. 19—34; 108—27; 202—29; 305—18 i 398—423. [Str. 19—21 źródła i liter. przedmiotu, między innemi wiele rpsów; potem wstęp objaśniający i omówienie stanu spraw takich, jak pospolite ruszenie, obrona potoczna, i planów częściowej reformy w drugiej poł. XVI w., wreszcie od nru 3. roztrząśnienie planów reform w ciągu lat 1511—5, z których najlepszy pochodził od J. Łaskiego, z których jednak żadnego nie przyjęto z wielką szkodą polityczną, ekonomiczną i handlową dla Polski].
p. 67, 164, 434.

Zygmunt August 205. *Balzer O. dr.*, Rachunki domowe = z r. 1549. XIII, 10. 892—910. [Z rpsu berl. ogłoszone].

* 206. *Finkel L.*, Charakterystyka =. (Odczyt). XVI, 5—6. 450—60 i 544—53.
p. 95, 183, 434.

Zygmunt III. p. 83.
Żołczyński ks. p. 183.
Żółkiewski Stan. p. Nalewajko.
Żwaniec p Wyprawa.
Żydowski Andrzej p. 115—6, 146—50.

Żydzi na kresach 207. *J. Antoni dr.*, =. V, 1. 34—45. [Dzieje ich zabiegów do otrzymania przewagi. Str. 40—1 podany b. ciekawy list Michała Potockiego do bpa Sierakowskiego $^7/_9$ 1718].

Żydzi na Rusi p. 20, Jaśliska (112).
w Stryju p. 122.
p. 254.

Dzieje polskie:

* 208. *Wojciechowski T. dr.*, Podział i zakres =. Odczyt w sali inauguracyjnej wszechnicy lwow. przy otwarciu r. szkol. 1884/5 po przemówieniu rektora. XII, 11. 961—77. [Dod. (973—7) podaje „liczbę związków małż.“, zawartych w przeciągu 3 wieków między Piastami a Rurykowiczami].

Dziejopisarstwo:

a) niemieckie:

209. *D.*, Nowsza historyografia niem. (Lord Acton: German school of history). XVII, 3. 271—82. [Sprawozd.].

*

b) polskie.

Chwalczewski, Stanisław **210.** *Schirmer E.*, = i jego kronika. XIV, 2—3. 150—8 i 236—44. [Po krótkim życiorysie i zestawieniu zdań dziejopisarzy piśmiennictwa polskiego o Ch—im, dowodzi, że jestto tylko tłumacz Miechowity i stosunek poszczególnych rozdziałów kroniki pierwszego, powstałej 1519—49, do dzieła drugiego przedstawia na tablicy końcowej].

Decyusz, Justus Ludwik * **211.** *Hischberg A. dr.*. O życiu i pismach =. 1485—1545. I, 9—12. 657—74; 752—74; 830—58 i 921—30.
p. też 201.

Długosz, Jan * **212.** *Szujski J. dr.*, Stanowisko D—a w historyografii europejskiej. VII, 7. 577—98. [Prw. Opowiad. i roztrz. hist. 1882. 341—69 i Dzieła. Ser. II. t. VIII. 165 87. Rzecz czytana na posiedz. Akad. Um. 18/5 1881].

213. *Prochaska A.*. D. o Witołdzie. VII, 10. 865—85.

214. Jubileusz =. VIII, 5. 379—84. [Odezwa komitetu z porządkiem dz. I. Zjazdu historyków itd.].
p. Elżbieta (65), Jadwiga (72), Klęska warneńska (85), Zjazd łucki (200), Autografy (254).

Gaudenty arcybp. gnieźn. **215.** *Kętrzyński W. dr.*, Jan Kanaparyusz, zakonnik włoski. czy = autorem najdawniejszego żywotu św. Wojciecha? XII, 1. 1—10. [Na korzyść drugiego rozstrzyga].

Jarochowski, Kazimierz **216.** *L. T.*, =. Wspomn. pośm. XVI, 5. 461—8.

Kronika oliwska **217.** *Kętrzyński W. dr.*, = i *Exordium ordinis Cruciferorum.* XVIII, 4—6. 289—97; 385—94 i 499—510. [Wniosek E., z którego korzystał już Dusburg i Mik. z Jarocina, powstało przed r. 1260 jako dzieło — zdaje się — Polaka, znającego „vitam minorem S. Stanislai“, a co do stanu zapewne Dominikanina, który przeszedł Prusy, głosząc podbitym Prusakom ewangelię, a należał do klasztoru gdańskiego; stąd odpis jego dzieła, świadczącego o dobrej znajomości topografii Prus, dostać się mógł do Oliwy].

Kronikarze p. Chwalczewski, Miechowita, 219.

Lelewel, Joachim **218.** *Węclewski Z. dr.*, Listy = do Grodka G. Ernesta, prof. klas. literatury w Wilnie. IV, 3—4 i 6. 236—50; 368—77 i 571—6.

219. *Tenże*. Listy E. G. Grodka do =. VI, 7—8. 667—72 i 763—8. [Po 10 listów każdego z 1809—20 (wzgl. 24), w końcu liścik Maryanny G—ównej po śmierci ojca do L. $^{4}/_{5}$ 1826. Treść (rzym. = L—a, arab. liczba = G—a): I. $^{7}/_{8}$ 09 z Kamleńca w spr. geografii Homera, Hezyoda, Strabona i Apolloniosa Argonautyk, o których scholia się dopytuje; II. $^{29}/_{7}$ stamtąd i III. $^{28}/_{10}$ z Łucka; 1. $^{4}/_{7}$ wyjaśnia spr. Argonautyk, donosząc o druku swej literatury greckiej, a 2. $^{29}/_{8}$ rozprawia o scholiach; IV. $^{8}/_{5}$ 10 z Kamieńca o kronikach Mateusza, Kadłubka i in., w odpowiedzi 3. $^{24}/_{4}$ o rozpr. L—a o Mateuszu i geogr. star., do której się odnosi V. $^{10}/_{7}$; 4. $^{2}/_{8}$ uwagi nad „Krótkim rysem geogr. star.“, na które odpow VI. $^{9}/_{9}$ z Łucka o amfiktyonach, Morzu Czarnem itp., broniąc zasad swej pisewni polskiej zwł. co do imion klasycznych; do geogr. wraca VII. $^{6}/_{12}$ t. r.; 7. $^{2}/_{12}$ 14 o zbiorze uczonych rozpraw L—a, 8. $^{18}/_{1}$ 18 o Getach i Zamolksisie, 10. $^{20}/_{9}$ 20 o „Dziejach Indyj“ i katedrze L—a w Wilnie. Nadto o Bandtkiem (246), Dzierożyńskim (list 1.), Jurkowskim prof. greki (377 i l. 4—6), Kontrymie (241 i 573), Mianowskim (240), Sobolewskim (l. 9.)].

Łętowski ks. bp. p. 254.

Mateusz h. Cholewa p. 219.

Miechowita * **220.** *Bostel F.*, Zakaz M—y. XII, 5—7, 438—51; 540—62 i 637—52. [Ważny przyczynek do poznania kroniki i życia Miechowity, bo podaje wszystkie szczegóły, jakie się dały zebrać o autorze, i wyjaśnia przyczyny konfiskaty dzieła, tudzież charakterystyczne zmiany w ustępach o: królowej Zofii, elekcyi Olbrachta, zjeździe w Lewoczy, pożarze Krakowa 1494, wyprawie wołoskiej 1497, napadach tatarskich, wypr. moskiewskiej 1500, elekcyi Aleksandra, sprawie Szachmeta. Jestto pierwszy ślad cenzury u nas].

„ p. Chwalczewski (210).

Morawski Szczęsny p. 261.

Nieznani historycy **221.** *Kętrzyński W. dr.*, O dwóch = polskich. XIV, 4. 289—301. [Ks. A. Drzążyński, opat trzemesz. 1504—22, i ks. Stanisław, opat oliwski 1330—56].

Pasek, Jan Chryzostom **222.** *Biegeleisen H. dr.*, Rozbiór krytyczny Pamiętników = (1656—66). XII, 10—2. 883—98; 989—1009 i 1153—96. [Rozdz. I. rozbiera opowiadanie P—a o wojnie szwedz., II. o kampanii litew. 1660, III. o wojnie dom. cz. 1661—6].

Przezdziecki A. p. 266, 288.

Przyłęcki St. p. 261.

Roeppell, Ryszard **223.** *Liske X. dr.*, Najnowsze dzieło =. IV, 2. 97—111. [Rozbiór dz—a „Polen in d. Mitte d. 18 Jhdts." Str. 102—6 o stanowisku polit. St. Konarskiego]. p. 45.

Rocznik świętokrzyski **224.** *Kętrzyński W. dr.*, Kilka uwag nad = (MPol. III, 53—118). XI, 1. 85—96. [Geneza rocznika, obfitującego w opowieści legendowe widocznie dlatego, że cały cykl ich przechowywał się w tamecznym klasztorze, i filiacya 11 znanych rpsów].

Rzyszczewski Leon p. 266.

Siarczyński, Franc. ks. p. 133, 261, 372.

Słotwiński p. 261.

Stadniccy Aleksander i Kazimierz p. 261.

Stanisław z Krakowa **225.** *Ćwikliński L. dr.*, = autor XIV w. i jego traktat o życiu i cudach św. Jacka. XII, 7—8. 591—603 i 686—705. [Traktat powstał wkrótce po 1352, ale niedokończony].

Stanisław, opat oliwski p. 221.

Szajnocha Karol p. 261.

Zubrzycki Dyonizy p. 261.

Żywoty: ś. Jacka p. 225, ś. Stanisława p. 217, ś. Wojciecha p. Gaudenty, Jabłonowski J. A.

Genealogia:

226. *K. S.*, Zapiski g—iczne. Nazwiska rodów szlacheckich polskich, wspomniane w Regestach księstwa opawskiego od r. 1064 do 1464. (Obacz *Archiv f. oest. Gesch.* t. 45 r. 1871). II. II, 8. 191—2. [Bohusz, Larisz, Rucki, Struś, Szeliga, Werszowec, Zawisza. — Nadbitka].
p. Herburtowie (129), Jabłonowscy (130).

Heraldyka p. Okolski (321), Wielądek (139).

Historyozofia:

227. *Niemirycz J.*, Drugi zjazd historyków polskich we Lwowie. Pogląd h—iczny. Zakopane $^{9}/_{8}$ 1890 r. XVIII, 9. Kr. lit. 849—55. [Przeciw Korzonowi].

B. Piśmiennictwo.

I. Poezya.

1. Przekłady

a) utworów starożytnych:

Aristofanes **228.** *Szujski J. dr.*, Ptaki, komedya =. IX, 3—6. 193—214; 305—22; 400—26 i 500—11. [Przedmowa dat. „W Wenecyi 1880 r.“ Prw. Dzieła. S. I. t. V. 289—378].

Homer * **229.** *Ziemba T. dr.*, Iliady pieśń pierwsza. XVIII, 1. 1—14. [Przekład, pośw. P. Popielowi, dokonany wierszem rymowanym 13-zgłoskowym]. p. 241.

b) utworów nowożytnych:

Calderon p. Kalderon.

Dante **230.** *Ziemba T. dr.*, Z d—jskich „Opere minori“. XX. 4—6. 355—61; 463—7 i 549—53. [Przekład 14 sonetów i wiersza „Wyznanie wiary“].

Kalderon * **231.** *Szujski J. dr.*, Życie snem (La vida es sueno), dramat =, dziejący się w Polsce w przekładzie J. S... X, 8—10. 673—703; 769—802 i 865—90. [Prw. Dzieła. S. I. t. V. 491—588].

2. Utwory oryginalne.

232. *Święcicki P.*, Świętosław Igorowicz, książę kijowski. Dramat historyczny w 5 aktach. XII, 4—9. 311—34; 385—400; 481—97; 577—90; 673—85 i 769—88. [Wierszem białym].

Zimorowicz B., Testament luterski p. 332.

II. Proza.

233. *K. C.*, Naftciarze. D. I. I, 2. 71—5.

234. *Chłędowski K.*, Galicyjskie jarmarki. D. I. I, 4. 185—96.

235. *Sewer*, Wybory do parlamentu. Szkic obyczajów angielskich. V, 4—7. 370—84; 469—80; 569—76 i 658—72.

III. Dzieje.

1. Metoda badań.

Determinizm **236.** *Kawczyński M. dr.*, = a literatura. XII, 5. 401—37. i sprost. 672. [Przeciw d—owi, którego niekonsekwencye wykazuje, broniąc wyższego pojmowania l—y].

Historya literatury **237.** *Zipper A. dr.*, Kilka uwag o = i jej metodzie. XI, 10. 941—52.

Metoda Taine'a **238.** *Kawczyński M. dr.*, =. XI, 4. 289—315.

Wydania krytyczne **239.** *Tenże*, O =. XI, 1. 78—84. [Żądania i uwagi b. trafne].

2. Opracowanie dziejów piśmiennictwa:

a) starożytnego:

Apollodoros p. 261.

Bhawabuti p. 240.

Dramat staroindyjski **240.** *Tretiak J.*, O =. VII, 11 2. 961—83 i 1065—120. [Po dwu rozdz., które podają tło religijno-społeczne i technikę dr—u Ind., streszcza, objaśnia wyciągami i ocenia trzy utwory Kalidasy: Sakontala (!), Urwasi, Malawika i Agnimitra; Sudraki: Wasantasena; Bhawabutiego: Malati i Madhawa].
p. też 261.

Herodotos, Hezyodos p. 261.

Homer i Homerycy * **241.** *Ćwikliński L. dr.*, =. IX, 1—4 i 6—8. 38—56; 122—49; 250—63; 323—35; 527—51; 620—42 i 719—55. [Przedstawiwszy cywilizacyjne znaczenie H—a, przechodzi dziejowo głosy krytyki polskiej o jego utworach, którym przeciwstawia świadectwa st—e o nim; rozebrawszy następnie tzw. kwestyę h—cką, przebiega dzieje tłumaczeń niemieckich I. i O., oraz ich zasady i rozwodzi się nad zadaniem tłumacza, by wreszcie uzyskać odpowiedź na pytanie, jak należy tłumaczyć H. na polski i co począć z heksametrem. Według zasad, w ten sposób wywnioskowanych, ocenia przekłady: Kochanowskiego, Nagurczewskiego, Minasowicza, Dmochowskiego, Przybylskiego, Staszica, Smacznińskiego, Żukowskiego, Unifantowicza, J. Zborowskiego, Słowackiego, A. Bronikowskiego, Siemieńskiego, Balzera, F. Jezierskiego i P. Popiela].
p. 219, 261, 370.

Horacyus, Juwenalis p. 242, 243.

Kalidasa p. 240.

Literaci w Rzymie p. Wykłady.

Persius p. 243.

Plautus p. 243.

Satyrycy, rzymscy **242.** *K. C.*, = upadającego cesarstwa. III, 4—6. 353—63; 470—2 i 562—71. [O rehabilitacyi Juwenalisa, ubocznie o Horacyusie. Próbki przełoż. prozą].
Sudraka p 240.
Terencyus p. 243.
Wykłady publiczne w st—ym Rzymie **243.** *Węclewski Z. dr.*, Literaci i =. IV, 7—8 577—97 i 673—89. [Próbki z „Żołnierza“ Plautusa, prologu do „Świekry“ Terencyusa, Juwenalisa sat VI. i in., Horacyusa i Persyusa].

b) średniowiecznego i nowożytnego:

α) obcego.

1) Ogólniejsze rzuty:

Publicystyka XVIII. w. p. 256.
Realizm francuski p. 245.
Realizm niemiecki **244.** *Monat H.*, Z nowszej literatury niemieckiej. XX, 7—9. 660—6; 747—58 i 823—39. Wiedeń w grudniu [1891]. [Alberti, Arent, Basedow, Bleibtreu, Conrad, Conradi, Eckstein (Dombrowsky), Egestorff, Hauptmann, Heiberg, Henckell, Hollaender, Holz, Kretzer, Liliencron, Mackay, Schaper, Schlaf, Tovote i czasopismo „Gesellschaft“].
Romans **245.** *Krępski St.*, Nowe i dawne kierunki =. VI, 5—8. 439—49; 515—24; 620—34 i 718—31. [Z powodu „Nababa“ Daudeta, którego rozbiór w rozd. I., o szkole dzisiejszej realistycznej franc. i różnicy między nią a Boccacciem; dalsze rozdz. omawiają: III. powieści rycerskie i wschodnie, Rabelais'a, IV. Cervantes'a „Don Quichote“, V. „Gil Blas“ Lesage'a, VI. od Fieldinga do Rousseau'a i St. Prévost'a. VII. od „Wertera“ Goethego do Balzac'a. Prw. St. Chłędowska, Szkice literackie I. 1—96].
Romantyzm francuski p. 252, 285.

2) Monografie.

Arcyksiążę Rudolf * **246.** *Zipper A. dr.*, Działalność literacka śp. Następcy Tronu =. XVII, 3. 193—207. 20/2 1889.
Byron p. 294.
Carlyle, Tomasz **247.** *Chłędowski K.*, =. X, 1—2. 1—11 i 130—42.
Dante **248.** *Ziemba T. dr.*, = jako obrońca i twórca jednolitej mowy ojczystej. XVII, 1—2. 22—7 i 134—47.
Daudet Alfons p. 245.
Delille p. 136, 261.
Goethe p. 138, 253.
Gogol p. 255.

Grillparzer, Franciszek * **249.** *Zipper A. dr.*, = (Życie i pisma). XIII, 2—12. 150—6; 243—52; 339—50; 440—8; 535—43; 631—9; 720—7; 821—7; 934—42; 1014—20 i 1125—34. Kwiec. i czerw. 1884. [W nr. 4—6 z przekładu „Safony" Brodzińskiego wyjątki. W odb. dod. portret].

Grocius p. 197.

Hanka W. prw. Gorczyński (str. 63), Rps królowodworski.

Herzen p. 255.

Kalderon p. 231.

Kalewala **250.** *Tretiak J.* = epopeja fińska. X, 1—4. 60—76; 159—81; 261—82 i 368—73. [Treść i ocena].

Koubek P. p. 317.

Marino p. 311.

Muret, Opitz p. 197.

Rękopis królowodworski p. 261, 312.

Rousseau p. 146, 267, 292.

Szekspir **251.** *Ziemba T. dr.*, Zamachy na autorstwo =. XIV, 8—11. 721—9; 818—24; 912—21 i 1021—4. [Życiorys poety i dzieje dzieł jego aż do chwili, kiedy wystąpił pierwszy wątpiący o jego autorstwie R. Farmer (1789), poczem przechodzi zarzuty Ruemelina, Koeniga, pny Bacon, Smith'a, Holmes'a, Campbell'a, pny Pott, Appleton'a i Morgan'a głównie].

Szewczenko T. p. 271.

Sztulc W. ks. p. 363.

Vigny Alfred **252.** *A. M. L.*, Jeden z francuskich romantyków. XX, 6. 554—63.

Voltaire p. 146.

β) polskiego.

1) Ogólniejsze rzuty:

Album **253.** *Siemieński L.*, = *amicorum* cz. o książce, poświęconej przyjaźni. V, 5—6. 404—19 i 504—19. [Kunstbuch Stwosza; trzej Radziwiłłowie w a. palatynów reńskich 1628; a—y: A. Kazanowskiego 1624, z podpisem Wład. IV.; ks A. Trzcińskiego z akad. krak. 1780 z autografami Goethego, J. S. Bandtkiego, Ossolińskiego i in.; pni Grabowskiej z wierszem Trembeckiego; W. Uruskiej z w. Kropińskiego; L. Wasiutyńskiego z w Brodzińskiego (tegoż wiersz w innym imionniku); wiersze im—owe Mickiewicza, Garczyńskiego Fredry itd. Prw. Dzieła. I. 266—302].

Autografy **254.** *Kantecki K.*, Z = biblioteki poturzyckiej. VI, 1—2. 79—96 i 116—33. [Po wstępie o założycielu biblioteki, Józ. hr. Dieduszyckim, i o niej samej podaje bądź całe bądź w wyciągach listy: Długosza (6), St. Jabłonowskiego woj. ruskiego (przeważnie 1683 r.), cara Piotra 1708

do Elżb. Sieniawskiej (2), St. Augusta 1792 do O. Morskiego w spr. konst. 3. maja, Brodzińskiego do jen. Mrozińskiego w spr. żydow., K. Koźmiana do Małachowskiego, Odyńca (3), Pola $^{30}/_{1}$ 1856 do Włodz. Dzieduszyckiego, bpa Łętowskiego do Z. Kaczkowskiego, tego ostatniego, Trentowskiego $^{1}/_{1}$ 55, Towiańskiego $^{22}/_{12}$ 58 (odezwa). Szczegóły ciekawe o Zabłockim, Niemcewiczu, Karpińskim, Kołłątaju, Wężyku, J. Dzierzkowskim, A. Wilkońskim i jego żonie. Mickiewicza listy pomija, jako znane z Korespondencyi, do Słowackiego „Beniowskiego" prw. str. 121, do „Przedświtu" Krasińskiego str. 125].

Charakter poezyi polsko-słowiańskiej **255.** *Sas dr.*, O =. Odczyty Teofila Lenartowicza na wszechnicy bolońskiej. XV, 1—10. 62—70; 158—67; 247—55; 353—61; 445—59; 528—35; 612—23; 708—20; 789—801 i 910—8. [Rozdz. I. Kopernik, II—IV. Kochanowski, V. Malczewski, VI. Wallenrod, VII. odrębność charakteru polskiego i rosyjskiego, wykazana na „Kibitce" Gogola i „Farysie" Mickiewicza, który ma być wzięty z dumki w zbiorku Izopolskiego (!), VIII. życie i „Farys" K. Balińskiego, słowiański liberalizm Mickiewicza, „Mater dolorosa" Herzena. Jestto streszczenie przeważnie w wyciągach 9 odczytów L—a, ważne zawierających szczegóły do dziejów poezyi naszej od czasów Adama np. na str. 915 o rozmowach Krasińskiego z E. Dembowskim, które wywołały „Nieboską" (!)].

Czasopisma uczone * **256.** *Pilat R.*, Początek publicystyki literackiej w Polsce. I. =. X, 6—8. 500—25; 614—37 i 704—30. [Napomknąwszy o publicystyce zagranicznej od jej zawiązków aż do „*Spectatora*", wskazuje początki jej u nas, poczem kolejno omawia: Warschauer Bibliothek 1753—5, Journal littéraire de Pologne 1754, Acta litteraria Regni Poloniae et MDLithuaniae 1755—6, Nowe wiadomości ekonomiczne i uczone 1758—61, Wiadomości literackie 1760—3, Thornische Nachrichten 1762—6, Thorn. wöchentl. Nachrichten u. Anzeigen i in., głównie zajmując się Mizlerem jako publicystą].

Dziennik patryotycznych polityków 1792—8 **257.** *Dzieduszycki M.*, Przeszłowieczny dziennik lwowski. III. 1—3. 33—51; 130—44 i 238—45. [$^{6}/_{9}$ 1792 — $^{31}/_{3}$ 1798 z przerwą w l. 1793—4; punkt kulminacyjny przypada na wojnę kościuszkowską, — w nim też drukowany wiersz A. Felińskiego do K—i (tu powtórzony 46—9) nekrolog Naruszewicza (238—9) itp. Redakcyę na zewnątrz reprezentowali Michał Harasiewicz jako wydawca i znany Wawrz. Surowiecki. Wypisów z Dz—a podano co niemiara].

Poczta królewiecka 1718—20 **258.** *Kętrzyński W. dr.*, Gazeta polska z początku XVIII. w. VIII, 2. Kr. lit. 184—92. [2 jedyne znane egz. w Królewcu].

Przyjaciel ludu łecki **259.** *Tenże*, = 1842—4. VII, 8. Kr. lit. 763—8.

260. *Tenże*. =. VIII, 12. Kr. lit. 1145—50. [O pierwszym roczniku i o Gizewiusie].

Literatura w Galicyi * **261.** *Zawadzki Wł.*, =. Ustęp z pamiętników. V, 8—12. 689—714; 814—42; 899—937; 1002—36 i 1084—110. [Rozdz. I. Przeszkody początkowe rozwoju piśm. w G.; Mauss, Stroński, Hanusz, Czesi po urzędach, księgarnie i drukarnie; II. teatr, Fredro i Kamiński 702—14; III. 1820, J. Lubicz Czerwiński, lit. niemiecka, Wallenrod i Dziady w G. (816), Rpis królowodworski, Bielowski, Bogucki, Kikiewicz, Kretowicz, Nabielak, Poźniak, Starzeński, Szymański, Turowski, Zaborowski, „Polyhymnia“ J. Szczepańskiego. — Ossoliński, Ossolineum i jego kierownicy: Kamieński, Siarczyński, Słotwiński; IV. dziennikarstwo i czasopisma: Gazette de Leopol, Rozmaitości, Pamiętnik lwowski, P. galicyjski, Noworocznik lw., Haliczanin — Brodzki, Chłędowski, Chotomski, Kamiński jako autor rozpraw o języku i tłumacz (836—42); V. zbiory pieśni ludowych — Wacław z Oleska, Pauli; Rpis królowodw. — Bielowski, Goszczyński, Siemieński; Borkowscy, Goczyński, Magnuszewski; zebrania liter. u Aug. Wysockiego; VI. Bielowski (908—18), Chodyniecki ks., Jaszowski; VII. Pol jako poeta i uczony (918—33), autobiografia z albumu Preka 1840 (920), reszta z opowiadań Pola, o jego znajomości z Mickiewiczem (922—3) itd., zdanie M—a o „Ziemiańśtwie“ i Delille'u (923), Łobarzewski; VIII. Ziewonia, J. D. Borkowski jako znawca nowogreczyzny i tłumacz Herodotosa, Hezyodosa, Apollodorosa i Odyssei, dzieło „Greczyzna w Polsce“, L. D. Borkowski, znawca Wed, tłumacz liter. st.-indyj., Magnuszewski, Jaszowski, L. Zieliński, Zubrzycki; IX. reorganizacya Ossolineum — Kłodziński, Pawlikowski Gw., Batowski, Przyłęcki, Deszkiewicz, Pilat St., Dieduszycki M., Al. i Kaz. Stadniccy, Szajnocha, Wagilewicz i jego stosunki z Szafarzykiem i Dubrowskim, Rasp; Dziennik mód paryskich Kulczycki T., Dzierzkowski, Ujejski i jego podróż celem poznania Mick—a i Słowackiego (1091), Dobrzański J.; Czasopismo Ossolińskich pod red. Pola, wieczory lit. u T. Wasilewskiego, Boberska, Darowski M., Zawadzki Wł., Morawski Szcz., Liszt we Lwowie (1101—6); malarze: Kossak, Lang, Maszkowski, Raczyński, Rajchan, Szlegel i jego obrazy z „Pana Tadeusza“ (1109) — pierwsza wyst. obrazów we Lw.].

Paszkwil **262.** *Chłędowski K.*, = polski. VII, 4—5. 305—16 i 422—31. [Dantyszek, Krzycki, Węgierski, czasy St. Augusta, Molski].

Poeci w Puławach p. 281.

Poezya polska* p. Charakter.

Publicystyka w XVIII. w. p. Czasopisma.
Publicystyka w Galicyi p. 261, na Wołyniu i w Warszawie p. 288, 289, w Wilnie p. 361.
Szlązacy w Polsce p. 322.
Tłumacze p. 241, 261.

2) Monografie; przyczynki do życia i dzieł pisarzy.

Baliński Karol p. 255.
Balzer Oswald dr. p. 241.
Baworowski Wiktor hr. **263.** *Zr.* XVI, 10. Kr. lit. 954—5. [Z pow. 30-lecia działalności pisarskiej].
Bielowski August p. 261, 312, 317.
Bielski Marcin * **264.** *Wisłocki Wł. dr.*, Dwie rzadkości bibliograficzne. =go Sen majowy jednego pustelnika i Rozmowa dwu baranów o jednej głowie. (Z podobiznami kart tytułowych). D. II. I, 3—4. 198—209 i 259—75. [Obecnie obie wydane w Bibl. pis. pol.].
Bodzantowicz, K. S. **265.** *Łoziński Wł.*, =. (Wspomn. pośm.). D. II. I, 2. 77—86.
Bogucki p. 261.
Borkowscy J. i L. p. 261.
Brodziński Kazimierz p. 249, 253, 254, 427.
Brodzki E. p. 261.
Bronikowski Antoni p. 241.
Buonacorsi F. p. Kallimach.
Chłędowski Walenty p. 261.
Chodyniecki ks. p. 261.
Chołoniewski, ks. Stanisław * **266.** *J. Antoni dr.*, =. Opis podróży kijowskiej, odbytej w 1840 r. (Z rękopismu wydał ...). XIV, 1—6. 1—8; 97—114; 193—211; 336—46; 431—9 i 515—23. [Rps, poświęcony siostrze przez autora, wydany w wyjątkach z pominięciem ustępów, dotyczących „osobistych jego stosunków, wrażeń i medytacyj.“ Dotyczy pobytu cara Mikołaja w Kijowie. Z osób, których tu portreciki bardzo ciekawe, wymieniam ze świata piśmienniczego: ks. Hołowińskiego, A. Przezdzieckiego, Rzewuskiego, Rzyszczewskiego, Szczeniowskiego; 112—4 ostry ekskurs przeciw współczesnym pisarzom, którym zarzuca niereligijność i dyletanckie wykształcenie, stosując do nich ustęp z nocy św-jańskiej w „Fauście“, str. 204 cytuje słowa Gerwazego z P. Tadeusza (nb. r. 1840)].
p. 288.
Chotomski F. p. 261.
Chrościński Stanisław p. 147.
Czartoryska, ks. Izabella **267.** *Dębicki L.*, Z pamiętnika ks. I. z Flemingów Cz—ej. (Ustęp z przygotowanego do druku dzieła „Puławy“). XIII, 8—9. 673—81 i 769—77. [Jej

rodzice, młodość, podróż poślubna, wizyty dworskie, poznanie Rousseau'a 773, pni Geoffrin 773, Franklina 774, podróże po kraju i wizyta u baszy chocimskiego, mylnie opowiedziana przez Niemcewicza. Prw. Puławy I. 75—102].

268. *Tenże*, Z dziennika podróży = 1787—90. (Znajomość z ces. Józefem — z królową Maryą Antoniną. Pobyt w Berlinie. Podróż do Anglii). XIV, 5. 416—30. [j. w. ustęp z „Puław" I. 247—72, oparty na koresp. księżny z pnią Dembowską].

269. *Tenże*, Dwie autorki. Studyum literackie. XV, 10—2. 919—27; 1000—8 i 1129—39. [j. w.; o pierwszej tj. ks. I. Cz. do str. 1134 z przytoczeniem jej bajki „Wierzba płacząca i brzoza", wiersza na powitanie wojska polskiego 1809 r. i in. (925—7): druga to jej córka, ks. Marya Wirtemberska].

Czeczot Jan p. 362.

Dantyszek Jan p. 202, 262.

Darowski, Aleksander Weryha **270.** *J. Antoni dr.*, =. II, II. 305—35. [Prw. Opow. hist. Ser. IV. t. II.]

271. (?), Notatki literacko-bibliograficzne. I, 8. 655—6. [W księgozbiorze Ossol. są 3 rzadkie druki D—ego: Rysińskiego „Przypowieści", darowane przez Szczerbaka Szewczence, Starowolskiego Monum. Sarm. 1655 i uważane za stracone dzieło J. A. Jabłonowskiego o ś. Wojciechu].

Darowski Mieczysław p. 261.

Dmochowski F. S. p. 241.

Dobrzański Jan p. 261.

Dobrzecki p. 312.

Drużbacka Elżbieta p. 133.

Dzierzkowski Józef p. 254, 261, 304.

Feliński Alojzy p. 257.

Fredro, Aleksander hr. **272.** *Chłędowski K.*, =. VIII, 1—2. 25—47 i 129—52; sprost. 288. [Na podst. „Trzy po trzy", listów i anegdot. Morawski o „Geldhabie" 43—4, Osiński, Kamińskiego zachowanie się wobec sztuk F—y, współcz. sądy ostre o F., spr. oryginalności jego komedyj, przekłady obce: o Mireckim, kompozytorze „Noclegu", którego listy, przechowywane u hr. Szeptyckich, w Przyłbicach, są ważnym materyałem do dziejów opery polskiej].

p. też 253, 261.

Gałka z Dobczyna, Andrzej **273.** *Sokołowski A. dr.*, =. Poeta polski z XV. w. II. II, 8. 120—34.

Garczyński Stefan p. 253.

Gizewius p. 260.

Gliczner — Skrzetuski, Erazm **274.** *Ottmann R.*, = pisarz z XVI. w. Przyczynki do życia i pism jego. XIV, 5—8. 440—51; 524—41; 628—38 i 730—40. [Szczególnie mnóstwo poprawek bibliograficznych].

autora ich do Paryża, ciągną się z przerwami aż do śmierci, stanowią zaś tylko drobną cząstkę jego korespondencyi. Są to bowiem w cz. I. listy (27) od $^{9}/_{10}$ 1829 do $^{21}/_{5}$ 1830 z zagranicy do rodziców, opisujące życie towarzyskie i literackie, mniej już naukowe, w Paryżu, gdzie bawił K. w czasie walki romantyków o Hernaniego; ubocznie tylko zawierają szczegóły do A. Batowskiego, F. Morawskiego, Zamojskich, Czartoryskich i in., tudzież ojca autora. Część druga zaczyna się dopiero z 2. zeszytem r. XVIII, gdyż 1. zesz. zawiera wypisy z księgozbiorów angielskich, poczynione przez K—a podczas wycieczki z Paryża do Londynu, a odnoszące się do dziejów Polski. R. XVIII obejmuje listy od $^{7}/_{11}$ 1833 do $^{22}/_{3}$ 1853, z Piotrowic, Dobrzechowa i podczas różnych wycieczek sąsiedzkich i podróży do Krakowa celem pomieszczenia syna, Stanisława, w szkołach, pisane do Morawskiego, St. i Jana Koźmiana, rodziców i in. — nie brak listów Kajetana K. do M—go. — R. XIX. w większej części zawiera listy z powtórnej podróży do Paryża 1853 i po powrocie 1854 r., część ost. w r. XIX—XX. od roku 1857, mianowicie od śmierci ojca, mieści listy do matki i dzieci, pisane z Poznańskiego, Paryża i z nad Renu. Do poznania życia ówczesnego w każdej z trzech dzielnic skarbnica to niewyczerpana, szkoda tylko, że wydawca wiele listów jeszcze poskąpił].

Koźmian Jan i Stanisław p. 285.
Kajetan p. 254, 261, 285.

Krasicki Ignacy p. 133, 317.

Krasiński, Zygmunt **286.** *Tretiak J.*, Tragiczność w życiu K—go. XII, 4. 335—55.

287. *Tenże,* = w pierwszej dobie młodości. Charakterystyka. XII, 10—1. 865—82 i 978—88. [Do r. 1832].
p. też 143, 254, 255, 284, 289, 427.

Kraszewski, Józef Ignacy * **288.** *J. Antoni dr.*, = i ks. Stanisław Chołoniewski. VI, 6—8. 503—14; 601—19 i 694—717. [Na podst. korospondencyi obu z 1842—6 r. Mnóstwo w listach tych sądów o K—im jako powieściopisarzu i jego powieściach różnych; o K—im jako redaktorze „Ateneum" 512—4; o Ch—im 601—12; często wspominani: Grabowski M. (atak Słowackiego nań za panslawizm), Hołowiński, Jucewicz, Maciejowski (polemika z Rychterem o „Pamiętniki"), Przezdziecki A., Rzewuski (Listopad, Mieszaniny, Soplica), Szczeniowski T., Strutyński, Ziemięcka; Ch. o swych stosunkach z Mickiewiczem 609—10].

289. *Tenże,* Zatarg wołyński 1859 r. Kartka z życia =. XVII, 1—3. 1—12; 109—24 i 221—33. [Głównie o Spółce wydawniczej żytomierskiej i złączonych z nią dr. K. Kaczkowskim i A. Korzeniowskim, obok tego liczne wzmianki o: Darowskim A. W., Dołędze B., Grabowskim M., Grozie,

Mikuliczu K., Pietkiewiczu, Podwysockim K., Rzewuskim, Sowińskim i wielu innych, o pismach i dziennikach wołyńskich i warsz. i o teatrach: kamienieckim, kijowskim i żytomierskim. Adres do K—go i odpowiedź jego (223—7): o wpływie poezyi Krasińskiego i Mickiewicza na młodzież kijowską (3)].

290. *Zr.*, Przyczynek do bibliografii J. K—go. XV, 5 i 12. 478—80 i 1105—6. [22 nry przekł. niem. osobno wyd. i 11 po pismach].

Kretowicz p. 261.

Kromer, Marcin **291.** *Kętrzyński W. dr.*, — o indygenacie pruskim. Przyczynek do kwestyi narodowości Mikołaja Kopernika. VIII, 2. 167—74. [Ogłasza tu mowę Kr—a w senacie $^{15}/_{12}$ 1579 (z rpsu BO 168) str. 171—4, podczas gdy Walewski w dz. o Kr. wydał ją z gorszego rpsu].
p. 183.

Kropiński Ludwik p. 253, 317, 370.

Krzycki Andrzej p. 98, 177, 202, 262.

Kuropatnicki Ewaryst p. 133.

Lenartowicz Teofil p. 255.

Leszczyński, Stanisław * **292.** *Ziemba T. dr.*, Filozof dobroczynny. (=). Studyum z filozofii i literatury wieku XVIII. XVI, 1—8. 35—42; 128—44; 230—43; 319—30; 424—35; 534—43: 612—32 i 716—35. [Rozd. I. życiorys, II. głosy współcz. i dzieło Rembowskiego o „Głosie wolnym" ocenione, III. o tych poglądach w dz. tem, na które dotychczas nie zwrócono uwagi, rozd. IV—XV. rozbiór poszczególnych pism L—go, często już zapomnianych mimo całej ich ważności np. ze względu na polemikę z filozoficznemi zapatrywaniami Rousseau'a, XVI. dwór w Nancy, XVII. ostatnie chwile króla, XVIII—XIX. literatura o L—im XX. wrażenia autora z Nancy, nagrobki i rpsy króla-filozofa, którego dzieła chce wydać w zbiorowem wydaniu].
p. też 96, 157, 427.

Lubomirski Marcin p. 147.

Magnuszewski Dominik p. 261.

Malczewski, Antoni * **293.** *Mazanowski M.*, Żywot =. XVI, 9—10. 798—819 i 913—28. [Rozd. I. aż do rozpoczęcia służby wojskowej, II. pobyt w wojsku, III. miłość poety — podróż, IV. pobyt na Wołyniu i w Warszawie. Tablica rodziny M—ich na str. 799].

* **294.** *Tenże*, Rozbiór utworów =. XVII, 8—11. 695—712; 801—11; 901—12 i 999—1020. [Geneza „Maryi" szersza i „ściślejsza" (!), której ważną część stanowi wykazanie stosunku jej do poematów byronowskich, i rozbiór innych utworów M—go. NB. W odb. połącz. oba nry].
p. 255, 312.

Merzbach Henryk p. 352.

Mickiewicz, Adam

Dziady **295.** *Tretiak J.*, =. Część I, II i IV. XI, 8—9. 710—44 i 806—25. [Prw. M. w Wilnie i Kownie. III, 1—116].
p. też 261, 317.

więzienie **296.** *Tenże,* Rok więzienny w życiu M—a. XI, 10. 898—929. [j. w. 117—87].

Odessa **297.** *Tenże,* Stosunki i pieśni miłosne M—a w O. XV, 1—3. 10—22; 109—25 i 202—17. [Oparte na art. i wspomn. F. Kowalskiego, Zielenieckiego, K. Kaczkowskiego, Fontille'a i pni Lacroix].

Farys p. 255.

Wallenrod p. 255, 261.

1829—32. * **298.** *Mazanowski A.*, A. M. od r. =. Życie, rozwój umysłowy, geneza dzieł. XII, 8—12. 706—25; 789—801; 922—36; 1040—8 i 1124—52. [Rozd. I. Wyjazd za granicę, Berlin, Weimar, droga do Włoch; II. Włochy, Rzym; III. Neapol, Genewa, Rzym; IV. Księstwo Poznańskie i V. Drezno].
p. 312.

Drezno **299.** *Ziemba T. dr.*, M. w =. XI, 2. 169—86.
p. też 298.

Florencya **300.** *Czarnik Br.*, Nieznany list M—a. XIII, 5. Kr. lit. 475—7. [26/4 1831 do Ankwiczowej ze wzmianką o B. Zaleskim; nadto o 2 autografach M—a w BO].

emigracya **301.** *Ziemba T. dr.*, M. w pierwszych latach emigracyi. XII, 1—2. 11—39 i 150—7. [Bezpośr. łączy się z nrem 299; doprowadza rzecz do r. 1834].

Pan Tadeusz **302.** *Biegeleisen H. dr.*, Obrazy przyrody w =. X, 11. 986—1002. [Prw. „P. T." 1884. 175—80 i 161—75].

katedra w Krakowie **303.** *Nowicki A.*, M. jako niedoszły profesor uniwersytetu krakowskiego. XV, 7. 624—30. [List rekt. Majera 20/12 48, odpowiedź poety 4/1 49 i list gubernatora W. Zaleskiego do rektora w tej spr. 18/1].
p. 312.

zgon * **304.** *Czarnik Br. dr.*, Na wieść o śmierci M—a. XIX, 11. 961—76. [List M. Pawlikowskiego z wieścią tą do Lwowa przybył 8/12, wrażenie na kółku, do którego należeli Dzierzkowski, Pawlikowski, Romanowski, Ujejski, Ludw. Wolski i Zacharyasiewicz, o ile się odbiło w ich wierszach okolicznościowych].

całokształt **305.** *Belcikowski A.*, M. w 30 lat po zgonie. XV, 4—10. 310—23; 404—16; 495—512; 599—611; 694—707; 778—88 i 899—909. [Na podst. dzieła Chmielowskiego, z którym nierzadko się różni w poglądach na romans z Marylą, wpływ pobytu w Rzymie na umysł poety, mesyanizm itp.].

pomnik **306.** *Kantecki Kl.*, Historya pomnika poety. XI, 2. 97—116. [Pomnik to wystawiony w Poznaniu M—owi. Prw. Pomnik A. M—a, Pozn. 1883].

307. Sprawa konkursu na p. A. M—a. XIII, 4. 356—76. [Protokół posiedzenia komisyi i polemika z rozmaitemi pismami].

308. Sprawa p—a dla M. 5. Kr. lit. 477—80.

bibliografia **309.** *Zr.* (Do = M—owskiej). XVIII, 7 i 9—10. 658—64; 856—9 i 952—4. [Spis wydawnictw okolicznościowych z powodu przewiezienia zwłok poety, tudzież treści odnośnych nrów dzienników, wreszcie notatka o nrze okaz. czpsma *Der Zeitgenosse*, z którego przytoczono wiersz H. Vierordta: „Adam M."].
p. 133, 253, 254. 255, 261, 266, 288, 289, 312, 317, 319, 324, 339, 361, 362, 427.

Mier A. hr. p. 133.
Minasowicz J. E. p. 241.
Mizler de Kolof p. 256.
Mochnacki Maurycy p. 312.

Modrzewski, Frycz **310.** *Łoziński Br. dr.*, Słowo o M—im. III, 3. 226—37. [Polemizując z rozprawą St. Tarnowskiego (Przegląd pol. 1867) i Maciejowskim (Hist. praw. słow.) broni genialności M—go, którego uważa za publicystę w wielkim stylu].
p. 427.

Molski St. p. 262.
Morawski Franciszek p. 272, 285.

Morsztyn, Jędrzej **311.** *Świderski T.*, =. Studyum literackie. VI, 9—12. 800—22; 893—915; 999—1018 i 1106—21 i sprost. 1148 [Po wstępie o literaturze przedmiotu — życiorys M—a głównie jako dyplomaty, następnie rozbiór „Lutni", „Psychy" i in. w stosunku do Marina].
p. 104, 105, 321, 358

Nabielak, Ludwik * **312.** *Zawadzki Wł.*, =. Biografia na tle historycznem z autentycznych dokumentów. XIII. 1—12. 55—62; 137—49; 236—42; 330—8; 430—9; 525—34; 623—30; 712—20; 812—20; 923—33; 1003—13 i 1089—124. [Prócz samej wyczerpującej biografii tłumacza Rpsu królowodw. i Towiańczyka, który w ścisłych stosunkach pozostawał z Bielowskim, Goszczyńskim, Mickiewiczem i Zaleskim, znajdujemy tu w 7 listach Bielowskiego i sześciu Zaleskiego do N—a z l. 1832—4 (331—8 i 430—9; 525—9 i 625—30) mnóstwo szczegółów o Słowackim, Odyńcu, Witwickim, „drapieżnych naśladowcach Mickiewicza", — Sł—mu dostał się nadto epitet „istny indyk, biedny mierzyna" — Malczeskim (wspomnienia osobiste Z—go), Goszczyńskim, Korsaku, Szopenie, Mochnackim, (o którego

sporze z N—em 712—6), Mickiewiczu i ich dziełach, zwł. przekładach M—a p. Dobrzeckiego, St. Pilata i Stropla itd. List Z. Modlińskiego do N. z $^{5}/_{11}$ 1832 w sprawach wychodźtwa (529—31). Kartka Mickiewicza do N. z $^{29}/_{5}$ 1842 (818), stosunki ich ze Słowackim w towianizmie, list M—a do Hanki $^{7}/_{11}$ 1848 z poleceniem jadących na Pragę N—a i Rogawskiego, u którego ugrzązł (1007); pobyt Adama w Poznańskiem według opow. Morzyckiego (531), kandydatura na katedrę w Krak. (1010—1)].
p. 261, 317.

Nagurczewski p. 241.

Nahujowski p. 146.

Naruszewicz Adam ks. p. 257.

Niemcewicz, J. U. **313.** *Nowicki A.*, Nieszczęścia wystempnej zalotności. Nieznana powieść =. XVI, 2—3. Kr. lit. 183—8 i 268—85. [Streściwszy powieść, odnosi powstanie jej do r. 1812, omawia tendencyę, kompozycyę, wartość artystyczną, stosunek do „Malwiny", wreszcie opisuje rps i nakreśliwszy ówczesne stosunki cenzuralne za Szaniawskiego, domyśla się w nich przyczyny niewydania tej powieści].
p. 137, 138, 254, 267.

Odyniec, Antoni Edward **314.** *Dębicki L.*, =. XIII, 2. 184—9. [Nekrolog].
p. 254, 312, 352.

Olizar Gustaw p. 352.

Opaliński Krz. p. 321.

Orzechowski Stanisław p. Brzozów (109), 427.

Orzeszkowa, Eliza **315.** *Marrené W.*, =. XX. 2. 160—73. [Z pow. jubileuszu].

Osiński Ludwik p. 272.

Ostroróg, Jan **316.** *Bobrzyński M.*, =. Studyum z literatury politycznej XV. stulecia. V, 9. 787—813. [Rozbiór „Pamiętnika" jako powstałego w 1477. Prw. J. O. Warsz. 1884].
p. 427.

Paprocki B. p. 427.

Pawlikowski Gwalbert p. 261.
Mieczysław p. 304.

Pietkiewicz Zenon p. 289.

Pilat Stanisław p. 261, 312, 317.

Podwysocki Konstanty p. 289.

Pol, Wincenty * **317.** *Estreicher K.*, =, jego młodość i jego otoczenie. (1801—32). IX, 1—7. 1—17; 97—121; 215—31; 289—304; 424—47; 512—26 i 601—19. [W rozd. I. omawia „prace i źródła" o Polu po rok 1832, w II. rodzinę poety, w której był też Franciszek, tłumacz „Świtezianki", Krasickiego, Kropińskiego, Kamińskiego i in. Rozd. III. przedstawia czasy szkolne i nauczycieli P—a, IV. starców, z którymi w młodości przestawał, jak Wró-

blewskiego, Zachara, Białkowskiego, i domy, w których bywał, V. zaś kolegów i przyjaciół, głównie J. Poźniaka, T. Rajskiego, St. Pilata, H. Jankę, Bielowskiego, Wagilewicza, W. Zaleskiego, Nabielaka, Jastrzębskiego (z którego parodyi Dziadów ustęp 301—2), P. Koubka, L. Neumanna i in. W rozdz. VI. poznajemy miłość poety, pierwszy jego utwór (powieść „Samotnicy“) i urywki z dziennika 1828, w VII. poetę-artystę, nieznane jego utwory np. poemat „Samobójca“, przekład niem. „Pierwiosnka“, rzekomo pióra St. Pilata, sonetomanię itp. Str. 218—9 o Ant. Jabłońskim, naśladowcy Mickiewicza, który recytował na pamięć Dziady].

318. *(Zr.)* XVIII, 4. Kr. lit. 383—4. [O Polu i Mohorcie w niem. pismach].

p. 133, Autografy (254), 261.

Popiel Paweł p. 241.

Poźniak January p. 261, 317.

Przybylski Jacek p. 241.

Puttkamer, Wawrzyniec * **319.** *Estreicher K.*, = (1794 1850). VIII, 11. 961—74. [Życiorys na podst. pewnego rpsu B.J. Na str. 966—8 przysądza P—a „Wiersz na śmierć T. Kościuszki“ Mickiewiczowi].

Rej Mikołaj p. 226 (Werszowcy).

Romanowski Mieczysław p. 304.

Rozmowa Polaka z Litwinem z r. 1564 **320.** *Rembowski A.*, Przyczynek do historyi nauk politycznych w dawnej Polsce. (=). XIX, 10—1. 916—27 i 1033—42. [Z pow. i o przedruku dziełka tego w „Bibliotece pisarzów polskich“].

Rysiński p. 271.

Rzewuski H. hr. p. 266, 288, 289.

Satyra polska z XVII wieku **321.** *Czermak W. dr.*, Nieznana =. XVI, 10—1. 887—900 i 992—1005. [„Coś nowego“ z r. 1652, w której wzmianki o Starowolskim, Okolskim, klęsce pilawieckiej, wojnie z Kozakami itp.; podawszy treść książeczki, napisanej pod wpływem „Satyr“ Opalińskiego, odmawia jej wartości literackiej jako utworowi widocznie młodego pisarza (Kochowskiego, Morsztyna ?), lecz przyznaje znaczenie jako wyrazowi niezawisłej opinii o klęsce rzeczonej i jedynemu znanemu większemu utworowi satyrycznemu z drugiej poł. XVII. w.]

Schoneus Andrzej p. 322.

Schroeter, Adam **322.** *Węclewski Z.*, Szlązacy w Polsce. VII, 1—6. 1—20; 97—117; 193—217; 289—304; 385—400 i 481—99. [I. Ad Schr., poeta uwieńczony zapełnia nry 1—3; II. A. Schoneus, rektor Akademii krak. 4—6].

Siemieński Lucyan p. 241, 261.

Skarga Piotr ks. p. 427.

Słowacki, Juliusz **323.** *Asnyk A.*, Król Duch Sł—go. VII, 5. 401—21.

Włodkowic Paweł p. 427.
Wolski Ludwik p. 304.
Woronicz Jan Paweł p. 281.
Zabłocki Franciszek p. 254.

Zaborowski, Stanisław **330.** *Bobrzyński M.*, ═. Studyum z historyi literatury politycznej XVI. stulecia. V, 7. 617—37. [Rozbiór jego traktatu „O właściwości praw i dóbr królewskich“ itd. i zawartych w nich myśli ocena na szerokim tle ówczesnego społeczeństwa].

Tymon p. 133, 261.
Zacharyasiewicz Jan p. 304.
Zaleski Bohdan p. 300, 312.
Załuski p. 107.
Zawadzki Wład. p. 261.
Zborowski J. p. 241.
Zieliński L. p. 261.

Zimorowicz, Józef Bartłomiej **331.** *Heck K.*, Listy Szymona Szymonowicza i ═. XII, 1. 72—85. [Z arch. m. Lwowa: list S—a do rady m. $^{19}/_{2}$ 1628, tudzież Z—a 1) do rajcy Haydera z Warsz. $^{28}/_{9}$ 46; 2) do J. Kralla $^{27}/_{2}$ 66; 3) $^{4}/_{6}$ 67; 4) łac. list do Mikołaja Śmieszkowica (Gelasinusa) ze Lwowa i 5) do Kralla $^{21}/_{6}$ 69].

332. *Tenże*, ═a Testament luterski. XVIII, 10. 888—905. [Przedruk odkrytego unikatu z odpowiednim komentarzem i oceną].

† Od Redakcyi. 11. 1051—2. [Z pow. zarzutów ze strony ewangelików usprawiedliwienie przedruku].

Żukowski p. 241.

C. Sztuka.

I. Dzieje

a) obcej:

Akademia sztuk pięknych **333.** *Wdowiszewski J.*, Trzej dyrektorowie = i trzy kierunki jej malarstwa. (1825—85). XIX, 4—7. 373—9; 450—8; 551—60 i 653—61. [Piotr Cornelius, Wilhelm Kaulbach, Karol Piloty].

Angielscy karykaturzyści p. 335.

Belgia **334.** *Chłędowski K.*, Dawni mistrze. Wrażenia z B. i Holandyi. XIV, 4—7. 302—12; 393—403; 489—502 i 590—9. [Nr. 4. o Brukseli, przyczem wzm. o portrecie Maryi Antoniny p. Kucharskiego; nr. 5. o Gandawie i Bruges, dopiero następne o braciach van Eyck (6) i Rogerze van der Weyden i Memlingu (7)].

Bruges, Bruksela p. Belgia.

Charlet p. Karykatura.

Cornelius p. Akademia.

Cruikshank, Daumier p. Karykatura.

Francuscy karykaturzyści p. 335.

Gandawa p. Belgia.

Gavarni p. Karykatura.

Giotto p. Malarstwo włoskie.

Goya, Granville p. Karykatura.

Holandya p. Belgia.

Hogarth p. Karykatura.

Karykatura **335.** *Chłędowski K.*, O =. II. I, 4. 289—310. [Po ogólnych uwagach, w których też nieco o k. starożytnej, przechodzi według narodowości karykaturzystów, jak: Charlet, Cruikshank, Daumier, Gavarni, Goya, Granville. Hogarth, Leech, Pinelli, Seymour, Traviès, Trimolet, da Vinci Leonard, Vernet K.; o polskiej k. i k—rzystach: Bielskim M., Kostrzewskim, Orłowskim, Piwarskim, Rustemie i Smokowskim na 2 ost. stronach].

b) polskiej:

II. Estetyka.

się określić charakterystyczne ich cechy i po części „wejść w warsztat artystycznej i stylowo pracującej wyobraźni wschodnich ludów“].

Malarstwo historyczne **345.** *Łuszczkiewicz Wł.*, O = dzisiejszej epoki. III, 4—5. 319—32 i 413—27. [Spogląda na nie, naszkicowawszy jego dzieje, jako na „sumę sztuki“ dzisiejszej i „wyraz jej godnego połączenia ze sprawami“, na porządku dziennym będącymi].

Matejko, Jan **346.** *Dzieduszycki W.*, Hołd pruski =. X, 11. 961—85.

347. *Pawłowicz E.*, Dzieje cywilizacyi w Polsce w 12 obrazach =. XVII, 7. 663—71.

Ogrodnictwo **348.** *Dębicki L.*, Powązki i Puławy 1796 [!]—94 XIV, 1. 9—28. [Ogrody tamtejsze jako dzieła sztuki; Norblin, Kniaźnina „Matka Spartanka“].
p. 343.

Rzeźbiarstwo p. 343.

D. Oświata, cywilizacya.

Bibliografia * **349.** *Heck K.*, = polska z r. 1881 w porównaniu z czeską, węgierską i rosyjską. X, 11—2. 1038—54 i 1094—128. [Świetne zestawienie, objaśnione 6 tablicami statyst.].

Biblioteka 350. *Reifenkugel K. dr.*, = uniwersytecka we Lwowie. Szkic h—czno-statystyczny. D. II. 1, 3—4 i 6. 181—97; 275—83 i 459—68.

Dzieje oświaty w Polsce:

Akademia bialska p. 107.
Biblioteki p. 254.
Drukarnie p. 261, 351.
Filologia klasyczna p. Gródek (370), Homer (241), Lelewel (218—9).
Język czeski w P. p. 115, 433.
Językoznawstwo p. 261 (Deszkiewicz. Borkowscy itd.), Wagilewicz (261, 317).
Kresy **351.** *J. Antoni dr.*, Ośw. na dawnych = (1795—1832 r.). IV, 1—4. 83—96; 177—92; 281—8 i 378—84. [Rozd. I. po kilku uwagach wstępnych kreśli stan ośw. w podolskiem i bracławskiem województwach do kasaty Jezuitów i po niej, za czasów Komisyi edukacyjnej, stan szkół narodowych, parafialnych i ludowych i upadek ośw. w końcu XVIII w., wspominając o drukarni jaryszowskiej. Rozd. II. mówi o pocz. XIX w., Czackim, gimnazyum winnickiem, szkole Bazylianów w Barze, szk. w Kamieńcu, Międzybożu i Niemirowie, pensyonatach żeńskich w Gródku i indziej, o rozwoju szkół paraf. aż do r. 1832; III. o szkołach zakonnych, ludowych i zasłużonych pedagogach: ks. M. Macurskim. ks. W. Marczyńskim, J. G. Styczyńskim i J. Jagielle].
Księgarnie p. *261 (Galicya), 289 (Spółka żytomierska).
Litwa 1824—9 * **352.** *Alkar* (od nru 7 .1*.), Bajkow. Z kartek pamiętnika rękopiśmiennego. (1824—9). XX, 6—12.

495—504; 592—603; 691—700; 781—90; 886—98; 984—97 i 1097—147. [Po wstępie, w którym charakteryzuje autora pamiętnika, następnie kilka figur wybitnych, jak Nowosilcowa, Pelikana, Ławrynowicza, Botwinkę, St. Morawskiego pamiętnikarza, E. Karpia, Horna, malarza Rustema i opisuje romans księżny Zubow, — podaje dziennik B—a od r. 1826, a w nim szczegóły o Wilnie, Pelikanie, wolnomularzach, Moniuszkach, Jezierskich, Olizarze, Krakowie, Straszewskim, Zarzeckim, Petersburgu, Staszyca poemacie „Ród ludzki", drze Drzewieckim, Nowosilcowie, spr. żydowskiej, Warszawie, Zofii Chłopickiej-Klimańskiej, narzeczonej B—a, O'Nacewiczu, sądzie sejmowym; po urywającym się na $^2/_3$ 1829 dzienniku i liście matki Słowackiego do Odyńca $^{26}/_3$ t. r. opowiada wydawca dalsze losy Chłopickiej, podając kilka listów jej do H. Merzbacha 1858—60. NB. odb. ozdobiona podobiznami jej i B—a].

Mieszczaństwo **353.** *Kubala L. dr.*, Mieszczanin polski w XVIII w. II. 1, 5—6. 321—34 i 401—14. [Prw. Szkice. Na podst. księgi rachunkowej J. Markowicza, kupca lwow., obrazek obyczajowy z podaniem inwentarza jego księgozbioru, wierszów, dzienniczka 1660—70 itp.].

p. też 82, 106—123 itd.

Podróże zagranicę * **354.** *Kantecki K.*, Podróżnik polski z XVII w. Z pamiętnika Stanisława z Kunowy Oświecima. II. II, 10—2. 289—304; 427—55 i 498—514. [Dziennik jego podr. do Turcyi (1637), Żuław i Francyi (1645—6), niestety niezupełny, wydany z rpsu BO].

* **355.** *Tenże*, Podróż do Włoch St. z K. Oświecima. III. 1, 1—2. 81—94 i 180—7. [Urywek dziennika $^{21}/_2$—$^{21}/_3$ 1650, obejmujący wyjazd z kraju, podróż przez Śląsk, Morawę — gdzie zwiedza i opisuje szczegółowo wiele miast i wsi np. Ołomuniec, krainy alpejskie, Ossyak (gdzie rozpytywał się za nagrobkiem Bolesława III), aż do przybycia do Włoch. NB. W odb. nry 354—5 połączone].

p. też 152.

356. *Kętrzyński W. dr.*, Petersburg w r. 1720 według opisu Polaka. V, 6—7. 520—32 i 603—16. [Opis dokonany przez jednego z członków poselstwa St. Chometowskiego, a z rpsu BO nr. 305 tu wydany; wydawca domyśla się autora w osobie Mich. Puzyny].

p. Czartoryska Izabella (267—8), Dantyszek (202), Koźmian A. E. (285), Krzycki (Dz. piśm.), Łaski H. (98), Malczewski (293), Mickiewicz (298), Ossoliński (156), Summy neapolitańskie (183), Władysław IV (21).

Podróże cudzoziemców po Polsce **357.** *Kraushar A.*, Notatki Anglika Morisona z podróży po Polsce, odbytej w r. 1593. XIX. 6. 504—12. [Z dziełka „An itinerary written by Fynes

M. J.d. 1617", którego autor 1593 bawił w Gdańsku i innych główniejszych miastach polskich, wyjątki w przekładzie].

358. *Liske X. dr.*, Ulryk Werdum i dziennik podróży jego po Polsce w l. 1670—2. IV. 4—9. 289—309; 400—32; 546—70; 643—72; 737—68 i 844—64. [Prw. Cudzoziemcy w Polsce, 37—196. Jestto ustęp z dziejów intryg franc. agenta de Paulmiers przeciw Michałowi Korybutowi na korzyść ks. de Longueville (prw. 105) w porozumieniu z Sobieskim, Morsztynem, Prażmowskim i in. Od str. 404 przekład dziennika W—a, o ile go podał Bernouilli w „Arch. z. neueren Gesch. 1785—8" t. IV, VI i VIII, gdzie dotąd spoczywał w zapomnieniu, choć zawiera mnóstwo danych geogr.-ludoznawczych i kulturno-cywilizacyjnych. O A. Morsztynie 295—8, 406 i 413].

359. *Dr. W. O.*, Listy cudzoziemca o Wilnie (1784—7). VII, 4. 335—49. [Jerzy Forster, prof. nauk przyr. na wszechn. wileńskiej, zwierza się z wrażeń kraju i osób, dotyka obyczajów i stosunków społ. i polit., maluje stan wszechnicy i wychowania publ. w Polsce — w listach, które wyszły zebrane w 1. tomie po niem.].

p. Humboldt. Kleist (138).

Teatry p. 133, 261 (lwowski), 289 (na Wołyniu i kijowski).

Towarzystwa 360. *B—N.*, = uczone w XVIII w. VI, 12. 1122—35.

* 361. *Hordyński Z.*, T—o Szubrawców. X, 9—12. 826—46; 922—41; 1003—37 i 1073—93. [Po wstępie o źródłach pracy i rozwoju towarzystw na Zachodzie od drugiego dziesięciolecia XVIII w., głównie wolnomularzy, przedstawia genezę T. Sz. — którego założycielami wzgl. głównymi działaczami byli K. Kontrym (prw. 219), Jęd. Śniadecki i M. Baliński — skład, członków, ustawy i ich wykonanie, wreszcie dzieje T—a, ich „Wiadomości brukowych", których współpracownikiem miał być Mickiewicz (1004—5), wpływ na reformę społeczną i towarzyską i rozwiązanie].

362. *Szeliga dr.*, Kilka słów o filomatach i filaretach. XVII, 7—8. 621—31 i 713—29. [Na podst. materyałów przezeń wydanych w Arch. dla dz. lit. i ośw. w Polsce. Str. 621—2 „Pieśń obrzędowa filaretów" p. Czeczota, 727—9 lista filaretów].

Wolnomularze p. 352, 361.

Towiański p. 254, 312.

Uniwersytet krakowski p. 219, 253 (J. S. Bandtke, Trzciński), 303, Śmieszkowic Mikołaj (331), 427.

Uniwersytet lwowski p. 261 (Mauss, Stroński, Hanusz). Biblioteka, 427.

Uniwersytet wileński 363. *Zmigrodzki M.*, Historya = za czasów kuratoryi ks. Adama Czartoryskiego. XVI, 2—5. 145—

59; 244—53; 331—42 i 436—49. „Paryż — Hotel Lambert". [Ponieważ szkic o tym przedmiocie, napisany do Encyklop. wychowawczej po przejrzeniu w r. 1879 43 foliałów w arch. Czartoryskich, obcięła cenzura, drukuje go tu ponownie w całości, dzieląc rzecz na dwa okresy: I. 1803—16 za rekt. H. Strojnowskiego i J. Śniadeckiego i II. 1816—24 tj. rekt. F. Malewskiego i Twardowskiego] p. 218, 219, 352, 359, 361.

Zakład narodowy im. Ossolińskich **364.** =. D. I. III, 12. 193—208. [Sprawozd. z dorocznego posiedzenia, przemówienie Bielowskiego itd. Między gośćmi. którzy zwiedzili zakład: kan. Wacław Sztulc i Goszczyński]. p. też 261.

Dzieje oświaty zagranica:

Rzym **365.** *J. Hilary,* Starożytna Rzymianka. (La femme Romaine par Mlle Cl. Bader. Paris 1878). VI, 10—1. 949—57 i 1019—36.

Filologia klasyczna **366.** *Ćwikliński L. dr.*, Ryszard Bentley. XV, 1—2. 71—7 i 168—82. [Na podst. monografii Jebb'a].

Franciszek z Assyżu św. **367.** *Siemieński L.,* Zakonnik, socyalista i poeta. Wizerunek z wieków średnich. D. II. I, 4—5. 241—59 i 369—89.

Humanizm p. Łaski H. (98, Erazm Roterdamczyk).

Językoznawstwo p. Dubrowski, Szafarzyk (261).

Podróże **368.** *Bykowski J. P.*, Awanturnicy XVIII w. (Wyjątki z pamiętników Maurycego Beniowskiego). Część I. XIV, 1—12. 53—64; 159—66; 257—65; 355—63; 462—6; 550—8; 646—54; 750—7; 834—45; 928—35; 1034—42 i 1146—63. Część II. XV, 1—12. 78—85; 183—7; 267—80; 370—8; 460—73; 555—67; 645—58; 747—64; 848—61; 935—42; 1035—43 i 1185—91. [Po wstępie pióra tłumacza o Ben—im pamiętniki w cz. I. po 11/5 1771, w II. po 8/5 1772, dalej tylko streszczenie, gdyż — jak zwraca uwagę *L. T.*, podpisany na zesz. 12 r. XV, który wyszedł już po śmierci Byk—go — część III. wyszła w przekł. polskim 1806 r.].

E. Wychowanie, szkolnictwo.

Astronomia * **369.** *Zuliński J. dr.*, O znaczeniu = w w—u. II, 1—3. 60—73; 136—52 i 202—26. [Z ryc., przedstawiającą gnomon przenośny].

Dzieje:

Boberska Felicya p. 261.

Czacki, Tadeusz **370.** *Węclewski Z. dr.*, Listy T. C. do G. E. Grodka. IV, 12. 1116—37. [Podanych tu w przekładzie — gdyż prócz jednego wszystkie pisane po franc. — 18 listów od $^{19}/_{2}$ 1805 do $^{14}/_{10}$ 1811, dotyczących głównie pozyskania takich sił dla stanu nauczycielskiego, jak Albertrandi, Jurkowski, Izbicki, Malewski, Mrongowius, Jan Śniadecki, Strzelecki. W l. 10 i 11 krytyka poezyj L. Kropińskiego. Ciekawe jest żądanie C—go wydania Homera p. Wolffa i Villoison'a].
p. 351.

Czartoryski, ks. Adam **371.** *Żmigrodzki Michał*, Zasady pedagogiczne =. XIII, 10—2. 865—73; 961—70 i 1057—64. [Na podst. własnoręcznych rpsów jego z archiwum hotelu Lambert, z których mnóstwo wyciągów podano].

Dzierożyński p. 219.

Grodek G. E. p. Czacki, 218—9, 372.

Izbicki p. 370.

Jagiełło p. 351.

Jurkowski p. 219, 370.

Macurski M. ks. p. 351.

Malewski p. 363, 370.

Marczyński W. ks. p. 351.

Mianowski p. 219.

Mrongowius p. 370.

Piramowicz p. 136, 372.

Puławy **372.** *Dębicki L.*, W. w =. XIV, 2. 115—30. [Prw. Puławy I, 181—209. Str. 130 list matki Klem. Tańskiej 1819 r. na imieniny księcia; o L. Dembowskim, Grodku, Kniaźninie, Piramowiczu, Siarczyńskim 126—7].

Śniadecki Jan p. 363, 370.
Sobolewski p. 219.
Strojnowski H. p. 363, 427.
Strzelecki p. 370.
Styczyński J. G. p. 351.
Twardowski p. 363.
Witte Dr. Karol **373.** *Sawczyński Z.*, =. Przyczynek do dz—ów usiłowań na polu w—a. XI, 8—12. 673—94; 769—86; 865—80; 970—87 i 1057—96. [Rozbiór zasad, stosowanych w w—u późniejszego prof—a halskiej wszechn. († 6/3 1883 w r. ż. 83), który już w 10 r. ż. wstąpił na uniwersytet lipski.

Gimnazya p. Niemiecki język, Reforma.

Greka **374.** *Liske X. dr.*, Po grecku, czy po łacinie? Kwestya historyczno-pedagogiczna. Auguste, sa famille et ses amis par M. Beulé de l'Institut. Paris 1867). D. II. II, 12. 907—20. [Rozstrzyga na korzyść gr., artykuł pełen myśli szczytnych].

Internaty seminaryalne * **375.** *Sawczyński Z.*, Kilka uwag nad =. IX, 1. 17—37.

Języki p. Greka, Łacina, Niemiecki.

Klasy robotnicze **376.** *Starkel J.*, W. =. III. 6—9. 530—46; 629—48; 742—9 i 835—43. [Pogląd na rozwój 1) szkoły niedzielnej, 2) szkół rękodzielniczych, 3) szkółek rolniczych, w najrozmaitszych krajach. Dc. nie pojawił się w PNL.].

Łacina **377.** *Świtalski M.*, Język ł—ski w organizmie publicznego w—a. VI, 9—11. 837—54; 934—48 i 1037—56. [Po wstępie, obejmującym starożytność, przechodzi w 2 rozd. okres „scholastyczny" i „klasyczny", kończąc uwagami o znaczeniu nauki w w—u w czworakim względzie].

Nauczyciele gimnazyalni * **378.** *Kulczyński L. dr.*, Wykształcenie =. XI, 3—7. 193—222; 316—37; 415—37; 514—34 i 609—27. [I. Przysposobienie n—i w ogóle, II. charakterystyka gimn. szkoły, III. nauczyciel gimn., IV. kwestya przyszłego powołania, V. studya uniwersyteckie, VI. Teoretyczne przygotowanie z zakresu pedagogiki, VII. Ćwiczenia praktyczne].

Niemiecki, Język * **379.** *Czerkawski E.*, — w gimnazyach i szkołach realnych. VIII, 11—2. 975—1030 i 1066—124. „We Lw. w paźdz. 1880".

Praca w szkole p. Nauki przyrodnicze.

Reforma gimnazyów * **380.** *Czerkawski E. dr.*, =. Poprawy i wnioski komisyi, powołanej w r. 1879 przez galic. Radę szk. kraj. do zbadania sprawy =. X. 2—5. 114—29; 219—50; 313—42 i 405—32.

Seminarya nauczycielskie p. Internaty, Szkoły ludowe.

Szkoły w dawnej Polsce p. 351.

Szkoły w Galicyi **381.** Wychowanie publiczne. Stan. =. D. I. 1. 1. 1—9.

ludowe w G. **382.** = w l. 1872 i 1873. (Sprawozd. R. szk. kr.). I, 12.958—81 i II, 1. 39—59.

383. *Schmitt H.*, Szk. l. w r. 1873/4. II. II, 11—2. 387—405 i 534—53.

realne p. Niemiecki język.

Uniwersytet a nauka * **384.** *Ćwikliński L. dr.*, =. VI, 1. 22—48. [Odczyt, wygłoszony podczas uroczystości inauguracyjnej na wszechnicy lwow.].

F. Filozofia, logika, psychologia.

Aforyzmy o postępie i wolności **385.** *Kasparek Fr. dr.*, =. VIII, 6. 481—500. [I. Pojęcie w—i, II. poj. postępu, III. stosunek wzajemny obojga, IV. zakończenie].

Dzieje filozofii:

Bakon Werulamski p. Nauki przyrodnicze.
Cieszkowski Aug. p. 427.
Dembowski Edward p. 255.
Gołuchowski Józef p. 427.
Libelt Karol p. 427.
Mill J. S. p. 392.
Schopenhauer **386.** *Ziemba T. dr.*, Filozof pesymista. XVIII, 8. 718—30. [Wykazuje niezgodność jego zasad fil—nych z życiem, jakie prowadził].
Śniadecki Jędrzej p. 361.
Spinoza **387.** *Raciborski A. dr.*, =. XVII, 1. 78—88. [Rozbiór poglądów, wypowiedzianych przez Paskala w jego przedmowie do polskiego przekładu „Etyki" i określenie stanowiska Sp. w dz—ach fil.].
Trentowski B. p. 254, 427.
Wroński Hoene p. 427.
Ziemięcka El. p. 288.

Geniusz p. Lombroso.

Głupota **388.** *Dzieduszycki M.*, Nieprzeliczeni. Studyum ps—iczne. V, 3—5. 213—27; 313—31 i 420—39. [W formie *plaidoyer* psychologia głupoty wraz z odcieniami jej, jak zarozumiałością, łatwowiernością, lekkomyślnością — te dwie ostatnie wady uważa za cechę charakterystyczną Polaków].

Hypnotyzm * **389.** *Ziemba T. dr.*, = wobec ps—i. XIX, 11—2. 1011—20 i 1174—80. [Szkic dziejów mesmeryzmu, magnetyzmu h—u itp. zjawisk aż do czasów najnowszych tj. do hypnoskopu Ochorowicza — stanowisko autora b. trzeźwe i odporne.

G. Nauki prawne.

1. Dzieje.

393. *Starzyński St.*, Pierwszy zjazd prawników i ekonomistów polskich w Krakowie. XV, 10. 953—9. [Zestawia doświadczenia, nabyte na zjeździe, z którychby należało skorzystać przy następnym].

394. *D.*, Drugi zjazd prawników i ekonomistów we Lwowie. XVII, 10. 940—59.

2. Ekonomia.

Bank hipoteczny **395.** Galic. akcyjny =. D. I. I, 4. 212—8.

Brentano L. dr. p. 396.

Dzieje nauki w w. XIX. **396.** *Biliński L. dr.*, Znaczenie i dążenia tzw. socyalistów z katedry (Katheder-Sozialisten) w Niemczech. Przyczynek do historyi e—i społ. napisał ... D. II. I, 2—3. 70—7 i 168—81 i II, 7—8. 514—22 i 628—39. [W I. t. G. Schmoller, w II. Dr. Lujo Brentano, dc. brak].

397. *Tenże*, E. społ., jej rozwój w XIX. stul. i stan jej w bieżącej chwili. Mowa inauguracyjna, wygłoszona w dniu $^1/_{10}$ 74 w auli uniw. lwow., przez prof. ..., zastępcę dziekana wydz. prawniczego. II. II, 11. 371—86.

p. Marassé M. (444), Supiński itd. (427).

Fundacye **398.** Stan = stypendyjnych. D. I. I, 1. 29—37.

399. F—a im. K. Szajnochy. D. I. I, 2. 76—9. [Za r. 1871].

Gospodarstwo wiejskie **400.** O rozszerzaniu się maszyn i narzędzi dla = w Gal. D. I. I, 2. 79—85.

Kasy oszczędności **401.** Gal. k—a o. we Lwowie. D. I. II, 6. 103—13.

402. = i k—y pożyczkowe. D. I. II, 7. 129—42.

403. *Orlecki K. dr.*, =. Ich stanowisko i zadanie w gospodarstwie społecznem. IX. 8—12. 673—9; 799—822; 939—52; 1048—60 i 1161—71. [I. Rys dziejowy; II. stanowisko; III. zadanie; IV. porównawczy przegląd postanowień, ustaw i statutów co do przyjmowania, procentowania i wypowiadania wkładek. Prw. Kasy oszcz. itd. Lw. 1882. 1—81].

404. *Tenże*, Lokacya kapitałów i użycie zysków =. X, 1—2. 77—88 i 143—58. [Prw. j. w. 81—107].

Kolej żelazna **405.** = Karola Ludwika. D. I. III, 10. 139—51.

Podatek zbytkowy **406.** *Ochenkowski W. dr.*, O =. III, 3. 265—77. (O dz. prof. Bilińskiego: D. Luxussteuer. 1875].

Praca kobiet * **407.** *Biliński L. dr.*, O = ze stanowiska e—icznego. II. I, 6. 415—29 i II, 7. 24—46.

Przychody z ziemi * **408.** *Pilat Wl. dr.*, Historya = w świecie starożytnym. XVII, 1—2. 28—40 i 148—70.

* **409.** *Tenże*. Stosunki agrarne wieków średnich. 5—7. 442—52; 530—46 i 608—20.

* **410.** *Tenże*, = w czasach nowożytnych. 10—2. 889—900; 986—98 i 1136—58. [NB. Odb. nrów 408 - 10, połączonych w jedno pn. „Historya przychodów z ziemi", stanowi t. I. dzieła „O rencie gruntowej"].

Schmoller G. p. 396.

Towarzystwo kredytowe **411.** Galic. = ziemskie. D. I. 1, 3. 140—4.

Zakład kredytowy **412.** Galic. = włościański. D. I II, 8. 206—18.

3. Nauki społeczne i polityczne.

Budowa społeczeństwa **413.** *Czerkawski E.*, O teraźniejszych naukowych poglądach na =. IV, 6. 501—28. [Machiavelli, Spinoza, Hobbes, Platon, Morus, Campanella, Locke, Rousseau; de Maistre, Cabet, St. Simon, Proudhon; Montesquieu, Hegel, Herbart, Comte, Spencer i Schaeffle].

Narodowość a państwo * **414.** *Łoziński B. dr.*, =. VII, 4—5. 350—62 i 443—54. [O Gumplowicza: D. Recht d. Nationalitäten].

Pijaństwo **415.** *Pilat W.*, Środki państwowe przeciw =. X, 5. 433—63. [Na końcu 7 tez, gdzie podaje środki, jakich powinno państwo używać bezpośrednio i pośrednio].

Włościanie * **416.** *Kopff W. dr.*, Urządzenie = w b. Rzplitej krakowskiej. XV, 11—2. 1021—34 i 1171—84. [Ma to być uzupełnienie nru 168; jako wstęp podano krótkie dzieje tego stanu w Polsce].

Wojna, Wieczna * **417.** *Łoziński B. dr.*, =. Studyum polityczne. IX, 10—2. 865—77; 969—88 i 1081—101. [Wychodząc

z zapatrywania, że wojny w przyszłości mogą być rzadszemi i mniej krwawemi, ale nigdy zażegnać się nie dadzą, podnosi najważniejsze motywy, uzasadniające ten pogląd a zarazem ocenia wartość tych środków, jakimi chciano dotychczas pokój utrwalić — głównie idee Bluntschliego].

Żydowska sprawa p. 254, 352.

4. Prawo.

a) Prawo austryackie:

α) cywilne.

Hipoteka p. 419.

Proces cywilny **418.** *Balasits B. dr.*, = w życiu i nauce. VIII, 12. 1057—65. [Odczyt, wygłoszony podczas uroczystości inaugur. na wszechnicy lwow.]

Własność tabularna **419.** *Pilat T. dr.*, Prawne stosunki = w Galicyi. XIX, 2—3. 127—34 i 229—39. [Dzieje odnośnego ustawodawstwa].

β) karne.

Dzieje, Kary więzienne p. System.

Kongresy międzynarodowe k—e **420.** *Pilat Wł. dr.*, = i ich znaczenie. IX, 9—10. 769—81, 913—24 i sprost. 968.

Pojedynek **421.** *Morelowski J. dr.*, O = według dawnego pr. polskiego i według ustaw w Austryi i Węgrzech obowiązujących, tudzież o najważniejszych prawidłach p—owych XII, 6—9. 563—71; 653—8; 759—66 i 834—84. [Rozd. I. p. w Polsce, II. prawa w dawnej P. obowiązujące, III. inne ówczesne prawodawstwa, IV. ustawy austr. dla osób cywilnych i wojskowych, V. prawo węg., VI. postanowienia projektu austr. ustawy k—ej, VII. reguły p—owe, VIII. p—i amerykańskie. Dodatek do rozd. I. „P—i sądowe w dawnej P.“].

System kar więziennych **422.** *Rosenblatt J. dr.*, = w projekcie nowej ustawy karnej austryackiej. XV, 1. 39—61. [Na końcu wyciąga 11 wniosków co do poprawek, jakieby w projekcie poczynić należało. Str. 61 zajmuje „Tabela porównawcza kar więz. projektu nowej ust. k—ej austr.“].

423. *Morelowski J. dr.*, Przyczynek do dziejów prawodawstwa karnego systematu kar i rozwoju więzień w Austryi w ostatnich 100 latach. XV, 8—9. 732—46 i 822—47. [Wykazuje, jakie panowały w tych sprawach zapatrywania i przepisy wówczas i jakie postępy uczyniono w b. w.]

Więzienia w Austryi p. System.

γ) publiczne.

Charta Leopoldina p. 424.

Galicyjska konstytucya * **424.** *Starzyński St. dr. prof.*, Projekt = 1790/1. (Charta Leopoldina). (Wyjątek z większej całości). XX. 5—10. 410—8; 515—29; 616—30; 714—22; 805—16 i 913—22. [Podaje projekt ten na str. 516—29, genezę jego, losy i ocenę].

Spory kompetencyjne **425.** *Starzyński St. dr.*, O =. XI, 2. 117—30.

b) Prawo kościelne:

Celibat w Polsce **426.** *Rittner E. dr.*, =. II. I, 3—4. 227—34 i 264—9.

c) Prawo międzynarodowe:

Polacy **427.** *Kasparek Fr. dr.*, Udział = w uprawie pr. m—go. XIII. 1—9. 63—75; 157—64; 253—9; 351—6; 449—55; 544—54; 640—53; 737—55 i 836—55. [Zesz. 1—6. omawiają w porządku czasowym pisarzy polskich, którzy opracowali całokształt tej dziedziny: Włodkowic Paweł, Ostroróg, Modrzewski, Przyłuski, Warszewicki, Orzechowski, Popławski, Markiewicz, Olszar, Chwałkowski, Święcicki, Chróścikowski, Młocki, Ładowski, ks. Stroynowski, Słotwiński, Kołłątaj, ks. Szaniawski, Kłodziński, Wolski S., Rzesiński, Rydzowski, Neumann, Kremer, Gołuchowski J., Libelt, Cieszkowski, Trentowski, Supiński, Mora. Wroński, Bukary, Brodziński (O narodowości), Mickiewicz (Księgi i Liter. słow.), Krasiński, Słowacki (Ks. Marek i Srebrny sen), Załęski W. dr., Kasparek, Białecki, Łoziński B. dr., Gumplowicz. W rozd. II (od nru 7.) pn. Monografie omówiono zbiory od Dogiela począwszy, prace Słotwińskiego, Szczanieckiego, Olendzkiego, Małeckiego, Tarnowskiego, Klaczki, Roszkowskiego, Starzyńskiego, Czernego, Przyłuskiego J. itd. i dzieła Jana Tarnowskiego, Modrzewskiego, Alberta brandenbur., Paprockiego, Cieleckiego, Chodkiewicza, Starowolskiego, ks. P. Grabowskiego, Skargi, ks. Wereszczyńskiego, Karwickiego, Leszczyńskiego (Głos wolny), odnoszące się do wojny. Dodatek stanowi wiadomość „O nauce pr. m. w Krakowie“; o katedrze lwowskiej tego pr. str. 852 uw.].

Wojna lądowa * **428.** *Roszkowski G. dr.*, O obecnem prawie =. Wykład publ. miany 12/3 1888 w sali ratuszowej we Lwowie). XVII, 1—5. 13—21; 125—33; 234—42; 331—44 i 420—32.

Związek państw * **429.** *Tenże*, O organizacyi m—go =. VII, 11—2. 1035—43 i 1057—64.

d) *Prawo polskie:*

Statuty i konstytucye o klasztorach p. 77.
Stryholnik p. 73.
Tarnopolowi nadane prawo p. 23.

Trybunał koronny **434.** *Balzer O. dr.*, Geneza =. Część I. XII, 6—12. 498—518; 604—18; 726—37; 802—21; 899—921; 1010—23 i 1094—123. Część II. XIII, 1—6. 76—84; 165—74; 260—7; 456—65 i 555—66. [Po wstępie w którym przedstawiono plan, oceniono materyał itd., omawia część I. sądownictwo królewskie za obu ostatnich Jagiellonów, mianowicie kompetencyę sądów król., organizacyę, składniki, ujemne strony s—ctwa pol. i dążności reformatorskie Z. Augusta; cz. II. przedstawia rozwój reformy 1562—72. Prw. Gen. Tryb. kor. Warsz. 1886, rozd. I - II.]

Urządzenia gminne **435.** *Pilat T.*, Pogląd na rozwój = i patrymonialnych w dawnej P. VI, 4—6. 336—57; 419—38 i 545—57. [Rzecz ta niedokończona, oparta przeważnie na dyplomatach, obejmuje mniej więcej okres od XII. do XIV. w.].

Wołoskie prawo w P. p. 112.

Zamach na Stanisława Augusta * **436.** *Ostrożyński Wł. dr.*, Sprawa = z 3. listopada 1771 r. przed sądem sejmowym. XVIII, 1—12. 21—34; 138—56; 249—57; 334—42; 457—70; 559—70; 643—57; 748—58; 839—48; 938—51; 1027—50 i 1165—75.

Zator p. Sądownictwo.

Zbiory rpśmienne **437.** *Bobrzyński M.*, Wiadomość o świeżo odkrytym kodeksie Aleksego Stradomskiego. I, 8—9. 597—606 i 703—16 i 2 tablice. [Część rpsu pisana ręką A. St—go, który dostał do rąk zbiór ustaw, pisany przez Macieja z Lipnicy, z pewnością już 1541 r. i postanowił go uzupełnić ustawą ze Statutu Łaskiego, cały zaś rps powstał w ziemi oświęcimskiej, należy do przekładów ustaw polskich, zwanych *Tł. III* i dokonany został z nieznanego kodeksu łac. — od r. 1873 w BJ. Str. 708 ciekawe tłumaczenie „Quatuor que tenetur uxor marito"].

438. *Tenże*, Wiadomość o kodeksie rpśmiennym Mikołaja Lubomirskiego, stanowiącym zbiór pr. pol. z połowy XVI. stulecia. II. I, 1—2. 17—38 i 125—35. [Ze zbiorów Wład. hr. Morsztyna w Krak. Str. 36—8 w uw. ogłoszona ordinatio adwokacka z r. 1559 z tego zbioru, str. 126 dokument „De praescriptionibus bonorum" z r. 1542].

439. *Kętrzyński W. dr.*, Króla Aleksandra zbiór statutów, przełożonych na język polski w r. 1501. XI, 11. 961—9. [Opis kodeksu dzikowskiego i pobieżne porównanie z innymi, gdyż chodzi autorowi o zwrócenie nań uwagi językoznawców i prawników].

* **440.** *Balzer O. dr.*, Słowo o przekładach polskich statutów śrdwiecznych, zwłaszcza o kodeksie dzikowskim,

przekład taki zawierającym. XV, 9—12. 802—13; 928—34; 1009—20 i 1140—70. [Zestawia 5 znanych rpsów: puławski, Działyńskiego, Wislicia, Stradomskiego (BJ nr. 1174), świętojerski — i co z nich ogłoszono gdziekolwiek; następnie porządkuje ten materyał systematycznie i śledząc za redakcyą pierwotną, dochodzi do wniosku, że zbiór pierw., który nazywa krakowskim, powstał 1474—93. Dodatek (1169—70) zawiera „Wykaz synoptyczny przekładów polskich statutów śrwcz., dokonanych przed wydaniem zbioru Łaskiego"].

441. *Tenże*, Urywek z nieznanego promptuarza praw Mikołaja Chwałkowskiego. XVIII, 1—3. 76—82; 156—71 i 258—69. [Rps BO nr. 667 z k. XVII. w., zawierający między innymi też ciekawą „mowę Scylurusa do synów"].

442. *Tenże*, Księga kryminalna sanocka z l. 1554—1638. 6—8. 531—42; 604—20 i 761—17. [Księga ta, wydana następnie, stanowi I. tom „Materyałów historycznych" pn. Regestr złoczyńców. Tu omówione i wyciągnięte z niej wnioski co do ówczesnego sądownictwa kryminalnego].

Ziemskie sądownictwo p. Sądownictwo.

e) Prawodawstwa słowiańskie:

443. *Maciejowski W. A.*, Polemika. (List otwarty do prof J. Hanela z pow. artykułu jego w Pamiętnikach Akademii południowych Słowian [księga XXXII str. 175] umieszczonego). III, 11. 1054—6. [Polemizując z poglądami jego na pr. słow., roztacza plan badań własnych i dzieł, jużto wydanych, jużto spoczywających w rpsie].

5. Statystyka.

Dzieje nauki:

Marassé, Mieczysław **444.** *Pilat T. dr.*, Przegląd prac st—cznych i ekonomicznych —. IX, 6—7. 566—76 i 653—72. [Prw. Dzieła ekonomiczno-polityczne i st—czne M. hr. Marassé. Krak. 1887. I. str. IX.—LV.]

Galicya:

Budynki we Lwowie **445.** Zarys st—czny zabudowań we Lw. i czynszów, jakie przynosiły od lat 50, tj. od 1821 do 1872 włącznie. D. I. III, 12. 209—24.

Czynsze p. Budynki.

Duchowieństwo p. 448.

Handel **446.** *Autor dzieła Verkehrs- u. Handelsverhältnisse Galiziens*", Pogląd na ruch h—owy w G. w ubiegłym roku przez ... D. I. I, 1—4. 61—5; 131—9; 196—201 i 201—2. II, 5—8. 15—28; 99—103; 142—5 i 182—7. [Zboże i owoce strączkowe, młyny, koniczyna,

produkty olejne, oleje, makuchy, ziemniaki, konopie i len, chmiel, owoce, tytoń, węgiel, drzewo itd.].

Hipoteka **447.** *Krajewski J.*, Ze st—i ksiąg h—cznych w G. XIII. S. 756—65.

Klimat p. Rozległość.

Konsumcya tytoniu p. 448.

Ludność **448.** *[Nowiński St.]*, Materyały do st—i G. D. I. I, 1—4. 58—60; 86—101; 144—53; 218—30; II. 5—8. 36—51; 80—99; 155—82; 218—35; III. 9—11. 1—24; 91—109; 129—39; II. 1, 1. 28—33. [Nr. 1—7: rozległość i klimat; ludność, jej podział podług zatrudnienia, narodowości i wyznań: znaczenie wykazów ogólnych i potrzeba szczegółowych; ważność i zakres st—i duchowieństwa, tabele prwn. d—a w Przedlitawii i w G.; zakłady nauk. wyższe i średnie; służba zdrowia w stos. do ludności z 1869; nr. 8—10 pobór do wojska w r. 1870 i 72: towarzystwa oświaty ludu w G. (str. 22—24 tomu III); nr. 11 wypadki na kolejach żel. w G. 1871 i w pierwszem ćwierćroczu 1872. W roczn. II. konsumcya tytoniu w I. półroczu 1872].

449. *Pilat T. dr.*, = G. według spisu z $^{31}/_{12}$ 1869 r. podał . . . docent uniwersytetu lwowskiego. D. I. I, 1 i 3—4. 37—43: 65—71; 202—12 i II, 5. 29—36. [I. Og. cyfra l—ości i gęstość zaludnienia, II. l. krajowa i obca, III. stosunek liczebny obu płci, IV. podział l. podług wieku].

Pobór do wojska p. 448.

Produkcya **450.** Zapiski st—yczno-ekonomiczne. D. I. II, 8. 235—41. [1872. Wódka i piwo, sól i jej sprzedaż, cukier; kopalnie oleju skalnego w Bóbrce w pow. krośniańskim (!)].

451. = rolnicza w G. wschodniej. D. I. I, 1. 9—19.

Rozległość i klimat p. 448.

Samobójstwa **452.** *Pilat T. dr.*, Niektóre szczegóły do st—i = w G. podał . . . D. I. II, 8. 199—205.

Służba zdrowia p. Ludność.

Tytoń p. Konsumcya.

Wykazy ogólne i szczegółowe p. 448.

Wypadki na kolejach p. 448.

Zakłady naukowe p. 448.

Zakłady ubogich **453.** Zapiski st—yczne. = w G. D. I. III, 11. 166—76 i II. I. 1. 433—48. [Tylko chrześciańskie; dc. niema].

Zbrodnie **454.** *Romanowicz T.*, Studyum do st—i = w G. (1858 do 1870) przez . . . . naczelnika miej. biura st—cznego we Lw. D. II. I, 1—2. 3—28 i 92—103.

p. Samobójstwa.

Metoda:

455. *Pilat T.*, Wzór i wskazówka dla nas. D. II. I, 2. 87—92. [O dziele Meitzena: D. Boden . . . d. preuss. Staates].

* **456.** *Kleczyński J. dr.*, St—a gospodarstwa gminnego. VI, 8–10. 749–62; 823–36; 916–33 i sprost. 1148. [Pogląd na sposób przedstawiania i zbierania wyników —].

457. *Marassé M.*, O ostatnich publikacyach st—cznego biura krajowego. VII, 7—8. 612—24 i 711—20. [Podawszy wyciąg z IV. i V. roczn. „Wiadom. st—ycznych“, robi uwagi o formie i treści wydawnictwa, organizacyi st—ki, zadaniach biura i środków, zmierzających do ich spełnienia. Prw. Dzieła II, 113—39].

* **458.** *Kleczyński J. dr.*, Organizacya st—i w Austryi. XI, 5—8. 385–414; 494—513; 639—64 i 745—55. [I. Rozwój st—i austr., II. organ central. urzędu, III. zbieranie i zestawianie danych — kontrola. IV. uzasadnienie reformy].

H. Nauki przyrodnicze.

Antropologia:

Podział ludzkości na rasy i szczepy **459.** *Tretiak J.*, O =. VIII, 5—7. 406—22; 534—49 i 619—27. [Omówiwszy sprawę podziału w rozwoju dziejowym nauki, przeprowadza zrazu p. na podst. fizyologicznej tj. znamion cielesnych, następnie językowy (lingwistyczny), kończąc wykazem różnic obu podziałów. Rzecz oparta gł. na dziełach Fr. Müllera].

Astronomia:

Ciemne ciała niebieskie **460.** *Urbański W. dr.*, O =. IV, 12. 1057—72. „Pisałem we Lwowie w sierp. 1876 r." [Dzieje badań w tym kierunku i stan obecny tej sprawy].

Galileusz **461.** *Wołyński A. dr.*, Dwukrotny proces G—a. XIII, 1—11. 16—31; 110—20; 206—19; 304—13; 412—8; 510—8; 605—13; 695—704; 794—805; 883—91 i 979—93. [Po wstępnem słowie i zestawieniu bibliografii procesu G—a przedstawia, jak przyjęli naukę Kopernika teologowie, filozofowie i astronomowie, poczem przechodzi do wystąpienia G—a jako astronoma. Kolejno następnie poznajemy pierwsze ataki filozofów i teologów nań, bezskuteczne wystąpienie inkwizycyi, zabiegi przyjaciół mistrza w Rzymie, proces 1616 r. i potępienie systemu K—a, walkę G—a z astronomami Kolegium, pozorną zmianę na lepsze, wszechstronny napad niespodziewany na „Dialogi" G—a, powtórny proces i potępienie ich autora. Rzecz kończą wyjaśnienie punktów spornych i rozbiór ważniejszych dokumentów procesu].

Gwiazdy spadające p. Komety.

Komety **462.** *Urbański W. dr.*, O związku = z gwiazdami spadającymi. IV, 2—3. 136—47 i 266—80. „Pis. we Lw. w grudn. 1875 r." [Na podst. badań Schiaparelliego].

Kopernik p. Galileusz, 255, 291.

Znaczenie p. Wychowanie (369).

Komarówka, Krzemieniec, Lipa, Mirchorszcza, Młodawa, Moszczanica wielka, Poczajów, Podbereźce, Ptycza, Raczyn, Stołpica (mieszkanie Kołłątaja), Stożek, Tarakanów, Turya (Tarnowskich), Urla, Warkowicze, Zniesienie, — rzeki: Ikwa i Stubło; do folkloru: osady czeskie w Mirchorszczy i Hostyńcu i dzieje tego osadnictwa, lud w Miodoborach w czasie żniw, początek zwyczaju obsadzania chat jałowcem, dziedziczni ogrodnicy, koniokradztwo i samosądy chłopskie, legenda o powstaniu Moszczanicy, opowiadania ludowe o Kaniowskim].

Zaleski Wacław p. 261, 303, 317.

Zastosowanie e—i **469.** *Dargun L. dr.*, O = do historyi prawa. XI, 1. 15—37. [Na przykładzie zwyczaju zawierania małżeństwa przez porwanie wykazuje sposób tego zastosowania i doniosłość].

Zwyczaje * **470.** *Janota E. dr.*, Lud i jego =. VI, 2—6. 151—74; 224—55; 359—66; 450—60 i 558—67. [Głównie dotyczy zach. części kraju. W rozd. I. przechodzi zwyczaje ludowe od B. Narodzenia do NPM. Gromnicznej, w II. od zapust do B. Ciała tj. święta ruchome, w III. resztę świąt nieruchomych].

Żydzi p. Dzieje Polski.

Fizyografia Galicyi:

* **471.** *a) Hołowkiewicz E.*, Wędrówki po kraju. I. Powiat kolbuszowski. VI, 3—4. 211—23 i 315—35. — III. P. rzeszowski. VII, 6—8. 515—36; 636—48 i 721—37.
b) Nowicki A., = II. Okolice Żółkwi. VI, 5—6. 407—18 i 525—44. — IV. O—e Rawy ruskiej. VII, 9. 806—33. — V. O—e Lwowa. 10. 902—20.

Flora leśna **472.** *Hołowkiewicz E.*, = w G. V, 7—8. 638—57 i 734—67. [Omawia ją wedle nast. działów: równina wschodnia wyżynowa (podolska) i niżniowa (piaszczysta); krainy zach. i wschod. Karpat. Prw. Flora leśna i przemysł drzewny w G. L. w. 1877, 1—53].

Karpaty p. Flora.

Kolbuszowski, Powiat p. 471 *a)*.

Lwowa, Okolice p. 471 *b)*.

Łobarzewski Jacek p. 261.

Nadwiślańskie piaski **473.** *Nowicki A.*, =. X, 3. 251—60.

Nowotarska, Dolina **474.** *Hołowkiewicz E.*, = i jej torfowiska. IX, 1—2. 70—8 i 169—83.
p. też 480.

Podolska równina p. Flora.

Rawy ruskiej, Okolice p. 471 *b)*.

Rzeszowski, Powiat p. 471 *a)*.

Torfowiska p. Nowotarska dolina.

Torfy **475.** *Hołowkiewicz E.*, =. X, 7—8. 658—72 i 755—68.

Żółkwi, Okolice p. 471 *b)*.

Rzeki wałdajsko-sarmackie **482.** *Nałkowski W.*, =. V, 8—10. 715—33; 843—64 i 938—60. [Znakomite studyum z dziedziny g. rozumowej, w którem przygląda się Wołdze z dorzeczem, cz. rzekom południowo-wschod. stoku, oraz Niemnowi itd., cz. rzekom półn. zach. stoku ze stanowiska znaczenia ich w dziejowym rozwoju ludów, mieszkających nad nimi].

System * **483.** *Rehmann A. dr.*, Obecny = g—i, wysnuty z jej dziejowego rozwoju. XI, 11—2. 1005—14 i 1111—23 [Przeszedszy krótko dzieje tej nauki od starożytności aż do Humboldta i Rittera, ocenia ich zasługi w tej gałęzi wiedzy; o zadaniu i metodzie g—i wyraża się następująco: „Jeśli znajomość naszej ziemi ma być dokładna, to musimy ją poznać: 1) w jej stosunku do innych ciał niebieskich, 2) jako planetę samodzielną, 3) jako siedzibę istot organicznych, 4) jako mieszkanie człowieka. Met. badania zaś jest tasama, jakiej używają oddawna nauki przyrodnicze, tj. m. indukcyjna, oparta na spostrzeganiu i badaniu zapomocą pomiarów i eksperymentów"].

Geologia:

Dzieje ziemi **484.** *Urbański W. dr.*, Zarys pierwotnych = naszej. V, 11—2. 1037—56 i 1111—32. [Nadb. w BU].

Góry p. Powstawanie.

Karpaty p. Geografia.

Lądy p. 486.

Mapa Galicyi **485.** *L. S.*, G—iczna =. D. II. 1, 2. 123—6. [O wydawnictwie geolog. Zakładu państw., obejmującym w arach 3—4. Karpaty przez Hauera].

Nafta p. Źródła.

Powstawanie gór i lądów **486.** *Boberski Wł. prof.*, =. X, 6—7. 544—65 i 638—57. [Streszcza wyniki badań w dziedzinie g—i dynamicznej].

Sól p. Źródła.

Staszic, Stanisław * **487.** *Szajnocha Wł. dr.*, = jako geolog. XVII, 6. 493—516. [Praca ta z nakazanymi przez cenzurę rosyjską i pod narzuconym napisem „Nauka geologii na początku b. wieku" stanowiła przedmiot dwu odczytów w Warsz. 7—10/1 1889 na dochód Tow. osad rolnych].

Źródła solne i naftowe **488.** *Alth A. dr.*, Pogląd na =, tudzież na warzelnie soli kuchennej w Galicyi i Bukowinie. D. I. III, 24—51. [Rzecz wyjęta ze Sprawozdań Kom. fizyogr. krakow. za r. 1870; treść: wstęp, uwagi ogólne nad źr. s., skład chemiczny galic. źr. s., rozpołożenie i stosunki ich geologiczne w G. i B.]

Hydrografia p. Geografia (Karpaty, Ocean, Rzeki).

Hygiena:

Grzybki, Niższego rzędu **489.** *Urbański W. dr.*, O = (głównie ze względu na h—ę). VIII, 9—12. 833—54; 905—26;

1045—56 i 1124—44. [O pleśniach, drożdżach i dwoinkach. Nadb. w BU].

Powietrze * **490.** *Tenże*, Zależność zdrowia od wpływów =. XII, 6—8. 519—39; 619—36 i 738—58. [Str. 756—8 uwaga o jadle i jego składnikach].

Ludoznawstwo p. Etnografia.

Meteorologia **491.** *Dr. K. B.*, O obserwacyach m—icznych. VI, 7. 635—44.

Praca **492.** *Rudnicki W. dr.*, = uważana ze stanowiska nauk przyrodn., oraz warunki jej rozwoju w szkole. I, 10—11. 807—12 i 859—75.

I. Nauki techniczne.

Budowlane materyały p. 494.

Fabryki w Polsce * **493.** *Kołaczkowski J.*, Wiadomość o dawnych =. VIII, 8. 673—88. [Spis abecadł. według odpowiednich działów].

Górnictwo * **494.** *Szajnocha Wł. dr.*, Przemysł g—iczy na wystawie w Krakowie. XV, 10—2. 943—52; 1044—52 i 1192—201. [W 3 listach omawia: górnictwo, hutnictwo kruszcowe, saliny i materyały budowlane].

* **495.** *Tenże*, Płody kopalne w Galicyi, ich występowanie i zużytkowanie. XX, 1—12. 23—36; 121—36; 220—38; 312—23; 398—409; 505—14; 604—15; 701—13; 791—804; 899—912; 998—1015 i 1148—70. [I. Węgle kamienne, II. brunatne; III. rudy żelazne, IV. ołowiane, V. cynkowe; VI. siarka. — 10 ost. str. dopełnienia do każdego rozdziału, w którym podane zawsze tablice, produkcyi i zużycia danego płodu w G.]

Hutnictwo p. 494.

Saliny p. 494.

Warzelnie soli p. 488.

Wystawa krakowska p. Górnictwo.

Wystawa wiedeńska **496.** Udział Galicyi w wied. wyst. powszechnej w r. 1873. D. I. 1. 123—30.

497. *Leon S.*, Korzyści = dla przemysłu krajowego. D. II. I, 3—4. 219—25 i 300—6.

II. KRONIKA LITERACKA.

A. Dzieje.

Abraham, Organizacya kościoła w P. p. 155.
Acta historica VIII. XIV, 3. 285—7.
„ „ XI. *R.*. Sprawy wojenne St. Batorego. XV, 6. 568—73.
„ Tomiciana IX_2. *Lukas St.* IV, 12. 1138—45
Acton, German school of history p. 209.
Allard, Hist. des persécutions I—IV ss. XX, 4.
Arneth, Maria Theresia, IV. p. 66.
Baracz ks., Bernardyni w P. *R. M—r.* II. II, 11. 470—82.
Bartoszewicz J., Dzieła, VII. *Kantecki*, Z czasów saskich VIII, 9 860—4.
— Listy Jakubowskiego do Branickiego. XI, 3.
Bartoszewicz K., Księga pam. 3 maja. 2. *(Zr.)* XX, 3. 286.
Beard, Reformation of XVI cent. XI, 8.
Beer, Orient. Politik Oesterreichs. XI, 8.
Berner, Gesch. d. preuss. Staates *(J. J. A.)* XIX, 12. 1210—1.
Bernheim, Lehrb. d. hist. Methode. XX, 9.
Beulé, Auguste p. 374.
Biblioteka ord. Krasińskich p. Bartoszewicz J. (Listy). Janicki J.
Bibliothéque d'hist. illustrée. XX, 4.
Bielowski, Mon. Pol. I *L—e.* D. II. I, 4. 306—18.
Bierszadskij S., 2 rozprawy do dziejów Żydów na Litwie. XI. 3.
Bobowski p. Boniewski.
Bobrzyński, Dz. Polski p. Smolka.
Bogusławski E., Hist. Słowian I. XVII, 1.
— Moja Hist. P. i jej kryt. XIX, 2.
Böhm, Hdschftn d. Staatsarch. (Wien). *L—e.* D. II. I, 2. 133—7. [Wylicza i opisuje Polonica].
Bohn i Droysen J., Wykop. w Pergamon I. XI, 8.
Boldt, Dtsch. Orden u. Littauen. *Prochaska A.* II. II, 12. 578—81
Boniewski i Bobowski, Codex dipl. Pol. IV. *Tenże.* XVI, 1—2. 83—93 i 180—3. [Podaje regesty dok—ów].
Bostel, Z. greg. Kalenderreform. *W. C.* XIV, 3. 283.
— rec. Memoriale I. de Komorowo. XV, 2.

Bournon, Paris. XVI, 5.
Boutkowski - Glinka, Petit mionnet. XIX, 4. [Zestawienie monet gr.]
Breiter, Władysław Opol. XVII, 9.
Broniewski, Tablice do dz. Europy XI, 5.
Brosch M., Gesch. d. Kirchenstaats, II. XI, 3.
Brückner A., Katarzyna II p. 41.
Bubeniczek, Hist. Tableau i Oest.-Ungarn XX, 6.
Bujak J., Bewaffg. d. dtsch. Ordens XVI, 8.
Bukowski, Dz. reform. w P. I. XI, 8.
Callier, Bitwy i potyczki. XV, 8.
Caro J., Liber canc. St. Ciołek I. *X—c.* I, 8. 640—9.
— „ „ II. *L—e.* III, 5. 472—88.
— Ostroróg. XI, 3.
— Beata u. Halszka. XI, 10.
Casse, Rois fréres de Napoléon I. XI, 9.
Castelar, Dz. Hiszp. i Życie Jezusa. XVIII, 10.
Cavour, Koresp. wyd. Chiala. I. XI, 5.
Cheruel, Hist. de France sous Mazarin. XI, 6.
Chociszewski, Dzieje P. porozb. XVIII, 6.
Chotkowski, Rozszerzanie protest. w ziemiach pol. *Kętrzyński W. dr.* X, 10. 942—51. [Podaje dokumenty: 945—50 skargę kat. proboszczów z Bytowa $^{4}/_{4}$ 1722 i plenipotencyę z pow. tego polską $^{12}/_{3}$ 1643].
Curbett, Sir Drake. XX, 7.
Curtius E., Przemowa na uroczystość Winkelmanna. XII, 3. 280—2. [O odkryciach archeol. 1883]. — *(L. C.)* XIII, 3 281—4. [Toż 1884].
Ćwikliński L., *Lewicki A. dr.*, O najnowszych badaniach nad kroniką Piotra Własta. [Rozpr. C—go, Semkowicza i Stadnickiego]. VII, 6. 561 – 76.
Czołowski, Lwów za ruskich cz. *(Zr.)* XX. 2.
— Pomniki dziej. m. Lw. I XX, 6.
Dalton, Joh. a Lasco p. Korytkowski.
Deiches, Spr. żydowska w cz. Sejmu wiel. *(Zr.)* XX, 2.
Delaville, France en orient au XIV s. XV, 8.
Dembiński, Beschickg d. Tridentismus. XI, 7.
— Rzym i Europa. XIX, 6.
Desjardin, Petit Trianon. XVI. 5.
Diguéres, Lettres de M. Leckzińska (!) p. 42.
Dolleczek, Entsatzschlacht v. Wien. XI, 7.
Döllinger, Btrge z. Sectengesch. d. MA. XIX, 4.
Driver, Isaiah. XVII, 8.
Droysen H., Heerwesen d. Griechen. XVI, 9.
Droysen J. p. Bohn.
Dubiecki, Obr. i studya. XII, 2.
— Dzieje P. XVII, 4.
Duruy, Hist. des Grecs. XVII, 4.
— „ „ Romains. XI, 10.
Dussieux, Versailles. XVI, 5.

Jung, Luc. Bonaparte. III. XI, 10.
Kalinka, Chłapowski p. 60.
— Polit. dworu austr. p. 89.
— Sejm 4letni (przekł. ros.) XV, 2.
— „ „ III. XVII, 1.
— Ost. lata St. Aug.$_2$, *(Zr.)*. XIX, 12.
Kalousek, Umfg d. böhm. Reiches unt. Boleslaw II. XI, 5.
Kantecki M., Test. Bol. d. Schiefmd. *Kętrzyński W.*, Testament Bolesława Krzyw. VIII, 10. 946—50; *Małecki A.*, =. IX, 1. 79—90.
Kirchlechner, Maximilian als Jäger, *Zr.*, Skała św. Marcina. XVI, 4. 377—81.
Kirkor p. 5.
Kisielewski, Czartoryscy, *Kantecki*, Książęta =. VIII, 10. 937—46.
Kluczycki, Akty do Jana III, *(L—l)*, Sobiesciana. XIII, 1. 91—4.
Knoke, Kriegszüge d. Germanicus. XVIII, 2.
Koch, Herman Salza. XIII, 10.
Koehler G., Schlachten v. Nicopoli u. Warna. XI, 4.
— Kriegsgeschichtliches. XV, 2.
Korytkowski, Jan Łaski, *Zakrzewski W.*, Łascy. X, 4. 374—84. [Nadto o rozpr. Daltona i Kraushara].
— Arcybpi gnieźn. XV, 9.
— Zb. Oleśnicki, *Bostel F.* XVI, 8, 756—9. [Podaje z aktów lwow. grod. spis długów arcybpa, które po jego śmierci synowiec Jan wypłacił do r. 1506].
Korzon, Dz. wewn. II. XI, 7.
Kostomarow, B. Chmielnickij, *Kantecki Kl.*, B. Ch. VII, 1. 90—6.
Kraszewski, Wiz. królów pol. z. 1. XVI, 2.
Kraushar, O. Łaski p. Korytkowski.
— Czary na dw. Batorego. XVII, 2.
Krebs, Schlacht am Weissen Berge. XI, 7.
Krüger, Polen-Chronik d. Boguchval, *Kętrzyński dr.*, Godysław Pasek. VI, 5. 461—74. [Nadto o rozpr. Mosbacha].
Kudelka, O bitwie p. Lubieszowem. XII, 2.
Kujot, Margrabiowie brandeburscy. [Rocznik TNTor.] *. III, 1. 95—96. [O pracach jego wogóle].
Kurnatowski, Skorowidz monet pol. XI, 3.
Kuropatkin, O wojnie 1877—8. XIII, 8.
Kwiatkowski, Urzędnicy Wład. III. XI, 12.
— Wykaz dostojników Wład. III, *W. Cz.* XIV, 2. 191—2.
Lachocki, Pamiętniki p. Dzień 3 maja.
Ladkowski, Mendog. XX, 6.
Legrange, Dupanloup. XI, 8.
Lelewel, Listy I. *B—N.*, Listy L—a. VIII, 3. 280—8. [Młodość jego na podst. nich].
Lewicki A., Wstąp. na tron Kaź. Jagiel, XIV, 3. i 6. 566—71.
— Blick in d. Pol. Sigismunds, *Dr. B.*, Polityka Zyg. Luksemburczyka wobec P. w cz. wojen husyckich. XIV, 12. 1198—203.

B. Piśmiennictwo.

a) Dzieła.

Tołstoj, Pisma niem. XVIII, 12.
Trembecki, Pisma [Ziemba]. XI, 10.
Weiss A., Eingeschneit. XVIII, 4. 382. [Wiersz ten, parafr. z Ujejskiego „Zawianej chaty", podano w całości].
— Poln. Dichtg, *Zipper A. dr.* XX, 2. 190—2.
— „ Novellenbuch. XX, 10.
— prw. Mickiewicz, Wallenrod.
Vilímek, wydawnictwo przekładów poezyi obcej. XI, 7. 666. [Między nimi Mickiewicz i Gaszyński].
Wilkoński, Ramoty. XX, 6. [Bibl. powsz.]
Vincent, Princesse. XIX, 4.
Wójcicki, Wybór dzieł. XVII, 4.
Vrchlický, Julian Apostata i Twardowski. XVI, 8. 767.
Zahajkiewicz, Rymy. XVII, 7.
— dwa dram. ludowe. XX, 3.
Zaleski B., Pisma pośmiertne. XV, 3. 189—90. [Plan].
Zeyer, Z letopisu lasky 2. XVIII, 7. 671.
Zieliński, Kirgiz niem. *Zr.* XVIII, 10. 955—6.
Zmorski, Pisma. XI, 8. 763—4. [Myśl zbior. wyd.]
Zola, Voeu d'une morte. *(Zr.)* XVIII, 3. 287—8.
— L'argent. XVIII, 12.

b) Dzieje.

Abgarowicz, H. Fedkowicz. *(Zr.)* XX, 2. 189.
Arçay, Notes sur Thiers. XVII, 4.
Aubertin, L'éloquence avant 1789. XV, 6.
Aulard, L'éloquence pendant Révolution. XV, 6.
Bellermann, Schiller's Dramen. XX, 6.
Bełza, Album pam. Mickiewicza. *(c)*. XVIII, 1. 95—6.
— Kronika z życia Mickiewicza. XII, 4.
Bevern, o Sudermannie niem. XX, 6.
Blennerhasset, Staël 3. XVIII, 2.
Brandes, F. M. Dostojewski, XVIII, 10.
Braun, Schiller u. Göthe im Urth. ihr. Ztgenossen. XI, 8.
Brehm, Schiller I. XVII, 8.
Bruchnalski, Legenda aurea, *W. C.* XIV, 3. 284.
— Geneza Grażyny, *(Zr.)* XVIII, 6. 571—3.
Chlebowski, Kochanowski, *L. T.* XII, 6. 572—4.
Chmielowski, Autorki. *W. C.* XIV, 9. 853—64.
— Studya 2. „ „ „ 10. 958—9.
— Powieściopisarze. XV, 2. 190.
— Kraszewski. XVI, 4. 382.
— Mickiewicz p. 305.
Combes, Mme Sevigné. XIII, 8.
Creizenach, Schsple engl. Komödianten. XVII, 9.
Czernecki, Seume, *(Zr.)* XVII. 12. 1246—7.
Dett, Horaz 2. XX, 7.

C. Sztuka.

a) Dzieje.

b) Estetyka.

Müller Guttenbrunn, Dramaturg. Gänge. XX, 9.
Sarrazin, D. moderne Drama d. Franz. XVII, 8.
Sodom u. Gomorrha. XX, 9. [Przeciw „Młodym Niemcom"].
Struve, Sztuka i piękno. *Hendigery J. dr.* XX, 1. 84—93.
Vischer, Krieg u. Künste, *W. Ł.* D. II. I, 2. 141—3.

D. Oświata, cywilizacya

Album academicum v. Dorpat. XVIII, 7.
Bader, La femme Romaine p. 365.
Baranowski J. J., Anglo-polsh lexicon. XI, 4.
Benis, Mat. do hist. druk. I. *(Zr.)* XVIII, 12. 1179—80.
— „ „ „ „ II. *Tenże.* XIX, 10. 958—9.
Bersohn, Polacy na uniw. bol., *Tenże.* XVIII, 12. 1177—8.
Biblia pauperum. XVIII, 7.
Chmielowski. Liberalizm i obskurantyzm. XI, 3.
Codex dipl. Univ. Cracov. I—II., *L—e.* II, 6. 471—80. [Mnóstwo uzupełnień, sprostowań itp.].
Estreicher, Bibliografia I—II, 1. *Dr. W. W.* D. II. I, 2. 131—3.
Faulmann, Erfdg d. Buchdruckerkunst. XVIII, 11.
Gadon, Z życia Polaków we Francyi. XI, 7.
Gesch. d. klass. Philol. in Dtschld. XII, 3. 283—5.
Gomperz, Stenografia staroż., *(L. C.)* XIII, 7. 668—70.
Jebb, Bentley p. 366.
Jourdain, Dzieje wszechn. par. 17—18 w. XVII, 1.
Kirchhoff, O zakładach nauk. w Atenach, *(L. C.)* XIII, 4. 377—9.
Kraushar, Siedmiolecie Szk. gł. *(s).* XI, 3. 287—8.
Kurtzmann, Dzieje bibl. Raczyńskich. XIII, 10.
Liard, Uniwersytety 1789. XVII, 1.
Łukowski ks., Odczyt o najstarszej wyż. szk. w P. XIII, 7. 670—2.
Massen, Gründe d. Kpfes zw. röm. St. u. Christthum. XI, 4.
Ottmann, Zur Emancipation d. poln. Frauenwelt. XI, 4.
— Btge z. Culturgesch. d. poln. Frauen. XII, 2.
Ramband, Hist. cywil. franc. XVII, 1.
Siennicki, De typogr. in Claro Monte, *Dr. W. W.* II, 1. 74—80.
Wehle, Das Buch, *(Zr.)* XIX, 8. 766—7.
Wierzbowski, Bibliographia Pol. XVII, 4.
Wisłocki, Liber diligent. XIII, 10.
Załuski K., O języku perskim. XI, 4.
Zeissberg, Aelt. Matrikelbuch, *L—e.* D. II. 1, 2. 137—41.
XYZ. Tow. warsz.₂. XVII, 9.

E. Wychowanie, szkolnictwo.

Asmodi redivivus. Krebsschaden uns. Gymnasien. XV, 10. [Tudzież brosz. Flacha i Heringa].

Baranowski M., Pedagogika i dydaktyka, *Dziedzicki L.* XV, 12. 1202—4.
Barni, Męczennicy myśli. XI, 6.
Biblioteka dla dzieci i młodz. 20—1. XVIII, 11.
— dla młodz. 4. XVIII, 10.
— „ „ I—VI. *(Zr.)* XX, 4. 380—1.
— klasyków łac. i gr. XVI, 9.
Boltz, Hellenisch. XVII, 6. [I o brosz. Eichthala].
Buckley, Czary w kr. wiedzy. XI, 4.
— Przez szkła czarodzieja, *Hendigery J. dr.* XX, 1. 95—6.
Carlyle, Bohaterowie, *(Zr.)* XIX, 12. 1210.
Dawid, Nauka o rzeczach. XX, 6.
Dietz i Lieger, Lehrmittel d. Neuzeit. XI, 9.
Dygasiński, Ogólne zasady pedagogiki. XI, 4.
Dzieduszycka, Listy nauczycielki. XI, 9.
Eichthal p. Boltz.
Flach, Klassicismus u. Materialismus p. Asmodi.
Gadowski, Z hist. pedagogii, *Zr.* XIX, 9. 863.
Grabowski G. ks., Obowiazki rodziców, *Sawczyński Z.* XII. 9–11. 849—58; 950—7 i 1049—51.
Habura, Stanowisko propedeutyki, *(Zr.)* XVII, 9. 861—2.
Hering, Ueberbürdungsfrage p. Asmodi.
Legouvé, 16letnia uczennica, *Hendigery J. dr.* XX. 1. 93—5.
Methner, 24 Jahre d. Gymn. in Gnesen. XVI, 9.
Monum. Germ. paedag. II. XV, 8.
Starkel R., Opow. o J. Sobieskim. XI, 4.
Wernic, Dwa gł. punkty czesk. XIII, 9.
Wisłocki, Poczet prac G. Piramowicza, *Kantecki K.*, G. P. VI. 4. 374—81.

F. Filozofia, logika, psychologia.

B. J., Zarys ps—i emp., *Czerkawski E.* IV, 5. 465 - 80.
Dawid, Szkice ps—iczne, *Raciborski A. dr.* XIX, 11. 1049—54.
Dümmler, Btge z. sokrat. Schulen. XIX, 1.
Fischer K., Gesch. d. neur. Philos. XVII, 9.
Giżycki, Moralne prawa. XI, 9.
Hausrath, Arnold v. Brescia. XX, 4.
Hirn, Życie przyszłe. XI, 6.
Lewes, Hist. filoz. pol. 1—6. XV, 6.
Lombroso, Człowiek zbrodn. pol. XX, 6.
Paulsen, Syst. d. Ethik. XVII, 8.
Ploix, Nature des dieux. XVII, 5.
Renard, Czy czł. ma wolną wolę? XI, 6.
Schmick, Unsterblkt d. Seele$_2$. XV, 10.
Schopenhauer, Pisma. XVI, 11 [franc.]; *(Zr.)* XIX, 8. 767—8. [Zbior. wyd.].

G. Nauki prawne.

H. Nauki przyrodnicze.

Sadowski, Handelsstrassen d. Gr. u. Röm., *Kętrzyński dr.*, S—go Drog handlowe. VI, 6. 568—76.
Sagorski (!) i Schneider G., Flora d. Centralkarp. XIX, 2.
Schneider G. p. Sagorski.
Schweiger-Lerchenfeld. Mittelmeer. XVII, 8.
Siemiradzki, Z Warsz. do równika. XIV, 3.
Sieradzki, Dziecko. XVII, 9.
Stamber, Studium d. Geogr. XVII, 1.
Stieber, Atlas podr. XVI, 7.
Stinde, Werkstätte d. Natur. XVIII, 8.
Tatomir, Geografia, *Kraiński E.*, W spr. g—fii krajowej. VIII, 6 568—76. [Ważne sprostow. i szczegóły o ludach karpackich].
Uhle, O zab. archeol. Ameryki. XIX, 1.
Umlauft, Alpen, *(L. T.)* XIV, 2.
Weber's Naturwiss. Bibl. XVIII, 11. [Plan].
Veckenstedt, Mythen d. Zamaiten. XI, 4.
Verne, 2 ans de vacances. XVII, 1
Westerlund, Fauna d. Binnenconchylien. XV, 2.
Witkiewicz. Na przełęczy, *(J. J. A.)* XIX, 8. 766.
Volz, Geogr. Charakterbilder. XVI, 11.
Zaborowski, Człowiek przedhist. XI. 6 i 11.
Zaborski, W półn. Ameryce. XVIII, 8.
Zbiór wiad. do antrop. kraj. I—III p. Majer.
„ „ „ „ „ V—VI, *Kleczyński J.*, Z antropologii. X, 10. 951—60. [O rozpr. Majera i Buszki].
Zebrawski, Bibliografia matem. *Dr. W. W.*, B—fia Ż—go. I, 7. 555—76. [Jestto zbiór ważnych szczegółów, nieuwzględnionych u Ż—go o nast. przyrodnikach pol.: Bernat z Krakowa, Eysymont, Herlicius z Ceycu, Jan ze Stobnicy, Kopernik, Michał z Wrocł., Miechowita, Śniadeccy, Starowolski; tudzież o obcokrajowcach, piszących o P.: Benesiusie, Connorze i Gdańszczaninie Keckermannie. Na końcu wykaz dzieł, wchodzących w zakres bibliogr. Ż—go, a znajdujących się w BO].

I. Nauki techniczne i matematyczne.

Franke, Podręcznik dla maszynistów p. M. Patzig (str. 126).
Klassen, Vorbilder v. Gebäuden. XV, 2.
Zajączkowski, Geometrya analit. XII, 1. 92—4.

K. Językoznawstwo.

Abel, Compar. lexicography. XI, 10.
Baranowski J., Anglo-pol. lex. XI. 4.
Bem, Wykład mowy pol. XI, 10.

Bergmann, Hierat. Texte. XVI, 8.
Błetnicki, Słowniczek wyr. obcych. XX, 3.
Brückner. Böhm. Studien, *(Zr.)* XVII, 1. 90—1.
Daniczić, Rjecznik hrvatskoga jezika 1. *Kalina A. dr.*, Z filologii słow. VII, 5. 475—80.
Ellis, Sources of etrusc. an basque lang. XV, 11.
Geitler, Albanes. Schriften. XI, 10.
Kalina, Hist. jęz. pol. XI, 7.
Karłowicz, W spr. pisowni. XI, 9.
Krasiński A. ks., Słownik synonimów, *E. W.* XIII, 7. 661—8.
Krek, Einleitung in d. slav. Litergeschichte$_2$. XV, 6.
Kryński. O pisowni. XI, 5.
Landmann, The Times 31.725. XVII, 9.
Małkowski, Przegl. pomn. jęz. pol. *Dr. W. W.* D. II. I, 2. 127—31.
Meyer-Lübke, Gramm. d. roman. Spr. XIX, 6.
Miklosich, Etym. Wbuch i Dict. des 6 langues. XIV, 10.
Muret i Sanders, Słownik ang.-niem. XX, 4.
Nehring, Psałt. flor. XI, 10.
Nowy karakter polski [przedr.], *Czarnik B.*, =. X, 11. 1055—6.
Ogonowski E., O właśc. jęz mrusk. *Hanusz J. dr.*, O kilku najnowszych pracach nad jęz. Rusinów. XII, 4. 367—75 i sprost. 480. [Nadto o pracach Werchrackiego, Zahajkiewicza i Żelechowskiego].
Samolewicz, Zwięzła gram. łac. XVII, 7.
Słownik hiszp.-pol. XV, 2. [Prospekt firmy lipskiej].
Werchracki, Mundart d. Marmaroscher Ruthenen p. Ogonowski.
Werner R. M., Ułamki śrw. niem. ze Lwowa. *(Zr.)* XIX, 10. 960.
Winckler, Keilinschrifttexte. XVII, 8.
Zaborowski, O pocz. mowy. XI, 6 i 9.
Zahajkiewicz W., Verba perf. et imprf. in d. klr. Spr. p. Ogonowski.
Załuski, O języku perskim. XI, 4.
Zawiliński. Kwestya run słow. XI, 8.
Żelechowski, Słownik rusko-niem. p. Ogonowski.

L. Czasopisma, encyklopedye, kalendarze, katalogi.

Akademische Blätter. XII, 3.
Altpreuss. Monatschr. p. *B.* Nitschmann (str. 114).
Archiv f. Anthropol. XI, 10. [O Szujskiego: Polen u. Ruth.]
„ „ kath. Kirchenrecht. XI, 8. [Schlichting: Ruth. Kalenderfrage in Galizien].
„ „ öst. Gesch. XLV. p. 226.
„ „ slav. Philologie. XV, 11. 1053—4. [Zeszyt pośw. RK.];
„ „ „ „ XVI, 4. 381—2. [O † Hanuszu].
„ „ „ „ XVI, 11. 1052. [O † Jungferze i jego rozpr. o Chwalczewskim].

*

Polkowski, Katal. rpsów kap. krak. II. XIII, 10.
Przegląd akad. 1. VIII, 9. 855—60.
„ polski, zesz. jubil. *(Zr.)* XIX, 7. 670.
„ prawa i adm. 1892. 11. XX, 11.
Przewodnik bibliogr. 1890. XVIII, 5. [Przedr. notatki Stankiewicza o „Poezyach“ Słowackiego].
Revue critique 1888. 13. XVI, 9. [O pracy Hanusza o deklin. -*n*-w sanskr.].
„ des deux mondes 1883. luty. XI, 4. [Rozpr. o Maryi Gonzadze].
„ „ questions hist. XV, 1. *L e.* II, 5. 390—4. [O Leger'a spraw. z lit. hist. pol.].
Rocznik prac nauk. warsz. 1881. XI, 3.
„ Tow. Nauk. w Toruniu. I. *K.*, TN w T. VI, 10. 958—60. [Gł. o rozpr. ks. Kujota].
„ TPN. Pozn. VII. *L—e.* — *W. W.* — *R. P.* D. II. I, 6. 481—95. [Szczegół. rozbiór rozpr. Hofmana, Libelta, Koźmiana, Mosbacha, Wegnera i Małeckiego].
Rozpr. wydz. hist.-fil. XVI. XI, 8.
„ „ „ XVIII. XIV, 2. 188—91.
„ „ mat.-przyr. VI. p. *H.* Majer (str. 121).
Russische Revue. II. *L—e.* II, 4. 311—5. [O art. Brücknera o Katarz. II.; podano tu oryg. franc. noty St Augusta z 1787, znanej Kalince tylko w przekł. a druk. w Pamiętnikach St. A.].
Sbornik Istor. Obszcz. XXXVII. XI, 8. [Zawiera koresp. Fryd. W. z ks. Solms].
Schmoller's Jahrbuch 1887. [Sprawozd. komisyi kolon.] p. *G.* Randow (str. 119).
Słownik geogr. I. *Sabowski Wł.*, =. IX. 1. 91—6.
„ „ 43. XI, 8.
„ „ 72. XIV, 3.
„ „ 111. XVII, 5.
Sperling, Adressbuch dtsch. Ztschftn, *(Zr.)* XIX, 12. 1211.
Studien u. Mitth. d. Benedikt. etc. Ordens. XVI, 9.
Turysta. 1. XI, 8.
Waffen nieder. XX, 6.
Wędrowiec. XVIII, 9. [Pietkiewicz redaktorem].
Wiadomości bibliogr. XV, 2.
Vienac. XI, 10. [Z pow. „Ogniska“ na cześć Jeża]; XX, 12. 1205—6. [W r. XXIII nr. 51 o polskim przekł. Gundulićowego „Osmana“ p. K. Brzozowskiego, który czytał Mickiewicz].
Wiestnik Jewropy 1883. marzec. XI, 5. [Życiorys Szujskiego].
Wisła. II. *Mátyás K. dr.* XVII, 5. 474—6.
Wissensch. Volksbibl. 1—5. *(Zr.)* XIX, 11. 1055—6.
Wochenschr. f. klass. Philol. 1. XII, 3. 285—6.
Wurzbach, Encykl. biogr., *Zr.*, Galicya. XVI, 6. 567—76. [Wykaz nazwisk pol. z 56 tomów].
Wydawnictwa: Bibliogr. Instytutu lipsk. XVII, 4.

M. Miscellanea.

N. Luźne wiadomości.

I.

Spis autorów rozpraw.

II.

Spis autorów ocen.

Sprostowania omyłek i uzupełnienia.

Str. 12 po w. 30 z g. dodaj: 1431 list pap. Benedykta p. II. *A.* Filewicz (str. 104).
„ 13 w w. 10 z g. czytaj: $^{30}/_{9}$ zam. $^{31}/_{9}$.
„ „ przed w. 4 z d. dodaj: 1643 $^{12}/_{6}$ plenipotencya z pow. bytowskiego p. II. *A.* Chotkowski (str. 103).
„ 15 w w. 18 z g. dodaj: (str. 103).
„ 16 „ 5 „ „ (str. 125).
„ 17 „ 14 z g. czytaj: K. u. p. zam. K. u. u.
„ „ „ 7 z d. „ 88, 90 zam. 87, 89.
„ 18 po w. 20 dodaj: Gritti p. 98.
„ 19 czytaj Pappacoda.
„ 21 „ Augustyanie.
„ 32 w w. 23 z g. czytaj: Ziemowita, Trojdena.
„ 35 przed w. 4 z d. dodaj: Braniccy p. 162.
„ 37 po w. 18 z g. „ Mgowscy p 466.
„ 38 w w. 18 „ „ 169, 175, 192.
„ 48 „ 19 z d. czytaj: Paryż zam. Pasyż.
„ 53 „ 9 z g. „ Kamieńca.
„ 61 „ 3 „ dodaj: na Prusach p. 466; w Łecku 259, 260.
„ 62 po w. 24 „ „ p. też 289.
„ „ „ „ 28 „ „ Dołęga B. p. 289.
„ „ przed w. 5 „ „ Giersz p. 466.
„ 69 „ „ 9 „ „ Piotrowski Rufin p. 466.
„ 70 „ „ 19 „ „ Sabinus Jerzy p. 466.
„ „ „ „ 4 „ „ Seklucyan p. 466.
„ 75 po w. 19 „ „ Piotrkowski M. p. 466.
„ 105 w w. 22 z d. „ [Prospekt].
„ 109 „ 9 „ „ XX, 10.
„ 110 „ 6 „ „ z Bibl. warsz.
„ 113 „ 14 „ czytaj: 574—6 zam. 576—8.
„ 128 pod rubryką: Balzer dodaj: 170 i 195.
